

**DRAMA
OPERA
BALET
MARIBOR**

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATRE

Festival
Borštnikovo
srečanje

LETNO POROČILO **2022**

Ustvarjeno v Drami, Operi, Baletu,
na Festivalu Borštnikovo srečanje
Slovenskega narodnega gledališča Maribor

Ime zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor, javni zavod

Skrajšano ime SNG Maribor

Naslov Slovenska 27, 2000 Maribor

Matična številka 5053315000

Davčna številka SI19801491

Dejavnost 90.030

TRR 01100-6000012730, odprt pri UJP Slovenska Bistrica

Tel. številka 02 250 61 00

Faks 02 250 61 08

Elektronski naslov sng.maribor@sng-mb.si

Ustanovitelj Vlada R Slovenije (Ur. l. 97/2021) Sklep Vlade Republike Slovenije o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor

Javni zavod je vpisan v sodni register pravnih oseb pri Okrožnem sodišču v Mariboru pod registrsko številko 397-00 in s sklepom o vpisu spremembe pri subjektu Srg 2021/35511 z dne 19. 6. 2021.

Organi zavoda direktor, Svet SNG Maribor in Strokovni svet SNG Maribor

Svet SNG Maribor dr. Suzana Žilič Fišer, *predsednica Sveta zavoda*, Jaki Jurgec, *namestnik predsednice*, Barbara Koželj Podlogar, Matic Kašnik, Zdenka Križanič, mag. Zdravko Luketič, Ksenija Vaš

Strokovni svet SNG Maribor Darko Brlek, *predsednik Strokovnega sveta*, Jaki Jurgec, *namestnik predsednika*, Tomaž Habe, Matic Kašnik, dr. Mihaela Koletnik, Ana Perne, Mateja Pucko, Alenka Ribič, Tomaž Rode

LETO 2022 – UMETNIŠKA RAST IN VRAČANJA OBČINSTVA

Čas pandemije koronavirusa, ki je v letih 2020 in 2021 temeljito pretresel tudi gledališki svet, je v preteklem letu 2022 postopoma prešel v obdobje okrevanja, ki smo ga v Slovenskem narodnem gledališču Maribor – Drami, Operi, Baletu in Festivalu Borštnikovo srečanje – skušali izkoristiti v polni meri tako v smislu zasledovanja večje umetniške prodornosti kot v samem ekonomskem kontekstu zagotavljanja karseda optimalnih pogojev poslovanja in delovanja našega gledališča. Kljub vse opaznejšim trendom bolj preišljenega kulturnega potrošništva, ki so v veliki meri povezani s splošnim stanjem druginje, inflacije cen in negotovih družbenoekonomskih okoliščin, ki so vzniknile po začetku ruskega napada na Ukrajino in se začele zaostroovati po nagli fluktuaciji cen energentov in drugih življenjskih potrebščin, lahko rečemo, da smo v preteklem letu 2022 doseg(a)li odlične rezultate, ki niso vidni le v postopnem vračanju obiskovalcev in obiskovalcev iz digitalnih svetov v realno gledališko okolje, ampak tudi v številnih umetniških presežkih, ki sta jih poleg slovenske publike opazili tudi kritiška in mednarodna javnost.

Leto 2022 je bilo za SNG Maribor tudi obdobje nekaterih sprememb, med katerimi velja omeniti časovni premik izvedbe Festivala Borštnikovo srečanje na pomladno-poletni del gledališke sezone, ki je bil izveden v dogovoru z AGRFT Univerze v Ljubljani in s katerim smo pridobili en dodatni jesenski termin za izvedbo premiernih produkcij ali izvedbo različnih ponovitev iz prejšnjih let. Izkušnje, pridobljene v času pandemije, so v nas še bolj ozaveštile krhkost relacij med ustvarjanjem umetnosti oziroma kulturnega kapitala nasploh in občinstvom oziroma končnimi potrošnicami in potrošniki, zato smo aktivnosti na ravni celotne institucije še bolj usmerili v razvijanje odnosa z različnimi ciljnim občinstvi, pri čemer vse bolj upoštevamo tudi druge vidike trajnostnega gledališča in kulturnega sektorja nasploh. Prav zato smo ponosni, da z velikim uspehom sodelujemo pri velikem mednarodnem projektu STAGES, financiranem iz evropskega programa Ustvarjalna Evropa, v katerega je vključena mariborska Drama in v okviru katerega se v celovitem smislu (tako v umetniškem kot tehnološkem) preizkušajo postulati trajnostnega razvoja in zelene preobrazbe, ki zajema vse faze gledališke produkcije – od ideje pa do same izvedbe uprizoritve na odru. V kontekstu implementacije sodobnih informacijskih tehnologij na področju kulture velja izpostaviti tudi uspešno nadaljevanje nacionalnega projekta »Ohranjanje in obnova najpomembnejše in najbolj ogrožene glasbene, baletne in plesne dediščine 2021–2027«, ki si kot enega izmed osnovnih ciljev prizadeva približati najpomembnejšo slovensko kulturno dediščino na področju glasbene in plesne umetnosti, ki bo preko medmrežne povezave dostopna tako rekoč vsem slovenskim uporabnicam in uporabnikom kot tudi uporabnicam ter uporabnikom iz mednarodnega prostora. Prepričani smo, da bo tudi omenjeni projekt prispeval svoj košček k mozaiku večje prepoznavnosti slovenske kulturne dediščine v Evropi in svetu.

Slovensko narodno gledališče Maribor – Drama, Opera, Balet in Festival Borštnikovo srečanje – si je v letu 2022 kot ena izmed najpomembnejših kulturnih ustanov v Republiki Sloveniji dosledno prizadevalo za karseda širšo in strateško usmerjeno promocijo gledališke, glasbene in plesne umetnosti v slovenskem in mednarodnem prostoru, kar se ne nazadnje odraža tudi v velikem povpraševanju po mednarodnih gostovanjih naših umetniških ansamblov. S skrbjo za nadaljnji razvoj človeških virov, zlasti mladega umetniškega in strokovnega kadra v domeni uprizoritvenih umetnosti, smo vseskozi stremeli k politiki trajnostnega razvoja in ustvarjanja vrhunske umetnosti, kar povzemata tudi večji naša kulturna znamka »Ustvarjeno v Drami, Operi, Baletu SNG Maribor« ter slogan »Investiranje v kulturni jutri«. V luči omenjene večje prepoznavnosti mariborskega gledališča velja izpostaviti tudi intenzivnejših naslon

na zgodovinski kontekst mariborske kulturne tradicije in neposredne osebne zapuščine umetnic in umetnikov, ki so zaznamovali kulturni utrip gledališča. Med uspešno dokončane projekte, ki so zaznamovali leto 2022, tako sodijo denimo uspešno izvedena obnova kipov treh muzicirajočih dečkov (»pueri ludens musica«) na pročelju gledališča, ozvočenje dvoran ter preimenovanje Velike in Stare dvorane v Dvorano Ondine Otta Klasinc in Dvorano Frana Žižka, ob sklepu Plečnikovega leta pa smo na povabilo slovenske ambasade na Češkem izvedli tudi simfonično-operni koncert v sloviti Španski dvorani na Praškem gradu. Tudi srebrni red za zasluge, ki ga je za svoje dosežke in doprinos k razvoju slovenskega baleta prejel Edward Clug od zdaj že nekdanjega predsednika republike, je pomembno prispeval k večjemu ugledu in vidnosti našega gledališča v slovenski kulturni krajini.

Kljub številnim uspehom, ki bodo podrobneje predstavljeni v nadaljevanju poročila, nas v prihodnje čakajo še nekateri izzivi in projekti, ki jih bomo v konstruktivnem dialogu s financerjem, z Ministrstvom za kulturo RS, namenili veliko pozornosti. V tem oziru velja omeniti več ključnih investicij v samo gledališko infrastrukturo, ki med drugim predvideva tudi celovito energetske sanacije gledališča (prijavno dokumentacijo projekta pripravljamo že v letu 2023), posodobitev strojne opreme za izvedbo programa, po drugi strani pa si bomo v dialogu in sodelovanju z Ministrstvom za kulturo RS še bolj prizadevali za iskanje celovitih in trajnostnih rešitev na področju človeških virov, zlasti na področju zaposlovanja mladih prekarne kadrov, predvsem na področju baleta in opere, kakor tudi za postopno zviševanje deleža prihodkov s povečevanjem deleža postprodukcije. V kontekstu zagotavljanja karseda optimalnega poslovanja gledališke hiše smo že v letu 2022 začeli z izvajanjem predlaganega sanacijskega načrta, ki ga je potrdila Vlada RS in ga na podlagi uspešnega dialoga z zaposlenimi glede predvidene dinamike upokojitev nameravamo v celoti uresničiti do konca aktualnega leta 2023. Upanje in zaupanje v lastne človeške kadre – umetnice in umetnike, stroko in tehnične poklice, ki dajejo SNG Maribor svoj neizbrisljiv pečat – nas navdajata s prepričanjem, da lahko s skupnimi močmi in prizadevanji ustvarimo še več dogodkov s presežno vrednostjo, saj bomo le tako lahko širšo evropsko skupnost in ostali svet opozorili na lastne kreativne potenciale in še naprej uspešno promovirali slovensko gledališko, glasbeno, operno, baletno in plesno umetnost, koncertno dejavnost, aktivnosti Festivala Borštnikovo srečanje in ostale kulturne dogodke.

Danilo Rošker
direktor SNG Maribor

VSEBINA

I Poslovno poročilo za leto 2022	9
Splošni del	10
Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih	11
1 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega uporabnika	11
1.1 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega zavoda	11
2 Dolgoročni cilji SNG Maribor	11
2.1 Usklajenost predlaganega programa z ustanovnim aktom in s strateškim načrtom javnega zavoda	12
3 Vsebinsko poročilo javnega zavoda SNG Maribor (Drama, Opera, Balet, Festival Borštnikovo srečanje) za leto 2022	13
3.1 Zastavljeni cilji za leto 2022	13
3.2 Doseženi cilji	14
3.3 Nedoseženi cilji	16
Drama	19
Festival Borštnikovo srečanje	35
Opera, Balet	63
4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev za leto 2022 in primerjava z doseženimi rezultati v letu 2022	90
4.1 Doseženi rezultati v letu 2022	90
4.2 Analiza doseženih rezultatov poslovanja	92
4.2.1 Splošne ugotovitve za doseganje prihodkov	92
4.2.2 Splošne ugotovitve za doseganje odhodkov	92
4.3 Splošne ugotovitve	92
5 Nastanek morebitnih nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju programa	93
6 Ocena uspeha pri doseganju ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta	94
7 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila	94
8 Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora – izjava (priloga)	94
9 Pojasnila za področja, na katerih zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj niso bili doseženi	94
10 Ocena učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja	94
11 Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in investicijskih vlaganj	95
11.1 Poročilo o uporabi sredstev za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme	95
11.2 Analiza kadrovanja in kadrovske politike 2022	96
11.2.1 Sestava zaposlenih v Slovenskem narodnem gledališču na dan 31. 12. 2022	96
11.2.1.1 Število zaposlenih po organizacijskih enotah	96
11.2.1.2 Sestava zaposlenih po statusu zaposlitve	97
11.2.1.3 Sestava zaposlenih po delovni dobi	98
11.2.1.4 Sestava zaposlenih po starosti	99
11.2.1.5 Sestava zaposlenih po spolu	100
11.2.1.6 Zaposleni z omejeno delovno zmožnostjo	101
11.2.2 Napredovanja zaposlenih	101
11.2.3 Fluktuacija	102
11.2.3.1 Prenehanje delovnega razmerja po razlogih	103
11.2.3.2 Zaposleni po viru financiranja na dan 31. 12. 2022	103
11.2.4 Bolniške odsotnosti zaposlenih	104
11.2.4.1 Nadomestila bolniških odsotnosti	106

II Računovodsko poročilo za leto 2022

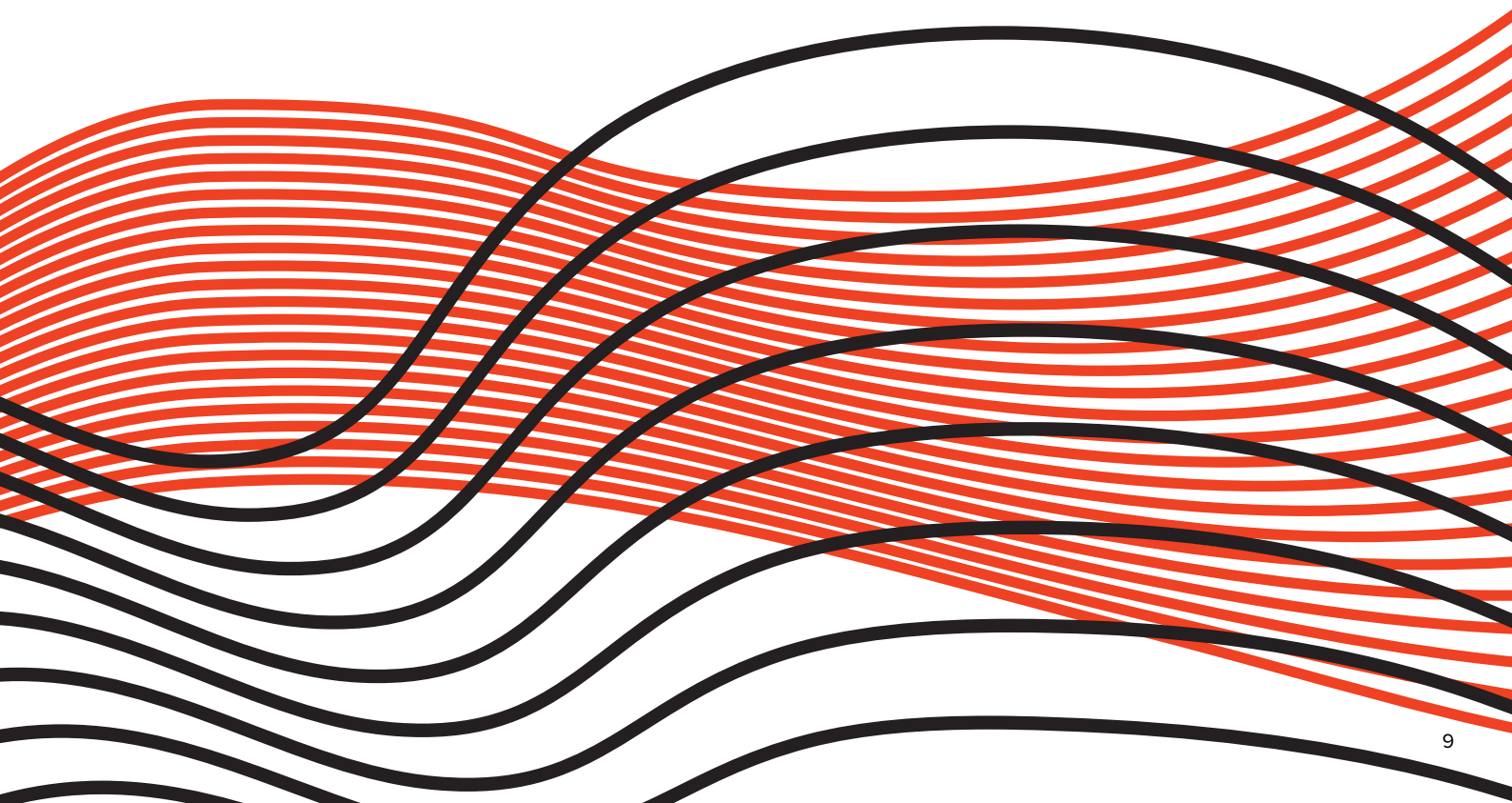
109

1	Bilanca stanja na dan 31. 12. 2022	110
1.1	Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	110
1.2	Kratkoročna sredstva	112
1.3	Zaloge	114
1.4	Obveznosti do virov sredstev	115
1.5	Lastni viri in dolgoročne obveznosti	117
2	Izkaz prihodkov in odhodkov	120
2.1	Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov	120
2.1.1	Doseženi prihodki in odhodki v primerjavi s planom za leto 2022	120
2.1.2	Doseženi prihodki in odhodki v letu 2022 v primerjavi z letom 2021	122
2.2	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti	123
2.3	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka	124
2.4	Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov	125
2.5	Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov	125

III Poročilo o popisu za leto 2022

127

1 POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2022

Glede na namen ustanovitve opravlja javni zavod naslednje naloge v obliki javne službe:

- izvaja kakovostne gledališke, operne in plesne uprizoritve, koncerte in druge prireditve;
- izvaja gledališke, plesne in glasbene delavnice;
- izvaja vzgojno-pedagoške programe in prireditve za otroke in mladino ter za težje prilagodljive družbene skupine po dostopni ceni;
- sodeluje z Akademijo za glasbo Univerze v Ljubljani, z Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani in z umetniškimi šolam ter omogoča predstavitve njihove umetniške produkcije;
- organizira in izvaja Festival Borštnikovo srečanje;
- nudi domicil mednarodnemu tekmovanju opernih pevcev Ondina Otta;
- skrbi za gledališko, operno in plesne dejavnosti z uvajanjem novitet,
- izvaja usposabljanja in izobraževanja umetniških ustvarjalcev in poustvarjalcev ter usposabljanja tehničnega osebja;
- skrbi za gledališko, operno in plesno vzgojo mladih;
- skrbi za nastajanje izvirnih umetniških del in za predstavljanje del slovenskih avtorjev ter vzdržuje ravnovesje med kulturnim izročilom in novimi umetniškimi stremljenji;
- omogoča umetniški razvoj najbolj talentiranim mladim umetnikom;
- skrbi za kulturni razvoj z izdajanjem gledaliških listov in drugih publikacij ter neguje strokovno in publicistično refleksijo;
- skrbi za dokumentiranje in arhiviranje uprizoritev;
- zbira, hrani in predstavlja gradivo s področij dela javnega zavoda;
- skrbi za predstavitev kakovostne umetniške produkcije z organizacijo gostovanj domačih in tujih gledališč;
- izvaja knjižnično dejavnost s področja javnega zavoda;
- izvaja arhivsko dejavnost;
- predstavlja svojo umetniško produkcijo na gostovanjih po Sloveniji in v tujini;
- v okviru možnosti nudi prostore ter produkcijsko in tehnično pomoč drugim izvajalcem kulturnih programov ali kulturnih projektov in javnih prireditev;
- snema, izdaja, distribuira, razmnožuje in prodaja avdio in videoposnetke svojega programa;
- snema avdio in videoposnetke za potrebe javnega zavoda in producentov radiofonskih, televizijskih, filmskih programov in videoprogramov;
- sodeluje s kulturnimi ustanovami, organizacijami, domačimi in tujimi umetniki, drugimi glasbenimi ustanovami ter založniškimi hišami po Sloveniji in tujini ter se vključuje v kulturno življenje lokalne in širše skupnosti.

Poleg dejavnosti iz prejšnjega odstavka lahko javni zavod v okviru tržnih dejavnosti opravlja tudi naslednje naloge:

- prodaja knjige, nosilce zvoka, videokasete, spominke s področja umetnosti;
- izvaja gostinske storitve;
- izvaja druge dejavnosti, opredeljene v 6. členu tega sklepa, za katerega se sredstva ustvarijo na trgu s prodajo blaga in storitev v pogojih konkurence;
- na podlagi poslovnega sodelovanja predstavlja svojo produkcijo in prireditve v okviru rednega programa RTV Slovenija.

Poslovne knjige in poročila javnega zavoda morajo zagotavljati ločeno spremljanje poslovanja in prikaz izida poslovanja s sredstvi javnih financ in drugih sredstev za opravljanje javne službe od spremljanja poslovanja s sredstvi, pridobljenimi iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu; zagotavljati morajo možnost ocenjevanja namembnosti, gospodarnosti in učinkovitosti porabe sredstev iz javnih financ.

Z namenom, da se zagotovi preglednost poslovanja javnega zavoda, javni zavod vodi ločeno finančno računovodstvo za vse notranje organizacijske enote.

POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH

1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE JAVNEGA UPORABNIKA

1.1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE JAVNEGA ZAVODA:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo
- Zakon o javnih uslužbencih
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju
- Zakon o javnih financah
- Zakon o izvrševanju proračunov RS za leti 2021 in 2022
- Zakona o zagotavljanju sredstev za določene nujne programe RS v kulturi (ZZSDNPK)
- Zakon o računovodstvu
- Zakon o zavodih
- Zakon o zaposlovanju in delu tujcev
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu
- Zakon o varstvu osebnih podatkov
- Zakon za uravnoteženje javnih financ
- Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA)
- Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (ZASP)
- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor
- Kolektivna pogodba za javni sektor
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji
- Kolektivna pogodba o skupni metodologiji za uvrščanje orientacijskih delovnih mest in nazivov v plačne razrede
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede
- Uredba o kriterijih za določitev višine položajnega dodatka
- Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov (GDPR)
- Pravilnik o merilih za doseganje naziva prvak in vrhunski glasbenik
- Merila in kriteriji za zasedbo delovnih mest priznanih ustvarjalcev
- Pravilnik o delovanju Festivala Borštnikovo srečanje
- Pravilnik o pogojih sodelovanja na Festivalu Borštnikovo srečanje
- Pravilnik o avdicijah in delu avdicijske komisije
- Pravilnik o oddaji dvoran in drugih prostorov SNG Maribor
- Pravilnik o prodaji vstopnic
- Pravilnik o računovodstvu
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev
- Pravilnik o pripravi konsolidirane premoženjske bilance države in občin
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna

2 DOLGOROČNI CILJI SNG MARIBOR

Dolgoročni cilji javnega zavoda so ustvarjanje, poustvarjanje in diseminacija vrhunskega umetniškega programa na področju uprizoritvenih umetnosti (drama, glasbeno gledališče, glasba in balet) ter uresničevanje poslanstva, kot ga opredeljuje 2. člen ustanovnega akta. Kot javna služba so opredeljene naslednje temeljne aktivnosti, ki sočasno predstavljajo dolgoročne cilje

javnega zavoda: izvajanje kakovostnih gledaliških, opernih in plesnih uprizoritev, koncertov in drugih prireditev, izvajanje gledaliških, plesnih in glasbenih delavnic, izvajanje vzgojno-pedagoških programov in prireditev za otroke in mladino ter težje prilagodljive družbene skupine po dostopni ceni, sodelovanje z Akademijo za glasbo Univerze v Ljubljani, Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani in z umetniškimi šolami ter omogočanje predstavitve njihove umetniške produkcije, organiziranje in izvedba gledališkega Festivala Borštnikovo srečanje, skrb za razvoj gledališke, operne in plesne dejavnosti z uvajanjem novosti, izvajanje usposabljanja in izobraževanja umetniških ustvarjalcev in poustvarjalcev ter tehničnega osebja, skrb za gledališko, operno in plesno vzgojo mladih, skrb za nastajanje izvirnih umetniških del in predstavljanje del slovenskih avtorjev ter vzdrževanje ravnovesja med kulturnim izročilom in novimi umetniškimi stremljenji, omogočanje umetniškega razvoja najbolj nadarjenim mladim umetnikom, skrb za kulturni razvoj z izdajanjem gledaliških listov in drugih publikacij ter negovanje strokovne in publicistične refleksije, skrb za dokumentiranje in arhiviranje uprizoritev, zbiranje, hranjenje in predstavljanje gradiva s področij dela javnega zavoda, skrb za predstavitev kakovostne umetniške produkcije z organizacijo gostovanj domačih in tujih gledališč, izvajanje knjižnične dejavnosti s področja dela javnega zavoda, izvajanje arhivske dejavnosti, predstavljanje umetniške produkcije na gostovanjih po Sloveniji in v tujini, v okviru možnosti ob izvajanju svojega programa nudenje prostorov ter produkcijske in tehnične pomoči drugim izvajalcem javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov in javnih prireditev, snemanje, izdajanje, distribucija in prodaja avdio in videoposnetkov svojega programa, snemanje avdio in videoposnetkov za potrebe javnega zavoda ter producentov radiofonskih, televizijskih, filmskih programov in videoprogramov, sodelovanje s kulturnimi ustanovami, organizacijami, domačimi in tujimi umetniki, drugimi glasbenimi ustanovami ter založniškimi hišami v Sloveniji in tujini ter vključevanje v kulturno življenje lokalne in širše skupnosti.

Pri izvajanju javne službe in poslanstva si javni zavod prizadeva zlasti za doseganje naslednjih dolgoročnih ciljev: vzgoja in izobraževanje občinstva, še posebej otrok in mlajših generacij, izobraževanje in kontinuirano vlaganje v lastne človeške vire (umetniške, strokovne in tehnične kadre), skrb za kultivacijo in razvoj slovenskega jezika in kulture v najširšem pomenu, zagotavljanje pogojev za ustvarjalno, varno in zdravo okolje profesionalnim kadrom v kulturnem sektorju, celovita energetska sanacija gledališča, uvajanje novih tehnologij ter ekoloških načel trajnostnega razvoja in zelene preobrazbe v kontekstu celostnega delovanja javnega zavoda, spodbujanje odprtosti, širine in raznolikosti umetniškega izražanja ter avtorskih poetik, spodbujanje razvoja slovenskih umetnikov, strokovnih kadrov in drugih človeških virov ter njihova promocija v mednarodnem prostoru, krepitev umetniškega in strokovnega sodelovanja z drugimi kulturnimi institucijami v Sloveniji in tujini, razvoj in implementacija digitalizacije na vseh ravneh delovanja javnega zavoda, krepitev in nadgradnja abonmajskega sistema v smislu povečevanja dosega in dostopnosti umetniškega programa, večja integracija in vključenost samostojnih in prekarnih kulturnih delavcev ter marginalnih in ogroženih družbenih skupin, krepitev mednarodne prepoznavnosti in uveljavljenosti javnega zavoda v evropskem prostoru in širše ter uveljavitev blagovne znamke »Ustvarjeno v SNG Maribor – Drama, Opera, Balet in Festival Borštnikovo srečanje«, poglobljanje mednarodnih povezav in sodelovanj z različnimi institucijami, organizacijami in festivali (Opera Europa, European Theatre Convention itd.), postopno povečevanje evropskih sredstev za izvedbo mednarodnih projektov (kohezijska politika, Evropski regionalni sklad, Evropski socialni sklad), izvajanje delavnic in celovitih vzgojno-izobraževalnih programov za vse generacije občinstev z implementacijo principa vseživljenjskega učenja z namenom povečevanja dostopnosti umetniških vsebin ter udeležbe občinstva, oblikovanje mednarodnih abonmajev (ERASMUS) s privzeto uporabo angleških nadnapisov in uveljavitvijo t. i. privzetega jezikovnega in komunikacijskega standarda (ang. default language and communication standard) za študente mednarodne izmenjave v okviru programa Erasmus ter različne ciljne skupine občinstev iz neslovenskih govornih okolij z namenom povečevanja dostopnosti umetniškega programa ter njegovega dosega in promocije v mednarodnem prostoru, implementacija celovite digitalne transformacije javnega zavoda na vseh področjih njegovega delovanja.

2.1 USKLAJENOST PREDLAGANEGA PROGRAMA Z USTANOVNIM AKTOM IN S STRATEŠKIM NAČRTOM JAVNEGA ZAVODA

Predlagani program je usklajen s Strateškim načrtom SNG Maribor za obdobje 2019–2023, pri čemer izpostavljamo področje diseminacije, promocije in uveljavljanja programov javnega zavoda v mednarodnem, zlasti evropskem prostoru, ter zagotavljanje široke dostopnosti umetniških vsebin za domačo in tujo kulturno javnost. Strateški načrt poudarja pomen povečevanja kulturnega kapitala, ki ne zajema zgolj lastne umetniške produkcije v Drami, Operi, Baletu in Festivalu Borštnikovo srečanje, pač pa tudi ustvarjalni in kulturni potencial človeških virov (umetnikov,

strokovnjakov, tehničnega osebja in drugih delavcev), ki prispevajo k promociji in uveljavljanju blagovne znamke »Ustvarjeno v SNG Maribor«, v prihodnjem letu načrtujemo številne aktivnosti, ki bodo prispevale k temu.

Program se primarno posveča tudi implementaciji temeljnega cilja citiranega strateškega načrta, in sicer obratu k občinstvu in poglobljanju izkušnje gledališke ustvarjalnosti, kulture in umetnosti, načrt namreč predvideva intenziviranje sodelovanja z občinstvom in s specifičnimi ciljnimi skupinami v obliki različnih projektov (pedagoških, andragoških, strokovnih), delavnic ter drugih oblik razvoja odnosov z občinstvom z namenom opismenjevanja in ozaveščanja o vseh pojavnih oblikah in zvrsteh uprizoritvenih umetnosti in dejavnosti našega javnega zavoda.

Predlagani program je usklajen tudi z drugimi usmeritvami veljavnega strateškega načrta, predvsem imamo v mislih aktivnosti na področju obrata k trajnostnemu razvoju v kulturi, k zeleni preobrazbi s postopnim zmanjševanjem ogljičnega odtisa na vseh ravneh našega delovanja v SNG Maribor, v kontekstu celovite energetske sanacije gledališča ter v kontinuirani digitalizaciji, ki bo pripomogla tudi k večji vidnosti in prepoznavnosti ustvarjenega kulturnega kapitala našega javnega zavoda, obenem pa bo zagotovila globalno dostopnost informacij o naših umetniških programih, ustvarjalcih in kulturnih delavcih ter SNG Maribor kot eni od osrednjih kulturnih institucij na Slovenskem.

Prav tako je predlagani program javnega zavoda usklajen z ustanovnim aktom, v vseh programskih enotah smo načrtovali celovito izvedbo programa, ob tem pa izvajanje ostalih podpornih aktivnostih, vključno s skrbjo za upravljanje in vzdrževanje kulturne infrastrukture. V letu 2022 smo izvajali gledališke, operne in baletne oziroma plesne predstave, koncerte in druge kulturne dogodke, kot je podrobneje predstavljeno v vsebinskih razdelkih posameznih organizacijskih enot SNG Maribor, organizirali in izvedli smo Festival Borštnikovo srečanje, skrbeli smo za umetnostno vzgojo mladih na področju gledališča ter glasbene in plesne umetnosti, tudi za nastajanje in uprizorjanje oziroma izvajanje izvirnih umetniških del slovenskih avtorjev ter za razvoj in promocijo slovenskih umetnikov in kulturnih delavcev najrazličnejših profilov, tudi s spodbujanjem nastajanja novih umetniških del z neposrednim naročanjem in javnimi natečaji. Z izdajanjem gledaliških in koncertnih listov ter drugih publikacij, pa tudi z organizacijo strokovnih dogodkov ter pogovorov o uprizoritvah smo negovali kritično misel in refleksijo. Zbirali, hranili in predstavljali smo dokumentarno gradivo, povezano z umetniško produkcijo javnega zavoda, od tega pomemben segment tudi v digitalni obliki, izvajali arhivske in knjižnične dejavnosti. Izvedli smo sodelovanja z različnimi kulturnimi in izobraževalnimi institucijami (AGRFT Univerze v Ljubljani, Akademijo za glasbo UL, Konservatorijem za glasbo in balet Maribor, FERI UM, Filozofsko fakulteto UM idr.). V letu 2022 smo izvajali aktivnosti na področju digitaliziranja najpomembnejšega arhivskega gradiva, ki je opredeljeno kot nacionalna kulturna dediščina Republike Slovenije. Krepili smo povezanost s kulturno javnostjo in se aktivno vključevali ter sooblikovali kulturno življenje lokalne skupnosti, širše slovenske ter evropske družbe.

3 VSEBINSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA SNG MARIBOR (DRAMA, OPERA, BALET, FESTIVAL BORŠTNIKOVO SREČANJE) ZA LETO 2022

3.1 ZASTAVLJENI CILJI ZA LETO 2022

- Upoštevanje priporočil in ukrepov NIJZ z namenom doseganja najoptimalnejših zdravstvenih pogojev za delo vseh umetniških ansamblov Drame, Opere, Baleta, Festivala Borštnikovo srečanje, njihovih zaposlenih in obiskovalcev;
- izvedba dramskih, opernih in baletnih premier po rebalansu finančnega načrta in programa dela za leto 2022;
- izvedba ponovitev izbranih predstav po rebalansu finančnega načrta in programa dela za leto 2022;
- izvedba simfoničnih in drugih glasbenih in zborovskih koncertov po rebalansu finančnega načrta in programa dela za leto 2022;
- koprodukcijsko (programsko in organizacijsko) sodelovanje s slovenskimi in tujimi opernimi in baletnimi hišami ter festivali;
- racionalizacija upravljanja in izvedba programa na vseh področjih delovanja javnega zavoda;
- ustvarjanje umetniškega programa, ki izpolnjuje najvišje poustvarjalne in izvedbene kriterije;
- reorganizacija in konsolidacija javnega zavoda po organizacijskih enotah;
- slediti predlogom v Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2018–2025;
- vzpostavitev pogojev v okolju za vrhunsko produkcijo na področju glasbene, plesne in koncertne umetnosti in dvig prepoznavnosti znamke »Ustvarjeno v Drami, Operi in Baletu Maribor«;

- pridobivanje dodatnih sredstev iz razpisov evropskih projektov (Drama SNG Maribor: veliki EU projekt STAGES v okviru programa Creative Europe – Ustvarjalna Evropa);
- organizacija večjih koncertov z namenom promocije kulture in turizma;
- povečevati dostopnost javnih kulturnih dobrin s področja uprizoritvenih umetnosti, glasbene, plesne in koncertne umetnosti za vse generacije;
- ustvarjanje programa, ki nagovarja karseda širok krog javnosti in spodbuja k refleksiji,
- omogočiti razvoj nadarjenim mladim umetnikom na področju dramskih, glasbenih in plesnih dejavnosti;
- skrb za abonmajski sistem in vključitev oziroma vzpostavitev mreže gledališč z odrsko, glasbeno, plesno in koncertno dejavnostjo v celotnem slovenskem prostoru;
- skrb za izmenjave in gostovanja slovenske dramatike, glasbe, plesa, koncertne dejavnosti v tujini;
- motiviranje zaposlenih in povečanje marketinških aktivnosti na področju pridobivanja sredstev iz nejavnih virov – sponzorstva;
- ureditev formalnosti pravnih aktov: sprememba določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in onemogočajo nadaljnji razvoj sodobne gledališke prakse;
- skrb za digitalizacijo slovenske kulturne dediščine na področju glasbene, baletne in plesne umetnosti (realizacija nacionalnega projekta »Ohranjanje in obnova najpomembnejše in najbolj ogrožene slovenske glasbene, baletne in plesne dediščine 2021–2027«);
- integrirana implementacija infrastrukture, tehnologije in izobraževanja tehničnega kadra za doseganje visoke kakovosti dramske, glasbene, plesne in koncertne produkcije ter omogočanje razvoja in koriščenje potenciala umetniškega ansambla;
- priprava investicijske dokumentacije – Načrta za okrevanje in odpornost z namenom doseganja prihrankov splošnih stroškov za več kot 30 % (gre za razširjen dokument, ki nadomešča energetsko sanacijo že pripravljenega DIIP-a);
- izboljšanje tehnične infrastrukture javnega zavoda – nabava tehnološke opreme za izvedbo programa in najzahtevnejših produkcij Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje (obnova garderob za umetniški ansambel).

3.2 DOSEŽENI CILJI

V letu 2022 so izvedli zastavljene cilje vseh premier in ponovitev v Operi, Baletu in Drami, prav tako smo izvedli tudi vse predvidene simfonične koncerte, skupno 474 prireditev, ki si jih je ogledalo 146.434 obiskovalcev in obiskovalcev.

Med dosežene cilje uvrščamo tudi naša gostovanja v tujini, predvsem:

- Narodno pozorište v Beogradu, Beograd: *Farma Orwell*
- Srbsko narodno pozorište, Novi Sad: *Farma Orwell*
- HNK Reka: *Romeo in Julija*
- Forum am Schlosspark Ludwigsburg, Gledališče Bonn: *Peer Gynt*
- Soči Zimniy Teatr – Mednarodni zimski festival: *Le sacre du printemps*
- HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaška: *Carmina Burana*
- Gledališče na otoku Margaret, Budimpešta: *Carmina Burana in Posvetitev pomladi*
- Španska dvorana Praškega gradu, Praga: *Koncert ob sklepu Plečnikovega leta*

Po Sloveniji smo gostovali z naslednjimi uprizoritvami oziroma prireditvami:

- Cankarjev dom, Ljubljana: *Nanine pesmi*
- Cankarjev dom, Ljubljana: *Carmina Burana*
- Cankarjev dom, Ljubljana: *Gala koncert opernih arij*
- Cankarjev dom, Ljubljana: *Tesla*
- Festival Ljubljana, Cankarjev dom: *Carmen*
- Festival Ljubljana, Križanke: *Svatba & Posvetitev pomladi*
- Murska Sobota, Park Panorama – Ptuj, Gaj Bresternica: *Operna noč*
- Slovenska filharmonija: *Simfonični orkester SNG Maribor*
- Dominikanski samostan – Ptuj: *Božični koncert Zbora Opere SNG Maribor*
- SNG Nova Gorica: *Skupaj sami ali jutri je v sanjah izgledal drugače, Snežinka*
- Mestno gledališče ljubljansko: *Skupaj sami ali jutri je v sanjah izgledal drugače*
- Gledališče Koper: *Popolni tujci*
- Cankarjev dom: *To noč sem jo videl, Mica pri babici, Elvis Škorc, genialni štor, Nanine pesmi*
- Festival Dnevi komedije, SLG Celje: *Pošta*
- Teden slovenske drame, Prešernovo gledališče Kranj: *To noč sem jo videl*
- Festival Borštnikovo srečanje, Maribor: *To noč sem jo videl, Romeo in Julija, Proslava (Port of Dreamers/Pristanišče sanjačev)*

Z velikim uspehom smo izvedli tudi:

- že ustaljene programe in primerne vsebine za povečanje programske ponudbe in s tem zagotovitev optimalne zasedenosti zaposlenih v SNG Maribor – izvedba koncertov za promocijo kulture in turizma – *Operna noč*;
- evropski projekt STAGES (Sustainable Theatres Alliance for Green Environmental Shift) – Zveza trajnostnih gledališč za zeleni okoljski premik – izvedba delavnic z zaposlenimi in samoanaliza gledališča;
- Labirint – izobraževalne delavnice za mlade;
- Festival Borštnikovo srečanje nadaljuje z zastavljenimi programskimi smernicami in marketinškimi aktivnostmi, ki že kažejo svoj pozitiven vpliv na mesto, Slovenijo in mednarodni prostor;
- z maksimalnim koriščenjem infrastrukture, tehnologije, izobraževanjem tehničnega kadra smo dosegli visoko kakovost gledališke, glasbene, plesne in koncertne produkcije;
- povečali smo mednarodno prepoznavnost Drame, Opere in Baleta SNG Maribor ter Festivala Borštnikovo srečanje.

Gostili smo:

- Satirično gledališče Kerempuh, Zagreb: *Gruntočani*
- Mestno gledališče ljubljansko: *Tih vdih*
- Gledališče Koper in SNG Nova Gorica: *Tutošomato*
- SLG Celje: *Heidi*
- Gledališče Koper: *Mehurčki, Ježeva hišica*
- Balet Narodnega gledališča Brno: *4 Elements*

Izjemno smo ponosni na prejete nagrade naših umetnic, umetnikov in strokovnih sodelavcev:

VLADIMIR VLAŠKALIĆ

Borštnikova nagrada za igro za vlogo Jeranka v *To noč sem jo videl*, Festival Borštnikovo srečanje

MATEJA PUCKO

Glazerjeva listina za vlogi Mae v *Mački na vroči pločevinasti strehi* in Joži v *To noč sem jo videl*

JUŠ A. ZIDAR

žlahtni režiser za režijo uprizoritve *Pošta*, 30. Dnevi komedije, Celje

VILI RAVNJAK

Glazerjeva nagrada za življenjsko delo

BOJAN MAROŠEVIČ

zlati grb mesta Maribor za izjemen prispevek na področju kulture

PETJA LABOVIĆ

vesna za glavno moško vlogo za vlogo Antona v filmu *Jezdeca*, 25. Festival slovenskega filma, Portorož

MADAMA BUTTERFLY

outstanding – nagrada za presežek v zunanjem oglaševanju

EDWARD CLUG

srebrni red za zasluge: nagrada predsednika Republike Slovenije

Dogodki, ki so zaznamovali leto 2022:

- na procelje Slovenskega narodnega gledališča Maribor so se vrnil trije muzicirajoči dečki po uspešno izvedeni restavraciji;
- Velika dvorana se je preimenovala v Dvorano Ondine Otta Klasinc in Stara dvorana v Dvorano Frana Žižka;
- slavnostni koncert ob sklepu Plečnikovega leta v znameniti Španski dvorani Praškega gradu;
- 50. ponovitev uprizoritve *Popolni tujci*.

3.3 NEDOSEŽENI CILJI

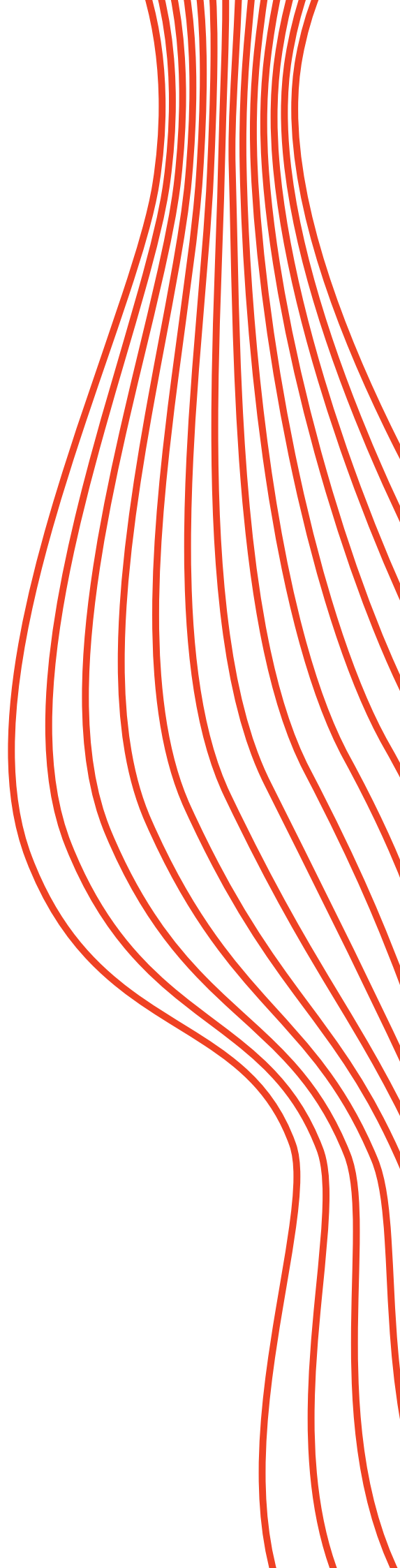
Med nedoseženimi cilji v letu 2022 ostajajo:

- financiranje kadrovskih okrepitev;
- ureditev formalnosti nekaterih pravnih aktov, zlasti spremembe določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določilih onemogočajo realizacijo nekaterih specifičnih procesov v gledališču in s tem onemogočajo nadaljnji razvoj sodobne gledališke prakse; na probleme smo sicer že opozarjali, a so v pristojnosti vlade in sindikatov, kamor spada tudi ureditev statusa ter posledičnega zaposlovanja in upokojevanja baletnih plesalcev/status baletnih plesalcev kot sistemska rešitev.

Prav tako v letu 2022 nismo uspeli izboljšati nekaterih pogojev dela umetniških in tehničnih ansamblov:

- izboljšanje infrastrukture javnega zavoda – zlasti nabave in zamenjave tehnološke opreme za izvedbo programa Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje (obnova preostalih garderob za umetniški ansambel) zaradi nedodeljenih sredstev s strani financerja;
- nedokončan je tudi projekt energetske sanacije gledališča;
- v celoti nismo izpolnili plana nabave instrumentov;
- v celoti nismo izpolnili plana zamenjave ozvočenja Dvorane Ondine Otta Klasinc;
- nismo izpolnili dopolnitve informacijskega sistema.

DRAMA

GLEDALIŠKA PRODUKCIJA DRAME 2022 – ČAS NAVDIHUJOČEGA PREBUJENJA

Leta 2022 se je svet – in z njim gledališče – začel vračati. Vprašanje, ki se nam je vsem zastavljalo, je bilo: »Kam? Nazaj v stari svet ni bilo več mogoče stopiti, v »krasni novi svet« pa tudi največji utopisti ne verjamejo več, zato smo se, hoteli ali ne, zaleteli v nek neznan, negotov in nepredvidljiv »trenutek«. Pandemija nas je že naučila prilagajanj vsakodnevnemu spremenjeni novi resničnosti oziroma sedanjosti. A zdaj se je zdelo, kot da smo nenadoma trčili v teorijo časa Philipa Zimbarda. Na dejansko stičišče med preteklostjo, prihodnostjo in sedanjostjo. Vemo, kot pravi Zimbardo, da nam pozitivno razmišljanje o preteklosti da korenine in oblikuje našo identiteto, da nam razmišljanje o prihodnosti da krila in da nas zavedanje sedanjosti napolni z energijo in nam omogoča, da v sebi odkrijemo nove stvari. In leta 2022 smo bili na poti odkrivanja novih poti in praktičnega dožemanja novega časa – na temeljih preteklih sezon, jasni identiteti, ki se je oblikovala skozi stoletno zgodovino, in na krilih, s katerimi smo kljub pandemiji poleteli, je prišlo do uresničevanja nove sedanjosti leta 2022. Korak za korakom, premiero za premiero. Številne odpovedi uprizoritev, bolezni, izgorelosti, poškodbe, vsaki in številne obnovitvene vaje na eni strani ter občudujoč entuziazem ob odprtih možnostih umetniškega kreiranja, izjemna koherentnost dramskega ansambla, veselje ob vračanju publike in polnih dvoranah ter zadovoljstvo ob uspešnih premierah na drugi strani. Prilagajali smo se svetu ekstremov in oblikovanju novega gledališkega časa v produkciji, tehniki, marketingu, zaodru itd., da smo lahko na odru ohranjali immanentno gledališki »umetni čas, v katerem se«, kot pravi Alain Badiou, »srečata večnost in trenutek.« In ko gledam z distance na leto 2022, lahko mirno rečem, da nam je s skupnimi močmi uspelo.

S prvo premiero smo z Durangom skozi *Vanjo*, *Sonjo*, *Mašo* in *Špika* ujeli Čehovov t. i.

»vmesni čas«, v katerem živijo njegove osebe. Navidezno dolgočasno minevanje pri njem namreč vedno rojeva odločilne dogodke, ki spremenijo ali vsaj na glavo obrnejo utečeni, znani in varni svet. Počasi smo z Durangovimi liki zdrsnili iz eksistencialnih in eksistenčnih dilem, osamljenosti, tesnob in nevrotičnosti v karnevalsko pravljico uteho, ki se je sredi igre v igri končala z vdorom telefonskega sporočila in ostro zarezala v njihov tukaj in zdaj. Kot je sredi študija uprizoritve nekam med »*Pojdimo v Moskvo!*« in pesem »*Here comes the sun*«, ki jo odpojejo Vanja, Sonja in Maša, udarila vojna v Ukrajini. Z odličnimi kritikami pospremljeni uprizoritvi v Stari dvorani je na Malem odru sledila udarna in v super volilnem letu politično smela uprizoritev, ki sta jo po motivih besedil Georgea Orwella spisala Tatjana Doma in Luka Marcen – slednji je groteskni kabaret *Farma Orwell* tudi režiral. Izjemno natančen, uprizoritveno domišljen in igralsko vrhunsko podmazan gledališki »roller coaster« – v katerem med drugimi igrata Mateja Pucko, prejemnica Glazerjeve listine, in Vladimir Vlaškalič, prejemnik Boršnikove nagrade – je zagotovo eden od »paradnih konjev« leta 2022.

Slednje velja tudi za naslednjo pomladno uprizoritev, izjemno domišljen in vrhunsko izveden avtorski projekt Nataše Matjašec Rošker in Petja Labovića *Ne ti meni Alice (Once Again)*, ki je paradoksalno, kot zapiše Melita Forstnerič Hajnšek v *Večeru*, z nonsensom pripeljal do najglobljega smisla. Carrollova *Alica v čudežni deželi*, ki je bila izhodišče za njun skok v zajčjo oziroma gledališko luknjo, je bila, kot omeni kritičarka, drzen »*tour de force duo igralskih prvakov dveh generacij*«. Praktična rapsodija za gledališče o gledališču (igralcu, režijskih čudežih in še marsičem). Zadnja pomladna uprizoritev pa je povezala režiserja Dragana Živadinova, ki sem ga zaradi njegove edinstvene uprizoritvene estetike želel od prihoda v mariborsko Dramo

angažirati, in Calderónove filozofsko-poetične drame *Življenje je sen*, ene mojih najljubših klasičnih dram, ki generira temeljni teoretski in praktični gledališki relikv med resničnostjo in iluzijo. V objemu pompozne scenografske mehanike, biomehaničnih gibov in minutnih formacij je Živadinovova prirejena baročna partitura postala nosilka popolnoma drugačne estetike, ki ima kulturno mesto v slovenskem in svetovnem umetniško-znanstvenem prostoru.

Novo, stoto gledališko sezono smo jeseni začeli z otroško oziroma mladinsko uprizoritvijo hišne dramaturginje Maje Borin z naslovom *Rdeča kapuca* – s pravljico glasbenim trilerjem, inspiriranim po motivih *Rdeče kapice*, ki, kot zapiše *Delov* kritik Peter Rak, povsem nevsiljivo in brez didaktičnega moraliziranja predstavi pasti sodobne družbe in adolescentna soočenja z nevarnostmi v celovitem narativnem vizualnem korpusu. Sledila je premiera O’Neillove drame *Elektri pristoji črnina*, ki sta jo za oder adaptirala perspektivna mlada režiserka Maša Pelko in priznan hrvaški dramaturg Dino Pešut, pri čemer sta zgodbo časovno in prostorsko oklestila in povezala v hišo (ki je tudi skupni grob) Mannonovih. V O’Neillovi verziji družine, ki požre samo sebe, je umetniška ekipa našla inteligentno sodobno mitološko inačico in jo povezala v koherenten, režijsko navdihujoč in igralsko impresiven dosežek. Ob premieri uprizoritve *Elektri pristoji črnina* pa smo uresničili tudi napoved iz leta 2019, da Staro dvorano preimenujemo v Dvorano Frana Žižka. Leto 2022 smo zaključili z novim besedilom Simone Hamer, navdihnjenim po motivih romana Horacea McCoya *Tudi konje streljajo, mar ne?*, ki mu v režiji Primoža Ekarta

morda res ni uspelo uloviti vseh tragikomičnih momentov, ki jih tema plesnega maratona ponuja tako v romanu kot v Pollackovem kulturnem filmu, je pa naš dramski ansambel pokazal velik plesno-gibalni potencial in kolektivno moč, kar je uspešno izkoristila koreografinja uprizoritve Rosana Hribar.

Leto 2022 je prineslo ob že omenjenih igralskih nagradah tudi nagrado žlahtni režiser Jušu A. Zidarju za mariborsko uprizoritev *Pošta*, našemu hišnemu dramaturgu Viliju Ravnjaku veliko Glazerjevo nagrado za življenjsko delo, igralcu in dolgoletnemu članu Drame Bojanu Maroševiću zlati grb mesta Maribor za izjemen prispevek na področju kulture in nagrado vesna Petju Laboviču za glavno moško vlogo v filmu *Jezdeca*. Razveselili so nas tudi letni statistični pregledi, ki so po dveh letih zaostanka ponovno primerljivi s predkoronskim časom – tako po skupnem številu naših predstav kot tudi po številu obiskovalcev naših uprizoritev celo presegamo rezultate iz leta, ko smo slavili stoletnico gledališča. Ponosen sem, da so članice in član igralskega ansambla nevihtni čas preživeli, in to ne le skozi lastno introspekcijo, ampak tudi skozi ekstraspekcijo – razmislek o gledališču, času, prostoru ... Ne nazadnje so prav v letu 2022 dokazali, da so kot kolektiv močni, enotni, trdni, predani, priпадni in odprti za nove kreativne izzive. Vsega tega seveda ne bi mogli doseči brez vaše podpore in vere, da je gledališče, čeprav je bolj kot vse druge umetnosti zapisano »tistemu trenutku«, pomembno. Tako pomembno kot tisto Newtonovo jabolko, ki je v nekem trenutku padlo in sprožilo rojstvo pomembne teorije, ki je zaznamovala nadaljnji razvoj zahodne civilizacije. Verjamem, da lahko »gledališko jabolko« pade s tako močjo, da trenutek spremeni v večnost. Številnim uprizoritvam mariborske Drame je v letu 2022 to tudi uspelo. Hvala celotni ekipi sodelavcev in sodelavcev, direktorju Danilu Roškerju, Ministrstvu za kulturo RS, sponzorjem ter seveda vsem gledalkam in gledalcem!

Aleksandar Popovski

umetniški direktor Drame SNG Maribor

PREMIERNE UPRIZORITVE

Christopher Durang

VANJA, SONJA, MAŠA IN ŠPIK

(*VANYA AND SONIA AND MASHA AND SPIKE*)

REŽISER Dino Mustafić

PREMIERA 10. marca 2022 v Stari dvorani

Režiser Dino Mustafić je s svojo ekipo sestavil res filigransko natančen uprizoritveni mehanizem, ki odlično funkcionira vse do zadnjih detajlov. /.../ In seveda predvsem igralka in igralci. Žal jih le redko vidimo v komičnih vlogah, tukaj je večina razkrila vse svoje tovrstne registre, ki imajo res zelo

širok razpon. Ksenija Mišič (Maša) mojstrsko obvlada najrazličnejše odtenke humorja, od blaziranosti in afektiranosti do satire, Natašo Matjašec Rošker (Sonja) odlikujeta potencirana samoironija in komičen melodramatičen patos, Ana Urbanc (Kasandra) je sijajna v norčavi resnobečnosti, kar predstavi daje še podton farse in komedije zmešnjav. Kristijan Ostanek (Vanja) ob potencirani flegmatičnosti s svojo filipiko o indolenci ter izgubljenih družbenih koordinatah in prioritetah mladih generacij doda še nekoliko resnobnejše poudarke, Petji Laboviću (Špik) pa je lik vase zaverovanega uživaškega mladeniča tako in tako pisan na kožo.

Peter Rak, Ocenjujemo: Vanja, Sonja, Maša in Špik, Delo, 14. 3. 2022

Tatjana Doma in Luka Marcen po motivih besedil Georgea Orwella

FARMA ORWELL

Krstna uprizoritev

REŽISER Luka Marcen

PREMIERA 12. marca 2022 na Malem odru

Pogosto lepljenje fragmentov sicer ne seže dlje od nepretenciozne krpanke, tukaj pa kljub njihovi izraziti raznorodnosti in umanjkanju klasičnega narativa oziroma »zgodbe« funkcionira kot homogena celota. Seveda predvsem zaradi koncepta nekakšnega grotesknega kabareta, ki sicer

generira svojevrstno pripovedno nit, vendar je ključ predvsem v vrhunskem prepletu monologov in dialogov, udarnih songov (avtor glasbe Mitja Vrhovnik Smrekar) in vrhunski koreografiji (Lara Ekar Grilj). Pravzaprav nič ni prepuščeno improvizaciji, tudi scenografija (Sara Slivnik) in kostumografija (Ana Jane) sta inventivni in dovršeni do zadnjih podrobnosti ter nudita idealno ikonografijo za prestop iz klasičnega prostorskočasovnega kontinuuma v specifičen, hkrati izoliran in povsem odprt odrski prostor z asinhronimi polji vsestransko domišljenega tableau vivanta. Vse skupaj deluje kot natančen odrski stroj, ki se poldrugo uro vrti na najvišjih obratih, kar je nedvomno velik izziv, ne nazadnje tudi fizični, za šest igralk in igralcev, vsi pa svojo nalogo opravijo vrhunsko.

Peter Rak, Ocenjujemo: Farma Orwell, Delo, 17. 3. 2022

Avtorski projekt Nataše Matjašec Rošker in Petja Labovića

NE TI MENI ALICE (ONCE AGAIN)

Krstna uprizoritev

REŽIJA avtorska ekipa

PREMIERA 6. maja 2022 na Malem odru

Odločitev umetniškega direktorja Drame Aleksandra Popovskega, ki si je zamislil /.../ novo platformo za snovanje igralskih avtorskih projektov, /.../ je zaslužna za svež, celostno drzen tour de force duo igralskih prvakov dveh generacij – Nataše Matjašec Rošker (z bogatim opusom avtorskih

projektov) in Petje Labovića. Skozi literarno biblijo nonsensa s primesmi beckettovskega absurda sta brezkompromisno izdihala, izčutila, izbesedila vsa

najgloblja, pa tudi najplitvejša bistva svojega igralskega poslanstva in tudi sveta vobče. Paradoksalno: skozi nonsens do najglobljega smisla. /.../ Bravurozen igralski aparat, izjemen dar transformiranja, najbogatejši nabor izrazov, z vsem tem v zavidljivem izobilju razpolagata in se predajata do robov, vsak s svojim odrskim modusom operandi. Tak ena na ena »spopad« igrancev s silovito prezenco je zmeraj navdihujoč v vseh pogledih.

Melita Forstnerič Hajnšek, *Z nonsensom do najglobljega smisla*, Večer, 17. 5. 2022

Pedro Calderón de la Barca

ŽIVLJENJE JE SEN

(*La vida es sueño*)

Dragan Živadinov :: Dunja Zupančič; priredba Katja Markič

REŽISER Dragan Živadinov

PREMIERA 14. maja 2022 v Stari dvorani

Predstava se, kot je za ta umetniški tandem značilno, ne ukvarja s psihologizacijo dramskih likov, temveč v ospredje postavlja kolektivno družbeno in univerzalizem. /.../ V predstavi ne moremo govoriti o estetiki scenografije in kostumov, saj

je *Življenje je sen* zastavljena konceptualno tako na ravni besedila kot tudi giba, glasbe in vizualne podobe. /.../ Igralski kolektiv je znotraj tega mehanizma izjemno suveren, zelo dobro prepriča nastop Vlada Novaka, še bolj pa dvojna prezenca Mince Lorenci, ki skupaj s suverenostjo Julije Klavžar izgovarja besede ženske v boju proti patriarhatu. /.../ Zdi se, da v predstavi ni nič odvečno, vse se sklada in vklaplja ter gradi v celoto mehničnega organizma. /.../ Le redko namreč na odru vidimo tako pompozno zastavljene teme in vprašanja, ki ne bi zašla v patetiko, tako v gledališkem jeziku, na njegovi metaravni kot tudi na ravni besedila samega. A ustvarjalnemu kolektivu predstave *Življenje je sen* je to nedvomno uspelo.

Ana Lorger, *Polje sanj kot možnosti svobodne volje*, kritika na portalu Sigledal.org, 17. 5. 2022

Eugene O'Neill

ELEKTRI PRISTOJI ČRNINA

(*Mourning Becomes Electra*)

PRIREDBA BESEDILA Dino Pešut in Maša Pelko

REŽISERKA Maša Pelko

PREMIERA 23. septembra 2022 v Dvorani Frana Žižka

Nekatere odločitve za dokaj radikalne spremembe se zdijo utemeljene, predvsem eliminacija zbora (čeprav se s tem izbriše tudi zunanja, neformalna naveza na Ajshilovo *Orestejo*) in uvedba naratorja oziroma naratorke, to je v liku Črnine izjemno

sugestivna Minca Lorenci. Prav tako se zdi umestno sintetizirati in okrajšati izjemno obsežno originalno predlogo Eugena O'Neilla ter kondenzirati časovne determinante /.../. Zapleten profil svojega lika v zadnjem delu projekta predstavi /.../ Nataša Matjašec Rošker kot Christine Mannon (to opravi vrhunsko, s precizno niansiranim podajanjem različnih psiholoških stanj) /.../. *Elektri pristoji črnina* /.../ ponuja reprezentativen in dovolj emocionalno prepričljiv vpogled v intimo ultradisfunkcionalne družine.

Peter Rak, *Ocenujemo: Elektri pristoji črnina*, Delo, 29. 9. 2022

Simona Hamer po motivih romana Horacea McCoya
Tudi konje streljajo, mar ne?

SAMO NE SE USTAVIT!

Krstna uprizoritev

REŽISER Primož Ekart

PREMIERA 18. novembra 2022 v Dvorani Frana Žižka

Celotna uprizoritev ostane predvsem na nivoju parodije resničnostnih šovov. Njena glavna igralka sta pravzaprav nadležna zabavljaka, ki šov vodita, klovna, ki sta obraz in zadnjica, frontalna in hrbtna stran tega fenomena. Tekmovalci dobijo dramaturško možnost izstopa, vsak lahko predstavi svojo preteklost in želeno prihodnost, vendar pa jih tudi ti nastopi ne vzpostavijo kot polnokrvne dramske osebe, prej kot stereotipne figure /.../. Režija je /.../ z zaključnim prizorom sestopila na drug nivo, in sicer z dobesedno demonstracijo metaforičnega ljudje postanejo konji in ples dirka. In truplo ene ustreljene kobile seveda ne ustavi dirke sveta, večina bo topotala naprej.

Petra Vidali, Svet je resničnosti šov, mar ne?, Večer, 21. 11. 2022

PREDSTAVA ZA OTROKE

Maja Borin

RDEČA KAPUCA

Krstna uprizoritev

REŽISERKA Saša Broz

PREMIERA 9. septembra 2022 v Stari dvorani

Maja Borin, ki je podpisala že nekaj dramatizacij in »dram po motivih« za to starostno skupino, se je znova potrdila kot zanesljiva izbira. *Rdeče kapice* se je lotila s sociološkim premislekom in občutkom za dramaturško bogato obdelavo dognanega. /.../ Režiserka Saša Broz je poskrbela, da so se izrazili vsi segmenti in nivoji dramske predloge, ustvarila je dinamično predstavo /.../. Igralska ekipa *Rdeče kapuce* je celostno dobra. Rdečka Julije Klavžar in Luka Matevža Biberja, najmlajša lika, sta tudi najbolj resni vlogi. Stisk otrok oziroma mladostnikov ne more reševati (avto)ironija. Vse druge, odrasle vloge so prešpikane z znatno mero humorja in tako tudi odigrane. /.../ Vsi pokažejo ob igralskem talentu tudi kar precej pevskega in plesnega, vseeno pa, oprostite, Pucko je carica. Uprizoritev najboljše zaživi v najbolj ludističnih momentih, prizor preigravanja variacij klasične *Rdeče kapice* pokaže toliko osnovne komedijske kondicije, kot je na tem odru nismo videli že dolgo.

Petra Vidali, Ne verjemite, da jim gre za otroke, Večer, 14. 9. 2022

PONOVITVE UPRIZORITEV IZ PREJŠNJIH LET

SNEŽINKA (2021)

TO NOČ SEM JO VIDEL (2021)

MAČKA NA VROČI PLOČEVINASTI STREHI (2021)

SKUPAJ SAMI ALI JUTRI JE V SANJAH
IZGLEDAL DRUGAČE (2021)

ROMEO IN JULIJA (2021)

NANINE PESMI (2020)

PROSLAVA (PORT OF DREAMERS/
PRISTANIŠČE SANJAČEV) (2020)

POŠTA (2020)

POPOLNI TUJCI (2019)

BREZMADEŽNA/IMMACULATA (2016)

VEČNO MLADI (2015)

PREDSTAVE ZA OTROKE IN MLADINO

SOSEDOV SIN (2021)

ELVIS ŠKORC, GENIALNI ŠTOR (2021)

MICA PRI BABICI (2019)

SKRIVNOSTNI PRIMER ALI KDO JE UMORIL
PSA (2018)

KAKO STA BIBI IN GUSTI SIPALA SREČO (2016)

GLEDALIŠČE OD Ž DO A (2015)

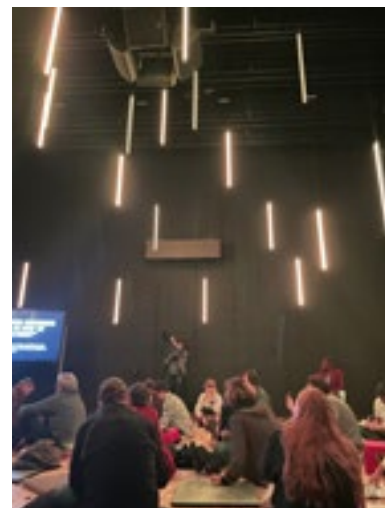
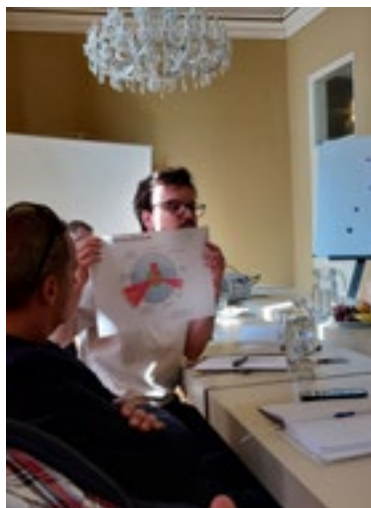
JURI MURI V AFRIKI (2011)

DODATNI PROGRAM

EVROPSKI PROJEKT STAGES (SUSTAINABLE THEATRES ALLIANCE FOR GREEN ENVIRONMENTAL SHIFT) – ZVEZA TRAJNOSTNIH GLEDALIŠČ ZA ZELENI OKOLJSKI PREMİK

izvedba delavnic z zaposlenimi in samoanaliza gledališča

LABIRINT

izobraževalne delavnice za mlade

NAGRADE IN PRIZNANJA

26. marec 2022
JUŠ A. ZIDAR
žlahtni režiser za
režijo uprizoritve
Pošta, 30. Dnevi
komedije, Celje

1. april 2022
VILI RAVNJAK
Glazerjeva nagrada
za življenjsko delo

1. april 2022
MATEJA PUCKO
Glazerjeva listina za
vlogi Mae v *Mački*
na vroči pločevinasti
strehi in Joži v *To*
noč sem jo videl

12. junij 2022
**VLADIMIR
VLAŠKALIĆ**
Borštnikova nagrada
za igro za vlogo
Jeranka v
To noč sem jo videl

26. oktober 2022
**BOJAN
MAROŠEVIČ**
zlati grb mesta
Maribor za izjemen
prispevek na
področju kulture

30. oktober 2022
PETJA LABOVIČ
vesna za glavno
moško vlogo za
vlogo Antona v
filmu *Jezdeca*, 25.
Festival slovenskega
filma, Portorož

STATISTIČNI PREGLED PRODUKCIJE

Skupno število predstav in gledalcev

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Skupno število predstav	267	259	210	140	104	218
Dramine predstave	253	241	189	136	103	208
Predstave v SNG Maribor	188	188	163	103	86	172
Dramine predstave	174	170	142	99	85	162
Gostujoče predstave	14	18	21	4	1	10
Festival Borštnikovo srečanje	*	*	*	*	*	*
Dramine predstave na gostovanjih	79	71	47	27	18	46
Slovenija	69	56	42	25	11	43
tujina in zamejstvo	10	15	5	2	7	3

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Skupno število obiskovalcev	51.867	47.943	38.216	32.363	14.158	36.835
Obiskovalci Draminih predstav	48.801	44.171	34.300	18.271	13.501	34.881
Obiskovalci v SNG Maribor	29.062	27.653	26.174	13.664	11.156	24.256
na Draminih predstavah	25.996	23.881	22.258	12.758	10.499	22.302
na gostujočih predstavah	3066	3772	3916	906	657	1954
na predstavah Borštnikovega srečanja	*	*	*	*	*	*
Obiskovalci na Draminih gostovanjih	22.805	20.290	12.042	5513	3002	12.579
po Sloveniji	18.936	13.562	10.038	4979	2084	11.814
v tujini in zamejstvu	3869	6728	2004	534	918	765
Zasedenost dvoran	78,8 %	77,9 %	79,6 %	87,7 %	74,6 %	79,2 %

*Statistika Festivala Borštnikovo srečanje za leto 2022 je sestavni del poročila FBS.

**Na odrih SNG Maribor/Drama smo v letu 2022 zabeležili 27 drugih prireditev, ogledalo si jih je 1876 obiskovalk in obiskovalcev.

GOSTOVANJA DRAME SNG MARIBOR

GOSTOVANJA IN FESTIVALI V SLOVENIJI

GLEDALIŠČA

SNG NOVA GORICA

SKUPAJ SAMI ALI JUTRI JE V SANJAH
IZGLEDAL DRUGAČE
SNEŽINKA

CANKARJEV DOM LJUBLJANA

TO NOČ SEM JO VIDEL (7-krat)
NANINE PESMI
MICA PRI BABICI
ELVIS ŠKORC, GENIALNI ŠTOR

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

SKUPAJ SAMI ALI JUTRI JE V SANJAH
IZGLEDAL DRUGAČE (2-krat)

Gledališče
TeatroKoper
Capodistria

GLEDALIŠČE KOPER

POPOLNI TUJCI (5-krat)

FESTIVALI

FESTIVAL BORŠTNIKOVO SREČANJE, SNG MARIBOR

TO NOČ SEM JO VIDEL
ROMEO IN JULIJA
PROSLAVA (PORT OF DREAMERS/
PRISTANIŠČE SANJAČEV)

TEDEN SLOVENSKE DRAME, PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

TO NOČ SEM JO VIDEL

DNEVI KOMEDIJE, SLG CELJE

POŠTA

GOSTOVANJA IN FESTIVALI V TUJINI

GLEDALIŠČA

SNP NOVI SAD, NOVI SAD, SRBIJA
FARMA ORWELL

**NARODNO POZORIŠTE U BEOGRADU,
BEOGRAD, SRBIJA**
FARMA ORWELL

HNK REKA, REKA, HRVAŠKA
ROMEO IN JULIJA

GOSTOVANJA DRUGIH GLEDALIŠČ V SNG MARIBOR

**SATIRIČNO GLEDALIŠČE KEREMPUH,
ZAGREB, HRVAŠKA**
GRUNTOVČANI

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
TIH VDIH

**GLEDALIŠČE KOPER IN SNG NOVA
GORICA**
TUTOŠOMATO

GLEDALIŠČE CELJE SLG CELJE
HEIDI (2-krat)

GLEDALIŠČE KOPER
MEHURČKI (3-krat)
JEŽEVA HIŠICA (2-krat)

OSTALE ZANIMIVOSTI IZ LETA 2022

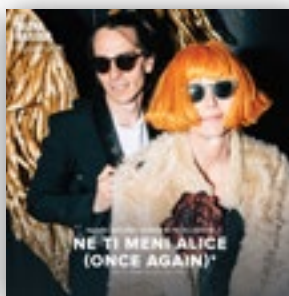
PREDSTAVE

50. ponovitev uprizoritve *Popolni tujci*

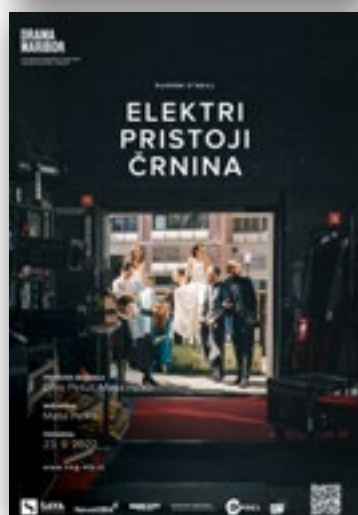
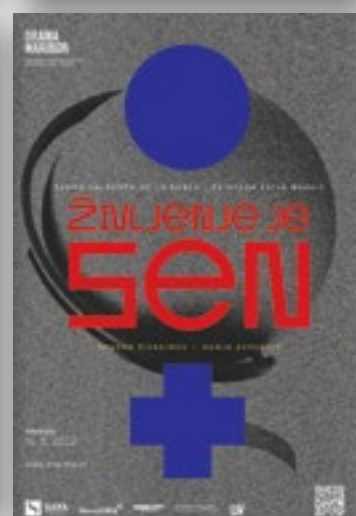
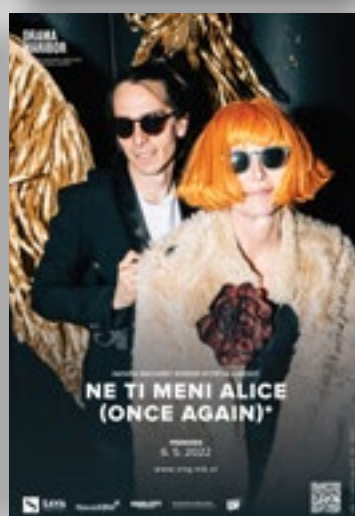
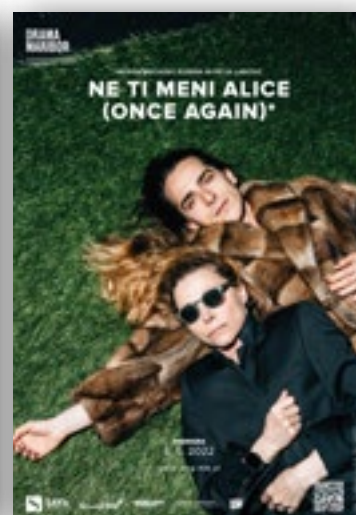

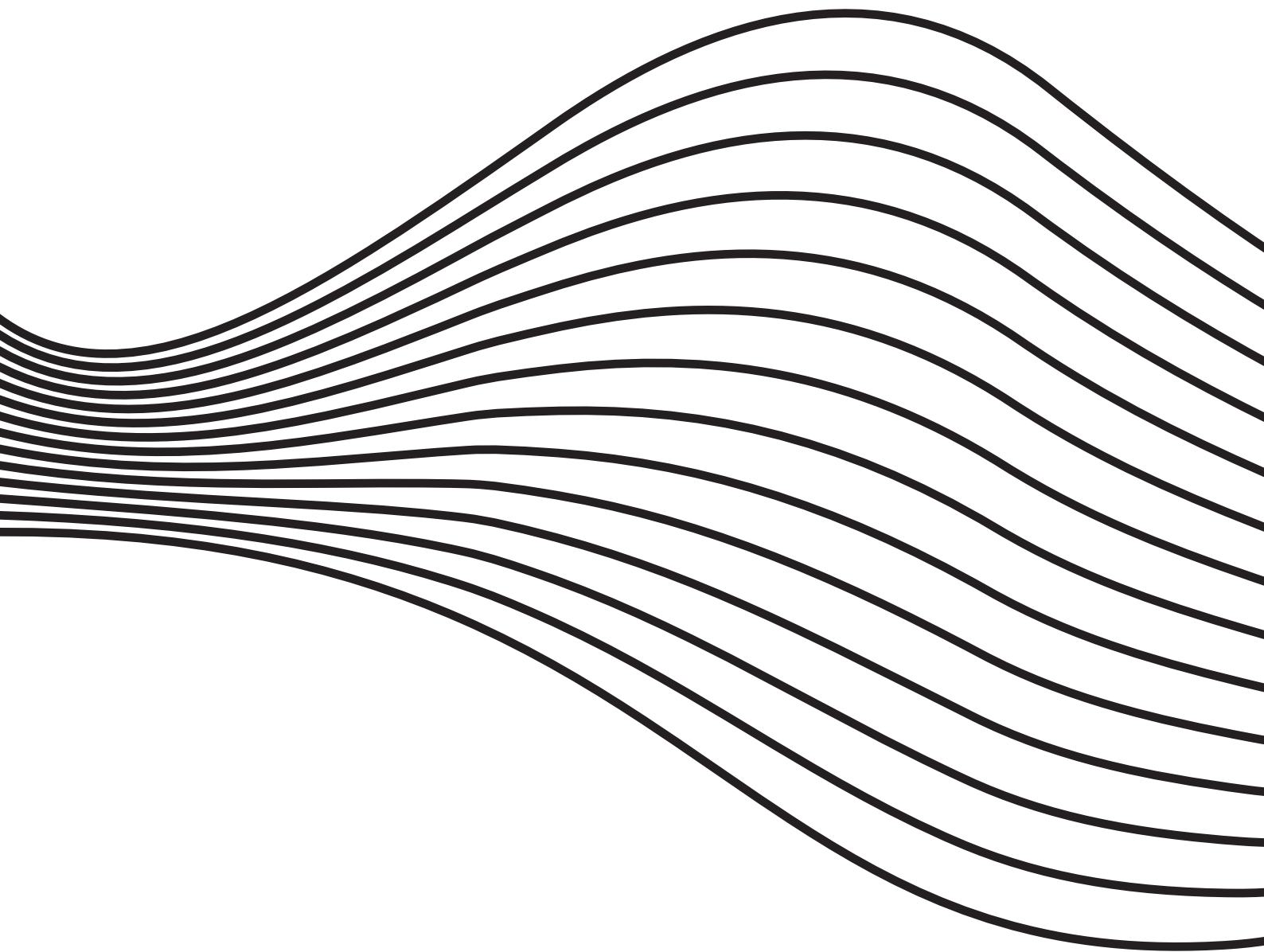
PUBLIKACIJE

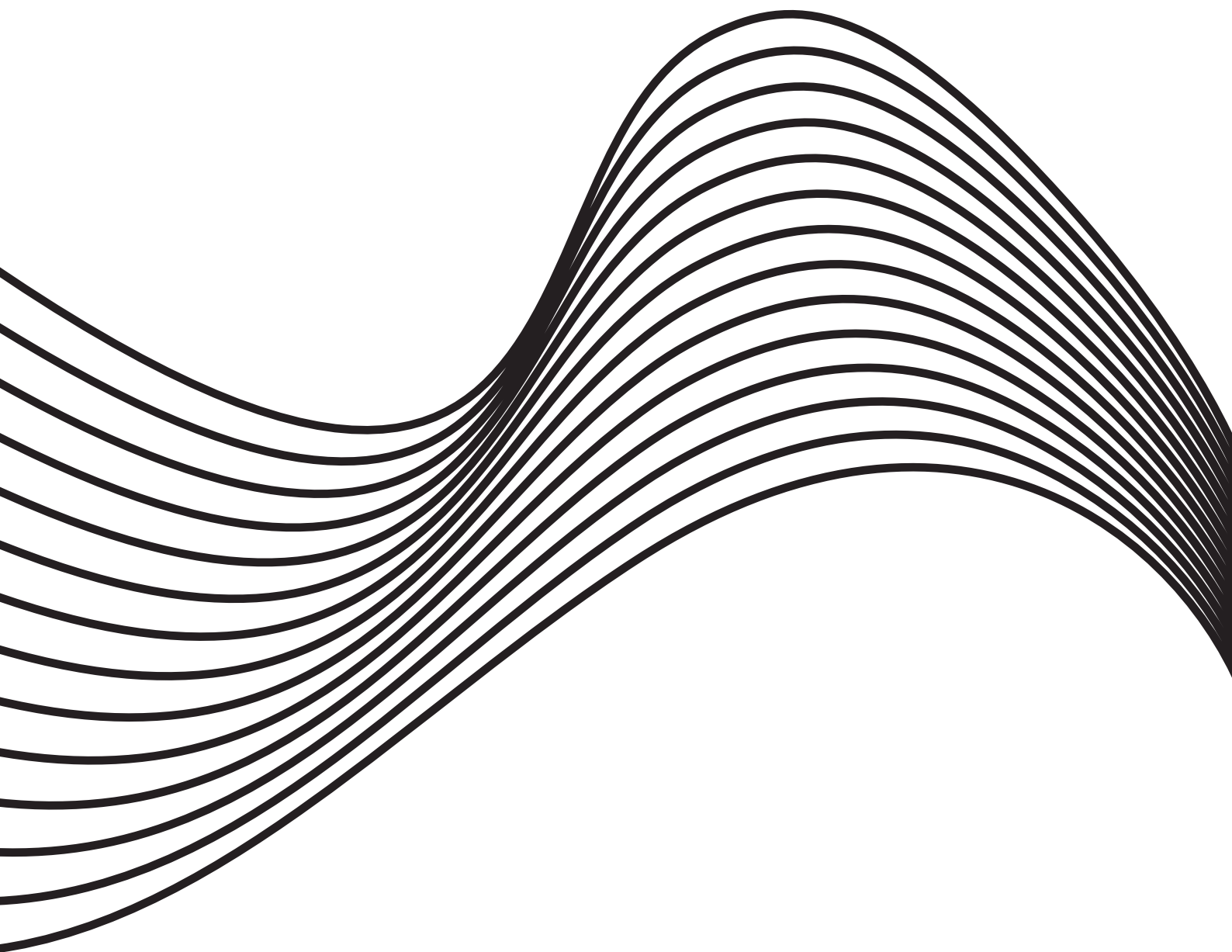
Zbirka gledaliških listov

Plakati uprizoritev

FESTIVAL BORŠTNIKOV SREČANJE

VSEBINSKO POROČILO O IZVEDBI 57. FESTIVALA BORŠTNIKOVO SREČANJE 2022

V dveh tednih so se na mariborskih prizoriščih zvrstile vrhunske gledališke predstave, ki pričajo o ustvarjalni moči slovenskega gledališča v zahtevnem obdobju, ki ga je zaznamovala epidemija. Tudi letos smo festivalsko dogajanje uvedli z vsebinami, ki jih posvečamo razvoju novih občinstev, mladim gledalcem in študentom, najobsežnejši tekmovalni program doslej smo dopolnili s predstavami ter številnimi dogodki v spremljevalnem in strokovnem programu. Borštnikovo srečanje je tudi letos promoviralo in povezovalo slovensko gledališče, navduševalo občinstva ter spodbujalo mednarodno uveljavitev festivala in slovenske gledališke ustvarjalnosti.

Pri izvedbi letošnjega programa je sodelovalo 40 slovenskih in tujih gledaliških producentov, na festivalskih odrih je stalo več kot 200 igralk in igralcev, pri tem pa so jih podpirali in jim odrske nastope omogočali mnogi, ki jih običajno ne vidimo v soju odrskih luči, vendar zato niso nič manj pomembni.

Čeprav smo bili organizatorji v svojih pričakovanjih in napovedih obiskanosti predstav zadržani, nas je odziv občinstva presenetil, presegel je naša najbolj optimistična pričakovanja, mnoge predstave so bile povsem razprodane. In če sodimo po letošnji zasedenosti dvoran in obiskanosti festivalskih dogodkov, je jasno, da se je publika po dveh letih koronskih omejitev vrnila v velikem številu – željna prisostvovati živemu gledališču – videti, slišati in občutiti bližino ustvarjalcev ter odrskega dogajanja in biti del dragocene skupnostne izkušnje, ki se imenuje gledališka predstava.

Gledališče je temeljna človekova potreba – potreba po svobodi izražanja in ustvarjanja, razvijanja in poglobljanja posameznikove in skupnostne pripadnosti, deljenja izkušenj, na katerih lahko oblikujemo novo in boljšo skupnost in prihodnost. Gledališče je orodje samozavedanja in samouresničevanja in obrambni zid pred brutalno barbarizacijo in dehumanizacijo sveta. Festival Borštnikovo srečanje ostaja najpomembnejše in najbolj obiskano gledališko dogajanje v našem mestu, osrednji slovenski gledališki festival z mednarodno razsežnostjo ter sooblikovalec identitetne podobe našega mesta.

Aleš Novak,
umetniški direktor FBS

EKIPA 57. FESTIVALA BORŠTNIKOVO SREČANJE

Umetniški direktor Aleš Novak

Selektorica tekmovalnega programa 57. FBS Nika Leskovšek

Strokovna skupina umetniškega direktorja Uroš Korenčan, Jure Novak, Klemen Brvar, Barbara Koželj Podlogar, Vesna Jurca Tadel

Strokovna žirija za tekmovalni program Rok Andres, Primož Ekart, Žanina Mirčevska, Giacomo Pedini, Igor Ružić

Strokovna žirija za podelitev Boršnikovega prstana Mojca Jan Zoran, Jernej Lorenci, Jette Ostan Vejrup

Producentka in asistentka umetniškega direktorja Mojca Kolar

Izvršna producentka in odnosi z javnostmi Daša Šprinčnik

Programske sodelavke in koordinatorke Mojca Redjko, Nika Švab, Ana Gabrovec, Martina Magdič, Mojca Kasjak, Klara Šulek, Mojca Hadel

Projektni svetovalec Miha Marinč

Oblikovalec vizualne podobe festivala Radovan Jenko

Urednik publikacij Benjamin Virc

Koordinatoriki prostovoljcev Marja Guček, Adrijana Kos

Fotograf Boštjan Lah

Tehnični vodji Matic Gselman, Matic Kašnik

Voditelja pogovorov o tekmovalnih predstavah Jaka Smerkolj Simoneti, Evelin Bizjak

Spletna stran www.borstnikovo.si

Mobilna aplikacija 57. FBS dostopna v App Store (Android in iOS ver.).

MLADO GLEDALIŠČE – USPOSABLJANJE ZA PEDAGOŠKE DELAVCE IN GLEDALIŠKE PROFESIONALCE ZA DELO Z MLADIMI (30. 5.–1. 6. 2022)

Uvodni programski sklop je oblikoval platformo za križanje stališč, potreb in vprašanj na preseku kakovostne kulture in umetnosti ter sodobne vzgoje in izobraževanja. V gledališče je vabil mlade gledalce in njihove vzgojitelje. Letos se je osredotočal na sprejemanje in vključevanje ter gledališke postopke za vnos raznolikosti, vse pa povezoval v vprašanje pomena zgodbe za uprizoritev, učni proces in vzgojo posameznika v odprtega, empatičnega in solidarnega človeka.

Program je obsegal sodobno baletno predstavo 9 v produkciji uveljavljene kanadske plesne skupine Cas Public, dve uprizoritvi animiranih objektov (*Svetlonos* v izvedbi slovaške zasedbe Odivo in intermedijski kabaret Matije Solceta po motivih pripovedke *Martin Krpan z Vrha Frana Levstika Mesarica*, ki je bil brezplačno na ogled na Grajskem trgu), razstavo dokumentarnega gradiva, zbranega med delovnim procesom performansa, *Slovenski pasijon* Mariborčanke Line Akif, performativni sprehod po mestu *Poezija mesta*, tri delavnice in strokovni posvet.

Izbrane predstave in spremljevalni dogodki so angažirano nagovorili mlade gledalce in njihove vzgojitelje ter najširši javnosti razkrili užitke sodobnih uprizoritvenih možnosti, niso pa se zadovoljili »samo« z vznemirjanjem, temveč so predlagali in opisali še možne korake in metode za razvoj občutljivih tipalk, sporazumevalnih poti, ustvarjalnih sporočil in gradnjo solidarne skupnosti.

PREDSTAVE S POGOVORI

1. Hélène Blackburn: **9.** Sodobni balet z videoprojeksijo 10+.

2. Matija Solce: **Mesarica.** Intermedijski kabaret 12+.

3. Lina Akif: **Slovenski pasijon**. Intermedijska prostorska dokumentacija performansa 12+.

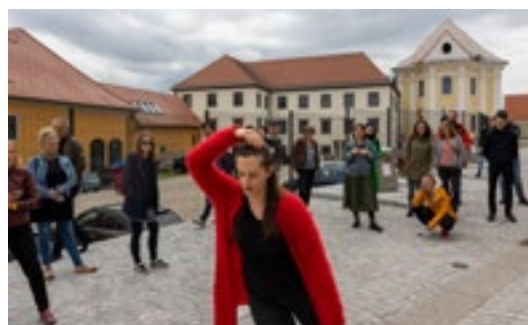

4. Svetlonos (Ignis Fatuus). Multimedijska lutkovna predstava 12+.

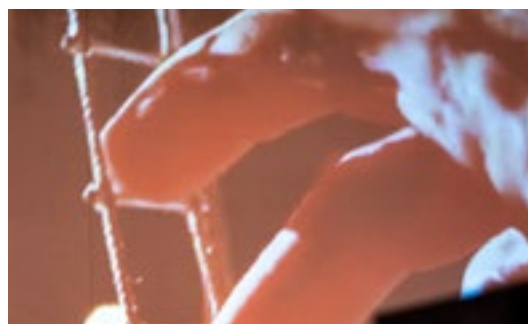

SPREMLJEVALNE VSEBINE

- **Poezija mesta**. Interaktivni sprehod po Mariboru 14+.

- Lina Akif, Nika Korenjak: **Slovenski pasijon: The making of**. Predstavitvena delavnica.
- Monika Kováčová, Mária Danadová: **Od telesa k materialu in nazaj**. Predstavitvena delavnica animacije za strokovne delavce.
- Ivan Martinka, Mária Danadová: **Umetna inteligenca na lutkovnem odru**. Predstavitvena delavnica.
- **Pomen zgodbe in narativne vednosti**. Strokovni posvet.

USTVARJALNI DELAVNICI

- CAS Public: **Beethoven**. Plesna delavnica. Delavnica za plesalce.
- Matija Solce: **Glasbena perspektiva lutkovnega gledališča**.

ŠTUDENTSKO GLEDALIŠČE

Študentje Akademije za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani so od načrtovanih štirih predstavili tri produkcije, ob tem pa sklop dopolnili tudi s štirimi uprizoritvami dramskih besedil.

II. semester DI in GLR UL AGRFT je predstavil produkcijo z naslovom *O, moja sobitja* v režiji Marka Rengea in Lucije Trobec. V večnamenski dvorani Vetrinjskega dvora smo si lahko ogledali performans Benjaminja Zajca, ki je v spomin na dogodke iz Srebrenice trl zrna kave. Študentje so gostovali tudi z magistrsko produkcijo drugostopenjskega programa Dramska igra UL AGRFT z naslovom *Na drugi strani*. Programski sklop je zaokrožil *Omnibus Ko se žgem*, sestavljen iz štirih uprizoritev dramskih oziroma gledaliških besedil študentk Mance Lipoglavšek, Nine Kuclar Stiković, Urše Majcen in Helene Šukljan, ki so nastala v okviru predmeta *Temeljne tehnike dramskega pisanja* pri mentorici Žanini Mirčevski na izhodiščni nalogi – predelava Andersenove pravljice *Deklica z vžigalicami*.

Akademijski Borštnikov blog je tudi letos živahno reflektiral celoten festival; kreirali in urejali so ga študentke in študentje Oddelka za dramaturgijo in scenske umetnosti v sodelovanju s študentkami in študenti vseh smeri.

PREDSTAVE S POGOVORI

1. **Woyzeck.** Režija Žiga Hren. Produkcija VII. semestra DI, GLR in DSU UL AGRFT.
2. **O, moja sobitja.** Režija Marko Rengeo, Lucija Trobec. Produkcija II. semestra DI in GLR UL AGRFT.

3. **8372/II.** Režiser in izvajalec Benjamin Zajc. Produkcija Akademijskega studia.
4. **Na drugi strani.** Igra: Lara Fortuna. Magistrska produkcija drugostopenjskega programa Dramska igra UL AGRFT.

PROJEKTI

- **Omnibus Ko se žgem:**
 - Helena Šukljan: **Ženska z vrečkami.**
 - Manca Lipoglavšek: **Zamrzovanje.**
 - Nina Kuclar Stiković: **Deklica z vžigalicami.**
 - Urša Majcen: **Vse deklice zbrane.**

- **Akademjski blog/Boršnikov blog.** Projekt UL AGRFT v sodelovanju s Festivalom Boršnikovo srečanje.

SPREMLJEVALNI PROGRAM

V slovenskem delu spremljevalnega programa smo ponudili sedem predstav, od katerih je bila predstava *Krhkost* del mednarodne konference Gledališka vključenost – socialna aktivacija, predstavo *Solo* pa smo izvedli na zunanji, novi lokaciji – v prostorih nekdanje Mariborske tekstilne tovarne v Melju.

1. Jean-Claude Carrière: **Krhkost**. Simon Šerbinek, Matjaž Latin, Mateja Naberšnik.

2. Feminalz: **Tatovi podob**. Emanat.

3. Stefania Seculin, Graziana Borciani: **MarlenEdith**. Slovensko stalno gledališče (IT).

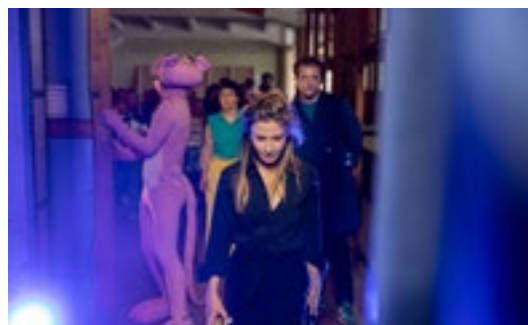
4. Počemučka: **Under Construction**. Gledališče Glej.

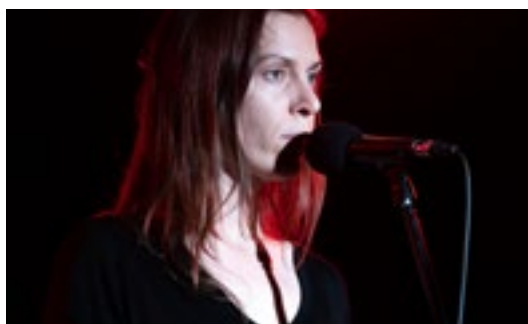
5. Primož Ekart: **Nevidna**. Lutkovno gledališče Ljubljana, Zavod Imaginari.

6. Nina Rajič Kranjac: **Solo**. Nova pošta (Maska Ljubljana, Slovensko mladinsko gledališče).

7. Nina Dragičević: **Ljubav reče greva**. Mesto žensk.

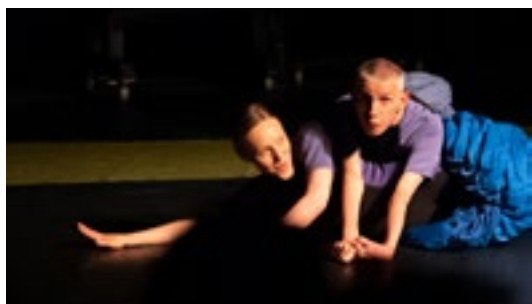
TUJA GOSTOVANJA

V mednarodni program smo uvrstili tri tuje predstave. Vrhunska sodobnoplesna predstava v produkciji Akram Khan Company *Prelisičiti hudiča* je slavnostno odprla letošnji Festival Boršnikovo srečanje v petek, 3. junija 2022, predstava *Koža* je bila del mednarodne konference Gledališka vključenost – socialna aktivacija, predstavo *Deklica v temnem gozdu* pa smo gostili v Lutkovnem gledališču Maribor.

1. Akram Khan: **Prelisičiti hudiča**. Akram Khan Company (VB).

2. Renae Shadler & Roland Walter: **Koža**. Renae Shadler & sodelavci in Roland Walter (AU/NE).

3. Philippe Minyana: **Deklica v temnem gozdu**. Les Visiteurs du Soir (FR).

TEKMOVALNI PROGRAM

Tekmovalni program je izbrala selektorica Nika Leskovšek, ki si je v obdobju od 1. julija 2020 do 31. decembra 2021 ogledala 210 gledaliških dogodkov in v ta programski sklop umestila 16 vrhunskih slovenskih uprizoritev; 15 smo si jih ogledali v živo (predstavo *Slaba družba* v dveh ponovitvah), ena je bila uprizorjena v Facebook skupini.

Kot je v utemeljitvi zapisala Leskovškova, izbrane predstave ne kažejo le zrcalne podobe našega trenutnega stanja, ampak se med seboj tudi nezadržno kalejdoskopsko komentirajo: ».../ pa naj gre za razpadanje družinske celice, prikaz njenih disfunkcionalnosti ali nevzdržnega stanja bivanja med štirimi stenami, spopad z osamljenostjo in izoliranostjo sredi skupnosti; opozarjajo na diskriminacijo, nestrpnosti, posledične težave duševnega zdravja, depresije in izgorelosti, z njimi pogosto povezane finančne zagate in hiperprodukcijske pritiske neoliberalnega kapitalizma; obravnavajo podnebno krizo, (posledično) naraščanje problemov množične migracije in dojemanja kulturne integracije, opozarjajo na radikalne posledice nestrpnosti in nasilja zaradi verskih ali ideoloških razklanosti ter kažejo še, slednjič, kako se človeku lastno sovraštvo obrne proti njemu samemu. Uprizoritve tekmovalnega programa omogočajo zastopanost pluralnosti različnih osišč, spodbujajo k dialogu in njegovemu razvijanju, obenem pa sprožajo zavest, da je umetnost tudi pomembna moralna in duhovna opora, način, kako lahko prebrodimo težke bivanjske situacije in jih ugledamo v drugi luči.«

1. Sławomir Mrożek: **Emigranta**. Režija Nina Ramšak Marković. Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana.

2. Toon Tellegen: **Črček in temačni občutek**. Po živalskih zgodbah in poeziji priredila Ivana Djilas in Marko Bratuš. Režija Ivana Djilas. Slovensko narodno gledališče Nova Gorica.

3. William Shakespeare: **Romeo in Julija**. Režija Aleksandar Popovski. Drama Slovenskega narodnega gledališča Maribor.

4. Tracy Letts: **Avgust v okrožju Osage**. Režija Janusz Kica. Mestno gledališče ljubljansko.

5. Maša Kagao Knez: **Črna koža, bele maske**. Režija Maša Kagao Knez in Ivana Djilas. Anton Podbevšek teater in Plesni teater Ljubljana.

6. Oče Romuald/Lovrenc Marušič: **Škofjeloški pasijon**. Režija Jernej Lorenci. Prešernovo gledališče Kranj in Mestno gledališče Ptuj.

7. Lucy Prebble: **Učinek**. Režija Nina Eva Lampič. Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana.

8. Simona Semenič: **jerebika, štrudelj, ples pa še kaj**. Režija Jure Novak. Slovensko mladinsko gledališče in Slovensko narodno gledališče Nova Gorica.

9. Wajdi Mouawad: **Vsi ptice**. Režija Ivica Buljan. Mini teater, Mestno gledališče Ptuj in Festival Ljubljana.

10. Avtorski projekt: **Vročina**. Režija Žiga Divjak. Slovensko mladinsko gledališče, steirischer herbst '21 in Maska Ljubljana.

11. Wajdi Mouawad: **Požigi**. Režija Nina Rajić Kranjac. Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana.

12. Heiner Mueller: **Cement**. Režija Sebastijan Horvat. Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana.

13. Ivor Martinić, Navid Fadaee Nazer, Mojca Marič: **Proslava**. Režija Jan Krmelj. Drama Slovenskega narodnega gledališča Maribor.

14. Drago Jančar: **To noč sem jo videl.** Režija Janez Pipan. Drama Slovenskega narodnega gledališča Maribor, Burgteater Dunaj, Jugoslovensko dramsko pozorište Beograd in Cankarjev dom Ljubljana.

15. Avtorski projekt: **Slaba družba.** Režija Vito Weis. Nova pošta (Slovensko mladinsko gledališče in Maska Ljubljana), Moment.

16. Lina Akif, Maša Grošelj, Varja Hrvatin, Vid Merlak in Mia Skrbinac: **Najraje bi se udrila v zemljo.** Koncept in scenarij uprizoritve Varja Hrvatin. Zavod Melara.

Tekmovalnim predstavam je sledil pogovor po predstavi. Pogovore sta moderirala Evelin Bizjak in Jaka Smerkolj Simoneti, letos so bili pogovori dobro obiskani.

STROKOVNI IN DODATNI PROGRAM

V sodelovanju s partnerji smo od načrtovanih dveh strokovnih dogodkov izvedli le enega, ki smo ga tudi v celoti posneli in je dostopen na festivalskem YouTube kanalu; z Društvom slovenskih književnih prevajalcev smo sodelovali prvič. DGKTS je dogodek odpovedal tik pred začetkom festivala. Izvedli pa smo še dvanajst drugih dogodkov.

1. **Prevodna dramatika med arhivom in odrom**, okrogla miza Društva slovenskih književnih prevajalcev.

2. **Izobraževanju na področju uprizoritvenih umetnosti doma in na tujem**, okrogla miza Društva gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije DGKTS.

3. **Tomaž Toporišič: Nevarna razmerja dramatike in gledališča 20. in 21. stoletja**, okrogla miza ob predstavitvi knjige.

4. Predstavitev knjig na Festivalu Borštnikovo srečanje: **Marko Košir: Arnold Tovornik**.

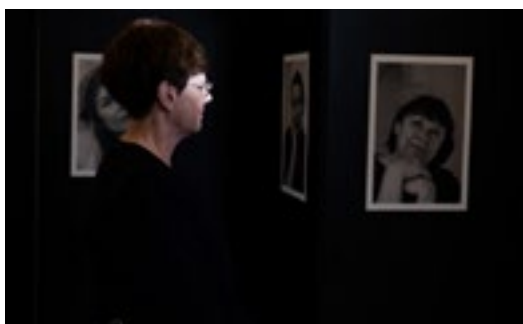
5. Znanstveni zbornik ob stoletnici Šentjakobskega gledališča Ljubljana.

6. Razstava **Izkusi Šentjakobsko gledališče.**

- 7. Urbani in razigran sprehod v sodelovanju z Rajzefibrom.
- 8. Spletna fotografska razstava **Festival Boršnikovo srečanje 2021.**
- 9. Spletna razstava **Vizualna podoba Festivala Boršnikovo srečanje skozi čas.**
- 10. Fotografska razstava Boštjana Laha **Vdih. Izdih.** (zaodrje 56. FBS).
- 11. Fotografska razstava Jerneja Jelena **Lepota znotraj.**

- 12. Razstava **Maska – Stayin' Alive** v sodelovanju z Zavodom Maska, Ustanovo fundacijo Sonda, GT22, Moment Maribor.
- 13. **Maska 207–208: POLICIJA**, predstavitev revije v sodelovanju z Zavodom Maska, Ustanovo fundacijo Sonda, GT22, Moment Maribor.

- 14. **konS ≡ VJLab**, audio-vizualni performans dvojice 7の71尺ちん (projekcije na pročelje SNG Maribor).

MEDNARODNA KONFERENCA GLEDALIŠKA VKLJUČENOST – SOCIALNA AKTIVACIJA (1. 6.–3. 6. 2022)

Med 1. in 3. junijem je festival pripravil večdnevno mednarodno konferenco Gledališka vključenost – socialna aktivacija, ki se je ukvarjala z vprašanjem gledališča kot učinkovite in uspešne metode socialne aktivacije ranljivih skupin. Gostili smo slovenske in tuje strokovnjake, udeleženci konference pa so prišli iz desetih držav Srednjeevropske pobude (CEI). Med osrednjimi gosti v sklopu strokovnih predavanj je bila italijanska invalidna umetnica Chiara Bersani, predavateljki MgA. Jitka Vrbková (CZ), Snježana Abramović Milković (HR), Alenka Vidrih in Matjaž Pograjc (Slovenija). V umetniški del konference je sodila predstava *Koža* v izvedbi Rolanda Walterja in Renae Shadler. Iskren odsev današnjega časa pa je bila predstava *Krhkost* v izvedbi Simona Šerbineka. V sklopu konference smo pripravili tudi posebno brošuro z dvojezičnimi povzetki predavanj in s predstavitvami predavateljev in predavateljic.

IZVEDEN PROGRAM

Sreda, 1. junij 2022

Vetrinjski dvor, večnamenska dvorana

16.00–16.15 Pozdravni nagovor Aleša Novaka, FBS, in Jožefa Keceka, koordinatorja CEI za Slovenijo

16.15–17.00 Doc. Alenka Vidrih (Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani): *Iskra v očeh ranljivih*, plenarno predavanje

17.00–17.30 Dr. Jitka Vrbková (Gledališče Aldente, Janáčkova akademija glasbenih in uprizoritvenih umetnosti v Brnu, Fakulteta za gledališče): *Potovanje igralca z Downovim sindromom k preiščenemu umetniškemu ustvarjanju*, predavanje

17.30–18.00 Matjaž Pograjc: *Če ne dobim pršuta, ne grem iz teatra*, predavanje in predstavitev inkluzivne predstave *Slovenska popevka*, predavanje

19.00–20.00 Renae Shadler & Roland Walter: *Koža* – Tribuna na Velikem odru SNG Maribor

21.00–22.00 Les Visiteurs du Soir: *Deklica v temnem gozdu* – predstava, Lutkovno gledališče Maribor

21.00–23.00 SBO, koncert, Vetrinjski dvor

Četrtek, 2. junij 2022

Vetrinjski dvor, večnamenska dvorana

11.00–11.30 Renae Shadler: koreografsko predavanje (Worlding): *Prepletene zgodovine in neločljivo povezane prihodnosti* – predstavitev koreografske prakse in procesa dela z invalidi, inkluzivni pristop v umetniškem procesu

11.30–12.00 Chiara Bersani (zoom): *Politično telo*, umetniški pristop, predstavitev dobre prakse, invalidnost v uprizoritveni umetnosti

12.00–12.30 Snježana Abramović Milković, Zagrebačko kazalište mladih: *Vključevanje socialno ranljive populacije*, predavanje

12.30–13.00 Tanja Završki, Mesto žensk: *Novi modeli solidarnosti in povezovanja izven okvirjev*, predstavitev primera dobre prakse procesa socialne aktivacije z migranti na primeru projektov *Women on Women* in *No Border Craft*

13.30–14.00 Nika Škof, FBS: *Zgodbe, ki si jih pripovedujemo: spreminjanje samonaracije dolgotrajno brezposelnih udeležencev Borštnikovega programa socialne aktivacije (BPSA)*, predstavitev projekta

14.00–15.15 Compagnia Pippo del Bono: *QUESTO BUIO FEROCO (Ta grozna tema)*, ogled filma

16.45–18.00 Rajzefiber: *Maribor Metropolita*, kulturni sprehod po Mariboru (vođenje v angleščini)

18.00–18.30 Hiša Stare trte, pogostitev

19.00–20.00 Simon Šerbinek: *Krhkost* – predstava, Sodni stolp

21.00–22.20 Emanat: *Tatovi podob* – predstava, Narodni dom Maribor

Petek, 3. junij 2022

Vetrinjski dvor, večnamenska dvorana

11.00–13.00 Gledališka vključenost – socialna aktivacija, okrogla miza – javna razprava, okrogla miza z gosti, z udeleženci mednarodne konference CEI ter z zainteresirano javnostjo in mediji (moderira Tjaša Pureber)

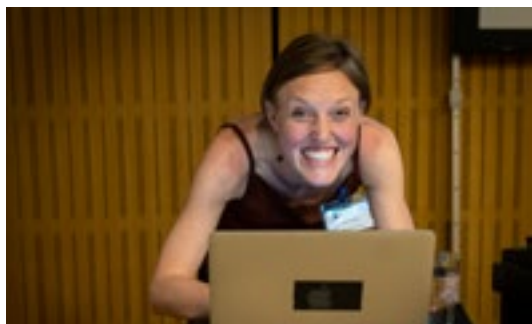
13.00–14.00 Zaključek in povzetek konference

16.30–17.00 Lina Akif: *Slovenski pasijon* – gledališka razstava/inštalacija, Vodni stolp

18.00–19.10 Ivor Martinić, Navid Fadaee Nazer, Mojca Marič: *Proslava* – predstava, Mali oder SNG Maribor

20.00–21.30 Akram Khan Company (GB): *Prelisičiti hudiča* – otvoritvena predstava, Velika dvorana SNG Maribor

22.00–23.00 *Smaal Tokk*, koncert, Vetrinjski dvor

GLASBENI PROGRAM

Na več lokacijah po mestu smo izvedli tri koncertne dogodke; enega v Sodnem stolpu, dva pa v Vetrinjskem dvoru.

1. **LUMA**, koncert

2. **Smaal Tokk**, otvoritveni koncert 57. FBS

3. **SBO**, koncert

ZAKLJUČNA PRIREDITEV

Sklepna slovesnost s podelitvijo nagrad in Boršnikovega prstana je bila na sporedu v nedeljo, 12. 6. 2022, režirala jo je Mateja Kokol, scenograf je bil Matic Kašnik, voditeljica Liza Marijina, glasbena spremljava Momento Cigano. Neposredni prenos prireditve je bil na drugem programu Televizije Slovenija. Posnetek je dostopen v arhivu oddaj TV Slovenija.

NAGRADE 57. FBS

Petčlansko strokovno žirijo, ki je spremljala in ocenjevala uprizoritve tekmovalnega programa, so sestavljali mednarodno uveljavljeni strokovnjaki in ustvarjalci s področja uprizoritvenih umetnosti. Ob dramaturginji in dramatičarki Žanini Mirčevski, profesorici na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani, in Giacomu Pediniju, umetniškemu vodju festivala Mittelfest (IT) in izrednemu profesorju za teorijo režije, zgodovino režije in dramaturgijo scenskega prostora, so žirijo sestavljali še odgovorni urednik portala Kritika, dramaturg Rok Andres, igralec in večkrat nagrajeni gledališki in filmski režiser Primož Ekart ter Igor Ružič, hrvaški gledališki novinar, kritik in analitik kulturnih politik, v preteklosti član številnih strokovnih žirij na mednarodnih festivalih. Individualne nagrade so tudi finančne.

VELIKA BORŠNIKOVA NAGRADA ZA NAJBOLJŠO PREDSTAVO

Škofjeloški pasijon v režiji Jerneja Lorencija v koprodukciji Prešernovega gledališča Kranj in Mestnega gledališča Ptuj

Silovitost uprizoritve *Škofjeloškega pasijona* je v navznoter obrnjeni spektakelskosti, ki najstarejše ohranjeno slovensko dramsko besedilo iz množične, procesijske forme reducira na kolektiv šestih igralcev. Obdani z esenco protobaročne atmosfere se izvajalci in gledalci povežejo v mučno trpeči pripovedi, ki ni več pasijon enega človeka, marveč vseh. Izrazito avtorska reinterpetacija klasike v odski pripovedi celostno združuje vse uprizoritvene elemente, od katerih najbolj izstopata homogen igralski kolektiv in atmosfera, ki jo ustvarja vizualno-glasbeni del avtorske ekipe. Intenzivnost in sporočilnost uprizoritve sta v njeni komornosti, neposrednosti ter kritičnosti do preteklosti in sedanjosti.

Odločitev je bila sprejeta z večino glasov.

BORŠNIKOVA NAGRADA ZA REŽIJO

Sebastijan Horvat za režijo uprizoritve *Cement* v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana

Sebastijan Horvat v predstavi spretno orkestrira vse elemente spektakla. Posebej opazna sta njegovo režisersko delo z igralci in grajenje znakovnega sistema, vodila skozi labirint, ki ne poskuša biti všečen, plakativen ali atraktiven. Nasprotno, vstopimo v magično srhljiv onstranski svet. V Horvatovem delu prepoznamo dozorelo, suvereno in samosvojo poetiko, ki ponuja originalnost, angažiranost in dovršenost.

Odločitev je bila sprejeta soglasno.

BORŠNIKOVE NAGRADE ZA IGRO

Nina Valič za vlogi Savde in Nazire v uprizoritvi *Požigi* v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana

Nina Valič v predstavi *Požigi* ustvari in živi odsko življenje dveh likov, dveh žensk v različnih situacijah in v različnih življenjskih obdobjih, dveh žensk, ki pripadata različnim časom. Prostor, ki je v besedilu odmerjen tema likoma, mogoče ni največji, zato pa igralska moč, s katero v hipu presune Nina Valič, natančno oblikovana silovitost njene igralske izraznosti, artikularno pretkane z osebnim stališčem do sveta in položaja žensk v njem, omogoči, da z igralkinim glasom in skozi igralkino imaginacijo spregovorijo vse resnične ženske in matere, ki so skozi zgodovino patriarhata občutile jezo, upor in potrebo po spremembi sveta.

Odločitev je bila sprejeta soglasno.

Jana Zupančič za vlogo Barbare Fordham v uprizoritvi *Avgust v okrožju Osage* v produkciji Mestnega gledališča ljubljanskega

Jana Zupančič je ustvarila popoln dramski karakter, celovit in dovršen, v vsakem aspektu in trenutku prepričljiv. Skozi igro odstira kompleksne psihološke plasti lika in hkrati odmerja emotivna stanja s pravo mero v gestikulaciji, gibu, govoru in v celotni odski prezenci. V igri je tudi dosledna žanru in stilu. Njen lik znotraj velike družinske drame ustvari zaokroženo dramo, ki vsebuje bistvo o

soočenju s samim sabo kot nujni prelomnici v življenju slehernika.
Odločitev je bila sprejeta soglasno.

Nataša Barbara Gračner za vlogo Daše Čumalove v uprizoritvi *Cemet* v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana in za vlogo v uprizoritvi *Vsi ptice* v koprodukciji Mini teatra, Mestnega gledališča Ptuj in Festivala Ljubljana

Vlogi v uprizoritvah *Cement* in *Vsi ptice*, v dveh različnih režijsko-dramaturških gradnjah, Nataša Barbara Gračner oblikuje koherentno in z osebno angažiranostjo do obeh likov. Občutljiv pristop opazujemo v dveh povsem nasprotnih kontekstih. V uprizoritvi *Cement* odlično izkoristi, napolni minevanje časa in dihanje situacije ter razširi in osmisli trenutek, ko je potrebno. V uprizoritvi *Vsi ptice* pa z ironijo prelamlja tragičnost zgodbe, kjer to terja dramaturgija. Gračner izkaže izjemno pestrost registrov in stilov, obenem pa potrdi svojo značilno igralsko prezenco.
Odločitev je bila sprejeta z večino glasov.

Marko Mandić za vlogi Gleba Čumalova v uprizoritvi *Cement* in Nihada v uprizoritvi *Požigi* v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana

*»Moje oči niso moje oči in moj obraz ni moj obraz, ker igralec sem!« trdi slavni protagonist v romanu Klausa Manna in Marko Mandić se z njim nesporno strinja. Razpon stanj, ki jih sam iznajde, akcije, ki se jih sam domisli in jih izvede, ga določajo kot igralca, ki se je zmožen spoprijeti z najzahtevnejšimi vlogami. Med takimi sta tudi tragični krvnik v *Požigih* in revolucionar, ki ga prava revolucija še čaka, v *Cementu*. Kompleksne, slojevite, boleče in zahtevne, prav po okusu manifestnega igralskega Mefista.*
Odločitev je bila sprejeta z večino glasov.

Vladimir Vlaškalić za vlogo Jeranka v uprizoritvi *To noč sem jo videl* v koprodukciji Drame Slovenskega narodnega gledališča Maribor, Burgtheatra Dunaj, Jugoslovenskega dramskega pozorišča Beograd in Cankarjevega doma Ljubljana

Kot drugo sidro simetrično postavljene uprizoritve vstopi Vladimir Vlaškalić v lik Jeranka z intenzivno telesno transformacijo, eruptivnimi igralskimi sredstvi, ki prehajajo od drgeta do totalne pretresenosti. Čustvena stanja, ki jih učinkovito preigrava, so imanenten del nenehne krivde, tragike, soočenj in groze posameznikove osebne zgodovine, ko mora opraviti obračun s seboj. Njegov lik odseva tragičnost slehernika v neobčutljivem mehanizmu zgodovine in tako utelesi imaginarij celotne uprizoritve.
Odločitev je bila sprejeta soglasno.

Marjuta Slamič za vlogo Bogdane v uprizoritvi *jerebika, štrudelj, ples pa še kaj* v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča in Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica

Lik Bogdane v interpretaciji Marjute Slamič je del homogenega in kolektivnega telesa, ki z igrivostjo uspešno uprizori besedilo *jerebika, štrudelj, ples pa še kaj*. Skupni ritem predstave določajo eruptivne dinamike posameznih igralskih dosežkov, izmed katerih je najvidnejša linija Bogdane, ki kot ostale diha s celim kolektivom in postaja križišče različnih silnic uprizoritve. To nalogo Slamič izvede s fluidno prezenco, ki niha med komentiranjem in doživljanjem, ter ustvari lik, vedno mesén in poln življenja.
Odločitev je bila sprejeta soglasno.

BORŠNIKOVA NAGRADA ZA MLADO IGRALKO

Lina Akif za vloge v uprizoritvah *Vročina* v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča, steirischer herbst '21 in Maske, *Črna koža, bele maske* v koprodukciji Anton Podbevšek Teatra in Plesnega teatra Ljubljana ter *Vsi ptice* v koprodukciji Mini teatra, Mestnega gledališča Ptuj in Festivala Ljubljana

Lina Akif prikaže razpon svojega igralskega angažmaja in aparata v različnih uprizoritvah letošnje selekcije. Od postdramskega didaktičnega aktivizma preko avtoreferenčnega pristopa v žanrski konvenciji do naturalistične igre v dramski formi mlada igralka suvereno dokazuje obvladovanje raznolikih aspektov igralske umetnosti.
Odločitev je bila sprejeta z večino glasov.

BORŠTNIKOVA NAGRADA ZA SCENOGRAFIJO

Igor Vasiljev v uprizoritvi *Cement* v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana

Na videz običajen meščanski interier se kmalu razodene kot večpomenski in večstranski prostor. Natančno delo Vasiljeva izkoristi globino odra in jasno razmeji proscenij od dveh prostorov na koncu. Zidani okvirji, vdolbine, pogledi proti kopalnici in drugim prostorom gledalcu ne dovoljujejo, da bi imel nadzor na celotnim prostorom, kar ustvarja atmosfero terorja, občutek vohunjenja, nadzora, ki preveva vso uprizoritev. Izbor dekorja na stenah, očitno revnega in oguljenega, pa tudi ščurki in projekcija nasploh odločilno določajo atmosfero uprizoritve.

Odločitev je bila sprejeta soglasno.

BORŠTNIKOVA NAGRADA ZA GLASBO

Branko Rožman v uprizoritvi *Škofjeloški pasijon* v koprodukciji Prešernovega gledališča Kranj in Mestnega gledališča Ptuj

Izvirna glasba in oblikovanje zvoka v uprizoritvi *Škofjeloški pasijon* jasno ustvarjata atmosfero in ritem uprizoritve. V tesni povezanosti z dramaturgijo in igro je glasba Branka Rožmana predstavi dodala kupolasto zvočnost, ki razširja in zožuje prostor emocije in besede. Mestoma jo ustvarja zadržano, komaj opazno, spet drugič stopa v ospredje kot temeljni punctus. Atmosferičnost glasbe in zvokov je sedmi igralec v kolektivu.

Odločitev je bila sprejeta soglasno.

BORŠTNIKOVA NAGRADA ZA OBLIKOVANJE SVETLOBE

Aleksandar Čavlek v uprizoritvi *Cement* v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana

Transponiranje surove revolucionarne stvarnosti znotraj nedvomne buržoazne nasprotnosti v predstavi *Cement* ne bi imelo tako močnega potujitvenega učinka brez vrhunskega oblikovanja svetlobe Aleksandra Čavleka. Svetloba skupaj s projekcijo je hkrati neživa in odrsko vitalna. Subtilni odtisi zunanjega sveta, najavljanje in naglaševanje dramskih vozlišč so naloga, ki jo je oblikovanje svetlobe v uprizoritvi opravilo na globoko dojemljiv in nepozaben način.

Odločitev je bila sprejeta soglasno.

BORŠTNIKOVA NAGRADA ZA JEZIKOVNO PRIREDBO

Srečko Fišer v uprizoritvi *jerebika, štrudelj, ples pa še kaj* v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča in Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica

Z izrednim občutkom za jezik, s prevajalsko natančnostjo in z naklonjenostjo primorskemu dialektu Srečko Fišerju uspe oblikovati živo odrsko realizacijo besedila ter uprizoritvi dodati mediteranskega duha, sočnosti in neposrednosti. Kot avtor jezikovne podobe predstave ključno pripomore k uresničitvi uprizoritvenega koncepta, obenem pa igralce postavlja pred zahtevno nalogo govorne realizacije v nedomačem narečju. Fišerjev avtorski podpis soustvarja živo in živahno uprizoritev. V vseh pogledih.

Odločitev je bila sprejeta soglasno.

BORŠTNIKOVA NAGRADA PO PRESOJI ŽIRIJE

Požigi v režiji Nine Rajić Kranjac v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana

Predstava s širokimi in gostimi zamahi zareže tako v tematiko uprizoritvene predloge kot v samo gledališko situacijo in celovito stvarnost zdajšnjega trenutka, s tehniko panoptikuma na odru ustvarja pristno kopijo sveta. Sveta, v katerem živimo in v katerem ne moremo živeti brez misli na vse njegove katastrofe. Tako ustvarjen odsev je lažje gledati, a ga je težko preživeti. Zaradi vrhunskega dela vseh ustvarjalcev uprizoritve so *Požigi* dragocena, temeljito zamišljena in odigrana predstava, ki v vsej polnosti elementov uprizarja kaos sveta.

Odločitev je bila sprejeta z večino glasov.

BORŠNIKOV PRSTAN

Strokovna žirija za podelitev **Boršnikovega prstana**, ki so jo sestavljali Mojca Jan Zoran, Jernej Lorenci in Jette Ostan Vejrup, je najvišjo igralsko nagrado pri nas podelila vrhunskemu gledališkemu igralcu **Ivu Barišiču**, »čigar najznačilnejša poteza v ustvarjalnosti sta njegova predanost in odprtost – kot igralec vseskozi posodablja svoj način igre in ohranja radovednost za nov, drugačen gledališki in filmski jezik, zato z njim radi sodelujejo tako izkušeni, uveljavljeni režiserji kot tudi ustvarjalci najmlajše generacije in tisti, ki odstopajo od ustaljenih teaterskih in filmskih praks,« je zapisala mag. Tea Rogelj v utemeljitvi nominacije, ki jo je pripravila za Društvo gledaliških kritikov in teatrologov (DGKTS). Prstan je prejel na sklepni slovesnosti.

DRUGE NAGRADE

Na sklepni slovesnosti je bila podeljena tudi nagrada Društva gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije za najboljšo uprizoritev pretekle sezone (2020/2021), ki jo je prejela uprizoritev Matija Ferlin: **Sad Sam Matthäus**, režija, koreografija, izvedba Matija Ferlin. Produkcija: Emanat, Matija Ferlin (koprodukcija Wiener Festwochen, CND Centre national de la danse, Istarsko narodno kazalište – Gradsko kazalište Pula).

Prvič so bile podeljene tudi nagrade Društvo gledaliških režiserk in režiserjev nepogrešljivi za presežke strokovnega in podpornega dela v gledališču. Nagrade so prejeli lučna oblikovalka Mojca Sarjaš, čistilka Bojana Bajželj in tonski oblikovalec Silvo Zupančič, posebno nagrado nepogrešljivi pa so v društvu namenili gledališki producentki Nevenki Koprivšek posthumno.

FESTIVALSKE LOKACIJE

Festivalsko dogajanje se je odvijalo na več prizoriščih v SNG Maribor, Vetrinjskem dvoru, Narodnem domu, GT22, Lutkovnem gledališču Maribor, na Grajskem trgu, v Vodnem in Sodnem stolpu ter na lokaciji nekdanje Mariborske tekstilne tovarne v Melju.

FESTIVALSKE PUBLIKACIJE

Izdali smo obsežen dvojezični katalog 57. FBS s predstavitvijo programa (174 strani), dvojezično programsko brošuro, prodajno zloženko, programsko knjižico Mlado gledališče (e-oblika) in programsko knjižico Gledališka vključenost – socialna aktivacija (e-oblika). Avtor grafične podobe 57. FBS je Radovan Jenko.

PRODAJA VSTOPNIC

Tabela: Statistika prodaje vstopnic in prihodek po posameznih programskih sklopih:

SKLOP	Prodane	Brezplačne (sponzorji, žirija, novinarji, gostje)	Brez vstopnice (prostovoljci, študenti)	Obisk	Prihodek (v EUR)
Tekmovalni	982	1046	199	2227	16.343,10
Spremljevalni	163	270	91	524	1531,90
Mednarodni	259	493	63	815	2803,20
Mlado gledališče	22	731	66	819	173,00
Študentsko gledališče	50	166	21	237	250,00
Ostale prireditve	60	1374	47	1481	445,50
Sklepna prireditve*	0	356	57	413	0,00
Skupaj	1536	4436	544	6516	21.546,70

ODNOSI Z JAVNOSTMI

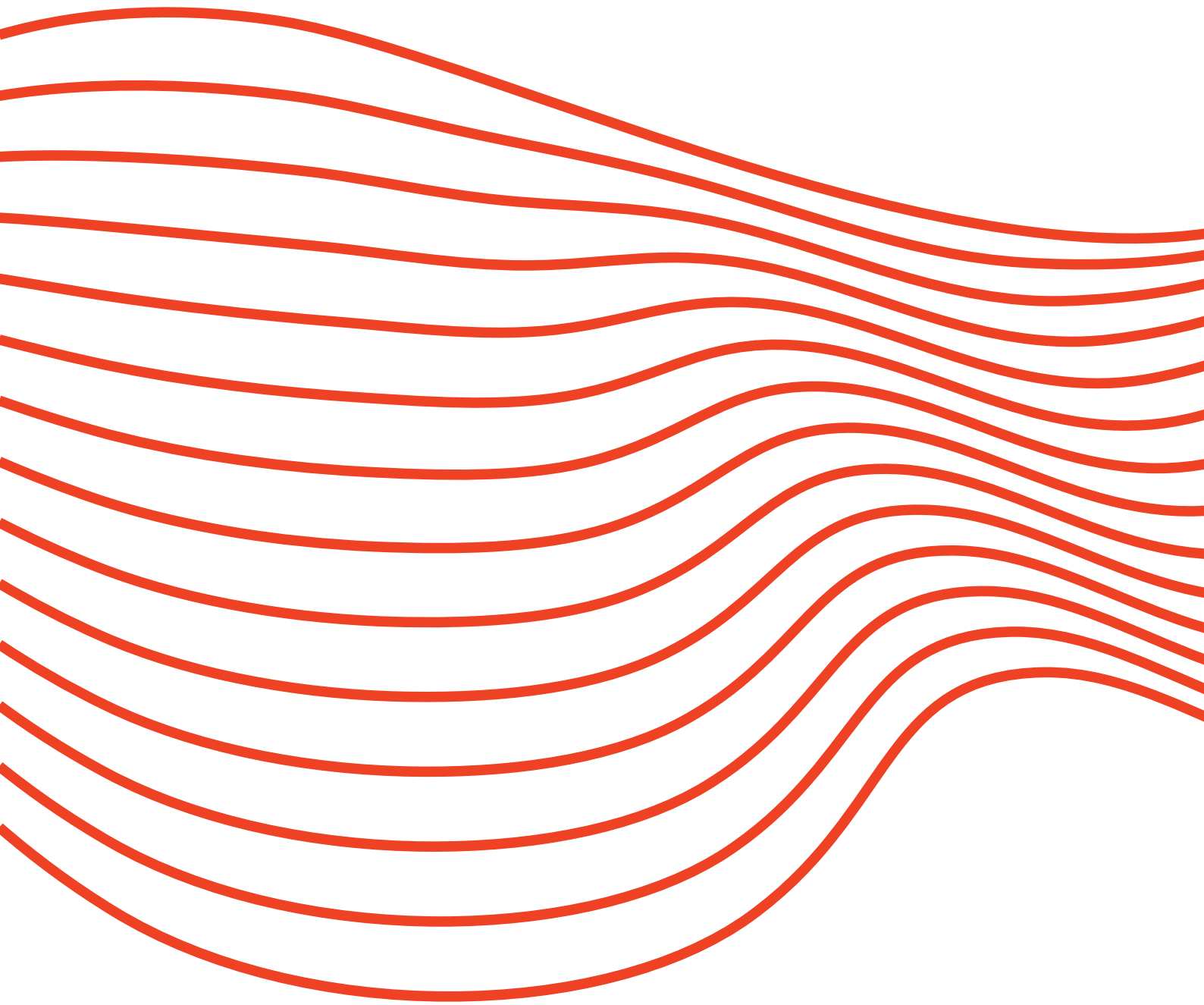
Festival se je v nagovarjanju strokovne in zainteresirane javnosti posluževal različnih komunikacijskih strategij in metod: ažurno obveščanje medijev o dogodkih vse leto, raba družbenih omrežij, pošiljanje newsletter sporočil naročnikom; atraktivno oblikovana in dinamična spletna stran, ki poroča o aktualnih dogodkih na področju gledališča, s poudarkom na festivalskem dogajanju. Festival je tudi letos ponudil brezplačno mobilno aplikacijo (na voljo za Android in iOS), ki uporabnikom omogoča hiter in pregleden dostop do festivalskih dogodkov in vsebin. Izvedli smo številne aktivnosti na področju odnosov z mediji in bili prisotni v večini slovenskih medijev.

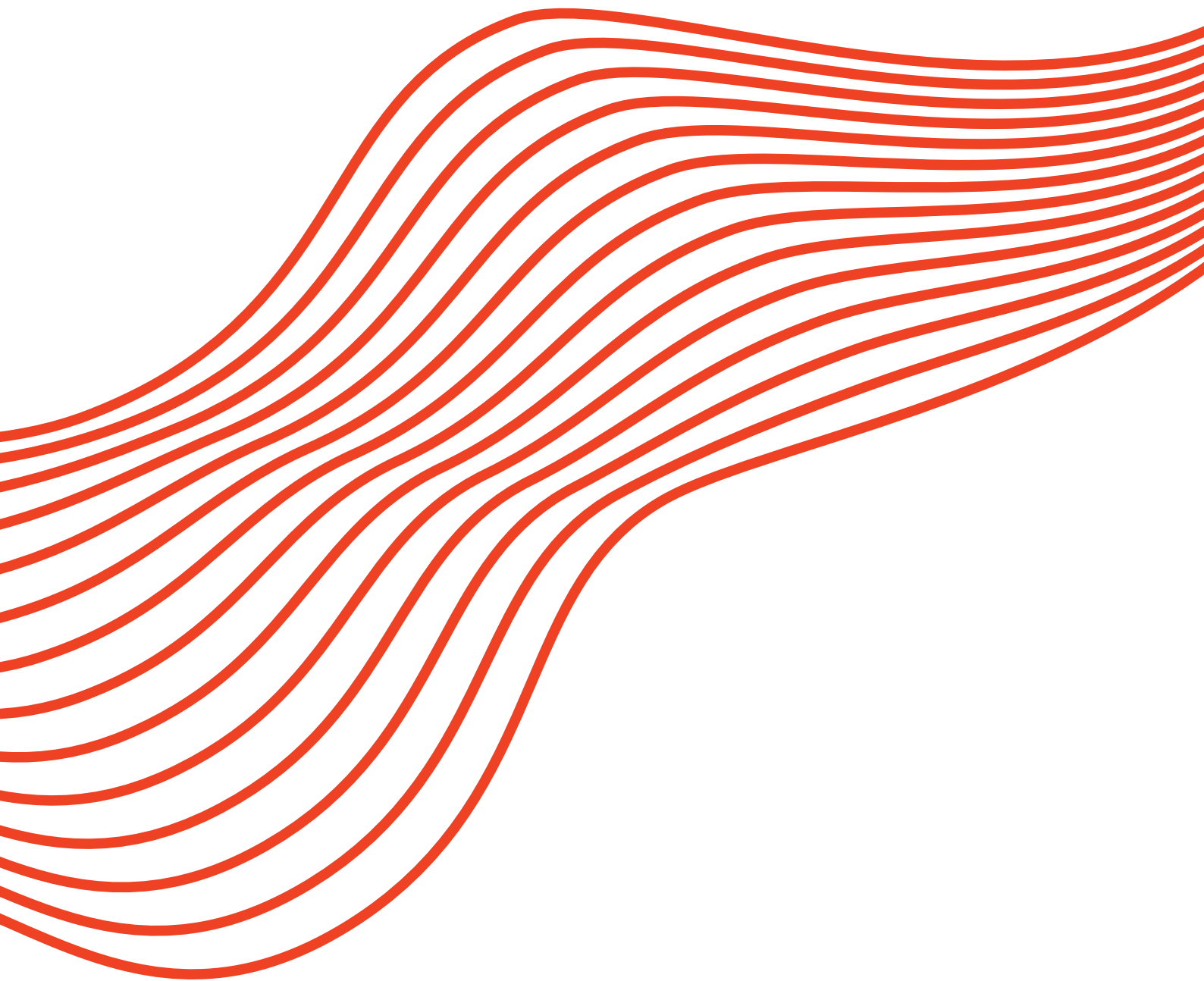
Videoekipa je dnevno spremljala festivalsko dogajanje in pripravljala dnevne videoposnetke, ki so bili sproti dostopni javnosti (spletna stran, FB). Fotograf je dnevno spremljal dogajanje, fotografije so bile objavljene sproti (spletna stran, FB in Instagram). Umetniški direktor Aleš Novak je gostoval v številnih TV in radijskih oddajah pred in med festivalom.

ANALIZA PO TIPU MEDIJA

Podatki zajeti za obdobje do 27. 6. 2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
TISKANI	346	377	333	262	387	258
INTERNET	453	482	423	398	500	389
RADIO	131	136	131	78	119	160
TISKOVNA AGENCIJA	82	94	79	71	85	65
TELEVIZIJA	45	47	54	23	28	28
SKUPAJ	1057	1136	1020	832	1119	900

OPERA BALET

UMETNIŠKA RAST IN POUSTVARJALNI PRESEŽKI MARIBORSKE OPERE V LETU 2022

Če je leto 2021 še vedno nekoliko izzvenovalo v posledicah pandemije in postopnega vračanja v »normalno« stanje, lahko za preteklo leto 2022 brez pomislekov zapišemo, da se je za mariborsko operno hišo ponovno vrnilo obdobje umetniške rasti in poustvarjalnih presežkov ter celo žanrskih prestopov v smeri aktivnejšega iskanja novih občinstev. A kljub tej pozitivni ugotovitvi velja že takoj na začetku poudariti, da bi si kot ena izmed nacionalnih opernih hiš lahko dovolili in zadali še več umetniških izzivov, če se ne bi soočali s problemom staranja umetniških ansamblov, predvsem med opernimi solisti, ter s še vedno kroničnim pomanjkanjem nekaterih glasbenikov v orkestru. Na omenjene težave, ki so povezane tudi z zastarelo delovno zakonodajo in kolektivno pogodbo, ki več ne ustreza potrebam sodobne operne produkcije, smo Ministrstvo za kulturo RS v preteklih letih že večkrat opozarjali, a se doslej ni pojavila nobena ustrezna sistemska rešitev, zato še vedno upamo, da jo bomo v dialogu z ministrstvom našli čim prej.

S sredstvi, ki smo jih od ustanovitelja prejeli za izvajanje programa v letu 2022, smo z velikim uspehom izvedli štiri premiere, kar je opazila tudi strokovna kritika. Med premierskimi produkcijami sta dva svetovno znana naslova, *Carmen* Georges Bizeta in *Rigoletto* Giuseppeja Verdija, v jesenskem delu pa smo izvedli v slovenskem prostoru redkeje izvajano, a kljub temu pomembno veliko zgodovinsko opero *La Gioconda* Amilcareja Ponchiellija ter slovensko noviteto – operni muzikal *Tesla*, ki sta ga ustvarila skladatelj Slavko Avsenik mlajši in libretist Nejc Gazvoda. S preizkušeno repertoarno formulo, v kateri je vsaj ena premiera namenjena odkrivanju novih glasbenih horizontov, smo tudi v prejšnjih letih uspeli ohraniti in celo spodbuditi dodatni interes tako domačega kot mednarodnega občinstva. Prav v kontekstu omenjenega

vračanja v normalnost nas je nadvse razveselilo dejstvo, da se je po obdobju omejitev začela v prostore mariborske Opere postopoma, a vztrajno vračati publika v večjem številu.

Ob nadaljnjem statističnem pregledu pomembnih kulturno-umetniških dogodkov velja izpostaviti tudi bogato koncertno dejavnost, katere jedro še vedno predstavlja Simfonični cikel s petimi koncerti, med katerimi je gotovo izstopal koncert s slovenskim podprvakom zadnjega Chopinovega tekmovanja, s pianistom Aleksandrom Gadjevim, ki smo ga izvedli v koprodukciji z našim dolgoletnim partnerjem, s Festivalom Maribor. Omenjenim koncertom se pridružujejo še ostali glasbeni dogodki, ki so postali standardni del naše ponudbe, kot so Opera noč (z gostovanji po različnih mestih po Sloveniji), Božični koncert Zbora Opere SNG Maribor v mariborski stolnici, Božično-novoletni koncert Simfoničnega orkestra SNG Maribor in Koncert s solisti Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani. Ponovno nas veseli spoznanje, da obstaja v mestu tudi vitalnejše jedro glasbenih poznavalcev, ki zvesto spremljajo cikel komorne glasbe Carpe artem. Med pomembnimi presežki preteklega leta, ki so prav tako prispevali v večji vidnosti naše operne hiše, velja omeniti tudi Koncert ob sklepu Plečnikovega leta v Španski dvorani Praškega gradu ter Gala koncert opernih arij v Cankarjevem domu Ljubljana s priznanima

opernima pevcema, s slovenskim baritonistom Jako Mihelačem in z ameriško sopranistko slovenskega rodu Emily Pogorelc.

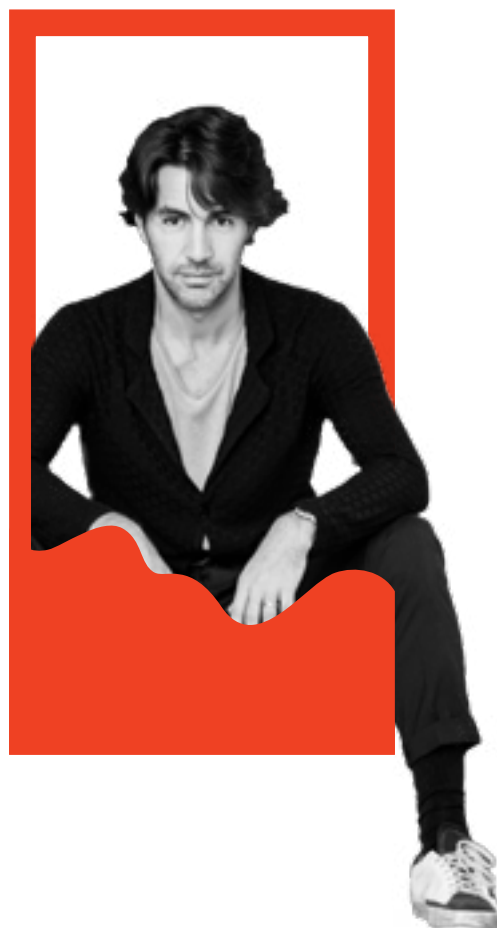
Med navdihujoče dogodke preteklega leta nedvomno sodi tudi dodelitev nagrade Sama Smerkolja nekdanjemu opernemu solistu mariborske Opere, baritonistu Emilu Baroniku, ki še danes navdušuje občinstvo s svojimi suverenimi pevsko-igralskimi kreacijami. Z velikim uspehom smo izvajali aktivnosti v okviru medinstitucionalnega projekta »Ohranjanje in obnova najpomembnejše in najbolj ogrožene slovenske glasbene, baletne in plesne dediščine«, ki smo ga uspeli pripeljati v naslednjo razvojno fazo. Izzivov, ki so še pred nami, je gotovo še več, med katerimi so skrb zbujajoče predvsem nezadržna draginja, rastoče cene energentov in drugih življenjskih potrebščin, kar utegne ponovno negativno vplivati na obisk kulturnih dogodkov. Toda rezultati preteklega leta, s katerimi se približujemo stanju pred izbruhom koronavirusa, nas opogumljajo, da smo po vsaki prebrodeni krizi še bolj izkušeni in pripravljeni na nepredvidljive okoliščine, a le pod pogojem, če se lotimo reševanja problemov preudarno in skupaj, predvsem pa z zavedanjem o daljnosežnem pomenu kulture in umetnosti, ki ju bomo po svojih najboljših močeh in zmožnostih negovali in razvijali še naprej.

Simon Krečič
umetniški direktor Opere

LETO 2022 – ČAS IZJEMNIH USPEHOV MARIBORSKEGA BALETA

Če upoštevamo prav vse okoliščine, v katerih trenutno deluje ansambel mariborskega Baleta, o katerem lahko brez pretiravanja zapišem, da je ta hip najboljši plesni korpus, ki ga premore slovenska kulturna krajina, bi lahko rekli, da je za nami pravzaprav leto čudežev. Statistični podatki o izvedbi predstav kažejo, da smo v preteklem letu izvedli kar 44 predstav na domačem odru in privabili več kot 36.000 obiskovalcev. Pohvalne besede, ki so jih o naših dveh premiernih produkcijah, diptihu *Svatba & Posvetitev pomladi* ter sodobnem dramskem baletu *Madame Bovary*, namenili plesni kritiki in zvesta publika, pa žal preprosto niso dovolj za garaško in požrtvovalno delo naših najmlajših kolegov in prekarnih baletnikov, ki jim zaradi obstoječe delovne zakonodaje in omejenega števila delovnih mest, financiranih iz državnega proračuna, ne moremo zagotoviti socialne varnosti in primernih pogojev za nadaljnji profesionalni razvoj.

Prav iz tega razloga me žalosti – kljub preštevilnim uspehom, ki jih je mariborski Balet požel na domačih in mednarodnih odrih –, da se delovna zakonodaja ne prilagaja dovolj hitro obstoječim razmeram na trgu, saj je že eno samo izgubljeno leto v življenju baletnega plesalca prevelik davek, ki si ga kot mlada država ne moremo privoščiti, mladi in nadarjeni plesalci pa bodo žal primorani poiskati srečo drugod. Ob omenjenih uspehih obeh premierskih produkcij smo bistveno povečali obseg postprodukcije, in to kar na devet naslovov, med katerimi gre za tako rekoč same repertoarne uspešnice iz preteklih sezon, s katerimi nagovarjamo karseda širok spekter občinstva.

Tudi vsa mednarodna gostovanja z uprizoritvami *Le sacre du printemps*, *Peer Gynt*, *Carmina Burana*, ki smo jih izvedli na prestižnih kulturnih destinacijah in središčih, kot so denimo Mednarodni zimski festival umetnosti v Sočiju, Gledališče Bonn, Forum am Schlosspark v Ludwigsburgu, HNK Reka, Festival »Dance First« v Fürstenfeldbrucku in Gledališče na Margaretinem otoku pri Budimpešti, kakor tudi snemanje uprizoritve *Svatba* za evropsko televizijsko hišo Mezzo v okviru jubilejnega nastopa na Festivalu Ljubljana, ki je prvo takšno sodelovanje s tako uglednim televizijskim medijem, kažejo na izrazito uspešno in pravzaprav ekspanzivno promocijo slovenske baletne (po)ustvarjalnosti v mednarodnem prostoru, ki je doslej ni zmogel uresničiti noben drug slovenski plesni ansambel.

Prav zato sem še posebej ponosen na priznanje – srebrni red za zasluge, ki mi ga je za dosedanje delo in dosežke na področju baletne umetnosti podelil zdaj že nekdanji predsednik republike Borut Pahor. Iskreno upam, da bo omenjeno priznanje vsaj malo prispevalo k večjemu ugledu baletnega plesalca na Slovenskem kakor tudi k večjemu zavedanju o specifikah, ki jih ta poklic zahteva. Kot koreograf, ki je svojo pot začel kot baletni plesalec in nato solist, se še predobro zavedam, da je baletna umetnost brez plesalcev samo ideja in prazna sintagma, zato je skrajni čas, da začnemo reševati stvari znova in na pravem koncu, tj. pri ljudeh, plesalcih, saj bomo le tako vzpostavili dolgoročne pogoje za trajnostni razvoj plesnega in še posebej baletnega gledališča na Slovenskem.

Edward Clug
umetniški direktor Baleta

PREMIERNE UPRIZORITVE

Georges Bizet

CARMEN

DIRIGENT Jon Svinghammar

REŽISER Juan Guillermo Nova

PREMIERA 18. marca 2022, Dvorana Ondine Otta Klasinc

Vrednost, enkratnost in sam značaj sta produkciji dala nastopa Guadalupe Barrientos v vlogi Carmen in Martina Sušnika v vlogi Don Joséja. Oba sta se s svojimi pevskimi in igralskimi sposobnostmi predstavila kot prava virtuoza. Guadalupe Barrientos je bila temperamentna, zapeljiva, muhasta, fatalno privlačna in navdihujoče samozavestna, pravo utelešenje svojega lika. Po glasbeni poti ga je interpretirala tehnično brezhibno, z veličastnim, a prilagodljivim glasom, katerega mediteransko vroč kolorit in izrazna moč sta kot nalašč za interpretiranje Carmen. Martin Sušnik je navdušil s svojim zvonkim, izjemno milim, a hkrati močnim tenorjem, s katerim lahko poseže v vsak, tudi najbolj skrajni kotiček glasovnega in dinamičnega obsega glasu ter v vsak odtenek čustvenega sveta lika.

Tomaž Gržeta, Carmen se ocenjuje po najstrožjih merilih, Večer, 22. 3. 2022

Edward Clug

SVATBA & POSVETITEV POMLADI

KOREOGRAF Edward Clug

PREMIERA 8. aprila 2022, Dvorana Ondine Otta Klasinc

Na odru mariborske Opere in Baleta je oživila še ena v nizu Clugovih koreografij. Če je bila prejšnja, *Carmina Burana*, posvečena poigravanju s formami različnih umetniških smeri, teles in giba, je novonastalo delo posvečeno ritualom, življenju, plesu ter ne nazadnje dvema koreografoma in skladatelju iz prejšnjega stoletja. »Na odru se opazi mladostna energija med zborovskimi plesalci, ki napolni oder, nanj vnese veselje, živost in razigranost.« Večer dveh Clugovih koreografij je spet navdušil in vzpostavil rituale uspehov mariborskega Baleta.

Lara Ekar Grlj, Skozi kaplje ritualov, Portal Kritika SLOGI, 13. 4. 2022

Giuseppe Verdi

RIGOLETTO

DIRIGENT Francesco Rosa

REŽISER Pier Francesco Maestrini

PREMIERA 13. maja 2022, Dvorana Ondine Otta Klasinc

Rigoletto je režijsko premišljena in glasbeno trdno utemeljena predstava, ki skladno združuje vse najboljše elemente mariborske Opere. Čeprav pri Verdiju še vedno ne govorimo o glasbeni drami, je režiji Piera Francesca Maestrinija vseeno uspelo v ospredje postaviti dramaturgijo opernega sižaja. V delu ne najdemo praznega sprehajanja po odru ali poceni psihologizacije; igra zakrivanja, premeščanja in časovnega prehitevanja ni prazna puhlica, pač pa protagonista nenehno preoblikuje iz komičnega v tragični lik in obratno, dokler razlike več ne zaznamo. Prav Maestrinijevo delo je prepričljiv vrhunec minule operne sezone.

Ivana Maričić, Rigoletto na mariborskem dvoru, Sigledal.org, 15. 6. 2022

Amilcare Ponchielli

LA GIOCONDA

DIRIGENT Gianluca Martinenghi

REŽISER Filippo Tonon

PREMIERA 30. septembra 2022, Dvorana Ondine Otta Klasinc

Zasedba glavnih vlog je izpostavila nekatere od glavnih adutov mariborske Opere. V naslovni vlogi je nastopila Rebeka Lokar ter navdušila občinstvo. Njen dramski sopran premore izjemno lepe in izrazne momente v tišjem delu njenega širokega dinamičnega obsega. V izjemno zahtevni vlogi Enza Grimalda je zablestel Ivan Momirov, čigar svetli, močno ekspresivni tenor je bil podprt s prepričljivo igro. Z enkratnim šarmom, temperamentno igro, prežeto z očarljivo možatostjo, ter izjemno izenačenim in voluminoznim baritonom je navdušil Luka Brajnik v vlogi Barnabe. Še en zaklad zasedbe je bila Dada Kladenik, ki je z naravnim, nevsiljivim pevskim in igralskim nastopom vlogi slepe Giocondine matere vdihnila življenjskost.

Tomaž Gržeta, La Gioconda je neusmiljena do poustvarjalcev, Večer, 4. 10. 2022

Slavko Avsenik mlajši, Nejc Gazvoda

TESLA

DIRIGENT Simon Krečič

REŽISER Aleksandar Popovski

PREMIERA 11. novembra 2022, Dvorana Ondine Otta Klasinc

Sprehajanje skozi čas, tokrat v glasbenem smislu, je prisotno tudi v (zavestni) zasnovi opernega muzikala. Kot je povedal avtor glasbe Slavko Avsenik ml., je želel tako časovno in razpoloženjsko zaznamovati posamezno dogajanje. Zato je v svojo glasbeno zasnovo ob operni glasbi in motivih, ki so tipični za muzikal, vpletel tudi nekaj jazz in etno namigov. Vso glasbo pod taktirko Simona Krečiča je izvajal Simfonični orkester SNG Maribor, v posameznih vlogah pa so nastopili pevci zelo različnih registrov. Naslovno vlogo je učinkovito interpretiral Klemen Slakonja, igralec in pevec s področja lahke glasbe. V glavnih ženskih vlogah sta nastopili operni pevki Sabina Cvilak in Dada Kladenik. Tudi v ostalih vlogah so bili pevci nekako premešani, tako da so se tipične operne arije prepletale s songi, ki so značilni za muzikal.

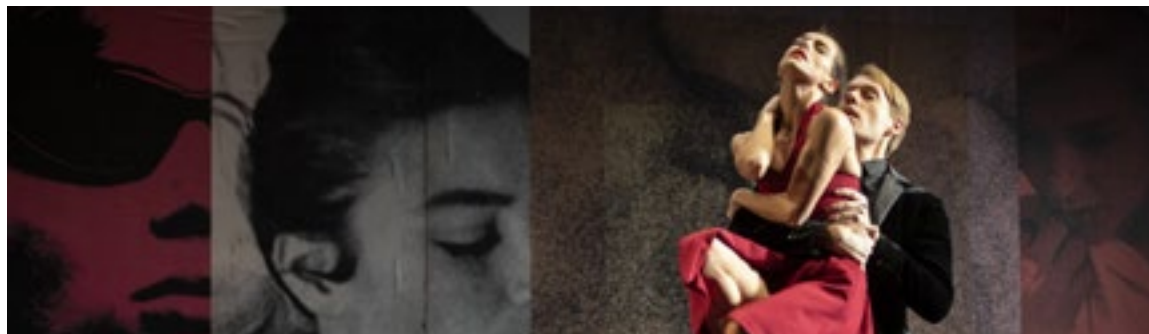
Breda Pahor, Genialni Tesla in njegova človeška plat, Primorski dnevnik, 5. 1. 2023

Frédéric Chopin, Philip Glass

MADAME BOVARY

REŽISERKA IN KOREOGRAFINJA Valentina Turcu

PREMIERA 27. novembra 2022, Dvorana Ondine Otta Klasinc

Koreografinja Valentina Turcu se je znova predstavila s svojim izjemnim gledališko zasnovanim baletnim delom *Madame Bovary*, ki je na novo sodobno zasnovana baletna uprizoritev, ki se uvršča v njen inovativni ciklus ustvarjalnega žanra dramskih baletov, ki ga temelji na svetovnih delih znanih pisateljev in glavno vlogo nosijo ženski liki. Baletni scenarij *Madame Bovary* je v koreografski izvedbi zaokrožen pisatelj izpis, dojemljiv, tudi čustveno poglobljen v bogatem izlivu avtoričine gibalne estetike, ki jasni obzorja ljubezenskih zapletov gospe Bovary, ki izhajajo iz njene osame, tudi nerazumevanja in čustvene suše, ki kar gloda njeno telesnost. Emmo Bovary je na premieri odigrala baletna solistka, subtilna in virtuozna umetniška ustvarjalka Catarina de Meneses.

Daliborka Podboj, Čustvena baletna senzacija Valentine Turcu, Parada plesa, 30. 11. 2022

PONOVITVE UPRIZORITEV IZ PREJŠNJIH LET

Giacomo Puccini
MADAMA BUTTERFLY
REŽISER Pier Francesco Maestrini

Carl Orff, Edward Clug
CARMINA BURANA
KOREOGRAF Edward Clug

Peter Iljič Čajkovski
HRESTAČ
KOREOGRAF David Nixon

Edward Clug, Edvard Grieg
PEER GYNT
KONCEPT IN KOREOGRAFIJA Edward Clug

Valentina Turcu, Gustav Mahler
SMRT V BENETKAH
KOREOGRAFINJA Valentina Turcu

Peter Iljič Čajkovski
LABODJE JEZERO
KOREOGRAF Valerij Kovtun po Mariusu Petipaju in Levu Ivanovu

Giuseppe Verdi
LA TRAVIATA
 REŽISER Hugo de Ana

Ludwig Minkus
DON KIHOT
 KOREOGRAF Krzysztof Nowogrodzki

Igor Stravinski/Borut Kržišnik/Edward Clug
POSVETITEV POMLADI (LE SACRE DU PRINTEMPS)
 REŽISER IN KOREOGRAF Edward Clug

Avtorski projekt Edwarda Cluga in skupine Katalena
KEKEC
 KOREOGRAF Edward Clug

Fran Milčinski Ježek, Nejc Gazvoda
NANINE PESMI
 REŽISERKA IN KOREOGRAFINJA Valentina Turcu

Edward Clug
TANGO
 KOREOGRAF Edward Clug

KONCERTNA DEJAVNOST

SIMFONIČNI CIKEL

1. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor
DIRIGENT Philipp von Steinaecker
SOLISTKI Lana Trotovšek, violina,
Andreja Zakonjšek Krt, sopran
20. januar 2022 ob 19.30, Dvorana Ondine Otta
Klasinc

4. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor
Zbor Opere SNG Maribor
DIRIGENT Simon Robinson
SOLISTKA Dorotea Senica, flavta
23. junij 2022 ob 19.30, Dvorana Ondine Otta
Klasinc

2. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor
DIRIGENT Simon Dvoršak
SOLISTKA Ana Knez, bas pozavna
17. februar 2022 ob 19.30, Dvorana Ondine Otta
Klasinc

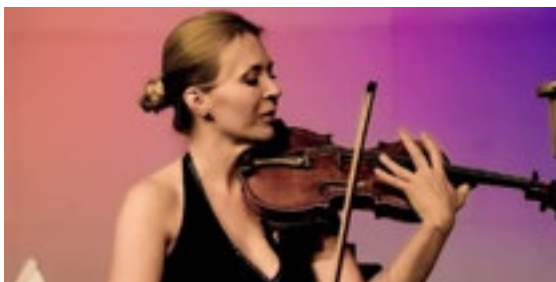
1. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor
DIRIGENTKA Gianna Fratta
SOLIST Alexander Gadjiev, klavir
15. september 2022 ob 19.30, Dvorana Ondine
Otta Klasinc, v koprodukciji s Festivalom
Maribor

3. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor
DIRIGENT Simon Krečič
SOLISTKA Oksana Pečeny, violina
21. april 2022 ob 19.30, Dvorana Ondine Otta
Klasinc

CIKEL KONCERTOV KOMORNE GLASBE CARPE ARTEM

1. koncert spomladanskega sklopa cikla

»Na ramenih velikanov«

IZVAJALKI IN IZVAJALCI Denys Masliuk, klavir, Oksana Pečeny, violina, Roberto Papi, viola, Igor Mitrović, violončelo, Massimiliano Miani, klarinet, Sarah Akif, rog

23. marec 2022 ob 19.30 v Kazinski dvorani SNG Maribor

2. koncert spomladanskega sklopa cikla

»Neminljivi napevi«

IZVAJALKI IN IZVAJALCI Maja Gombač, klavir, Veronika Breclj, Miladin Batalović, violini, Nejc Mikolič, viola, Nikolaj Sajko, violončelo

13. april 2022 ob 19.30 v Kazinski dvorani

3. koncert spomladanskega sklopa cikla

»Nove poti«

IZVAJALKE IN IZVAJALCI Barbara Jernejčič Fürst, mezzosopran, Tina Žerdin, harfa, Mateja Kremljak Hotko, flavta, Domen Marn, klarinet, Kristina Šuklar, violina, Roberto Papi, viola, Gorazd Strlič, violončelo, Krištof Hrastnik, tolkala, Tajana Novak, tolkala

16. junij 2022 ob 19.30 v Kazinski dvorani

1. koncert cikla Carpe artem

»Zgodbe o vojakih«

IZVAJALKA IN IZVAJALCI Živa Selan, pripovedovalka, Janez Podlesek, violina, Uroš Lečnik, kontrabas, Lovro Turin, klarinet, Miha Mitev, fagot, Jure Gradišnik, trobenta, Aleš Levačič, pozavna, Krištof Hrastnik, tolkala

29. september 2022 ob 20.00 v Kazinski dvorani

2. koncert cikla Carpe artem

»Neukrotljivi um«

IZVAJALKA IN IZVAJALCI Ivan Danko, oboa, Veronika Vilar Breclj, violina, Miladin Batalović, violina,

Levente Gidró, viola, Gorazd Strlič, violončelo

20. oktober 2022 ob 20.00 v Kazinski dvorani

3. koncert komornega cikla Carpe artem

»Sinergija strun«

IZVAJALKE IN IZVAJALCI Aljaž Cvirn, kitara, Oksana Pečeny, violina, Maja Peternel, violina, Peter Njegovan, viola, Ema Krečič, violončelo, Alenka Goršič Ernst, flavta, in Nina Smrekar, angleški rog

7. december 2022 ob 19.30 v Kazinski dvorani

DRUGI KONCERTI

OPERNA NOČ

Simfonični orkester SNG Maribor

Zbor Opere SNG Maribor

DIRIGENT Simon Krečič

SOLISTKE IN SOLISTA Sabina Cvilak, Irena Petkova, Jaki Jurgec, Andreja Zakonjšek Krt, Martin Sušnik, Valentina Čuden

27. maj 2021, Glavni trg, Maribor

24. junij 2022, Gaj, Brestrnica

25. junij 2022, Murska Sobota

1. julij 2022, Park Panorama, Ptuj

TUTTI KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA SNG MARIBOR S SOLISTKAMI IN SOLISTI AKADEMIJE ZA GLASBO UL

Simfonični orkester SNG Maribor

DIRIGENT Iztok Kocen

SOLISTKE IN SOLISTA Daniel Šimek, harmonika, Samanta Škorja, klarinet, Lara Hrastnik, harfa, Barbara Spital, flavta, Davor Lončar Petrović, skladatelj

BOŽIČNI KONCERT ZBORA OPERE SNG MARIBOR

Zbor Opere SNG Maribor

DIRIGENT Simon Robinson

SOLISTKI Valentina Čuden, sopran, Sofia Ticchi, klavir

20. in 21. december 2022, Stolna cerkev sv.

Janeza Krstnika, Maribor

22. december 2022, Dominikanski samostan, Ptuj

**BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT
SIMFONIČNEGA ORKESTRA SNG MARIBOR**

Simfonični orkester SNG Maribor

DIRIGENT Simon Krečič

SOLISTKE IN SOLIST Sabina Cvilak, sopran,
Andreja Zakonjšek Krt, sopran, Valentina
Čuden, sopran, Irena Petkova, mezzosopran,
Jaka Mihelač, bariton

23. december 2022, Dvorana Ondine Otta
Klasinc

**KONCERT SOLISTOV UL AG IN
SIMFONIČNEGA ORKESTRA SNG OPERA IN
BALET MARIBOR**

Simfonični orkester SNG Maribor

DIRIGENTKA Andreja Šolar

SOLISTKE IN SOLIST Samanta Škorja, klarinet,
Kim Kozlevčar, violončelo, Ana Rupar, violina,
Anton Sotošek, pozavna

23. november 2022, 19.30, Slovenska
filharmonija, Ljubljana

24. november 2022, 19.30, Dvorana Union,
Maribor

KONCERT OB SKLEPU PLEČNIKOVEGA LETA

Simfonični orkester SNG Maribor

DIRIGENT Simon Krečič

SOLISTKI IN SOLISTA Rebeka Lokar, sopran,
Andreja Zakonjšek Krt, sopran, Martin Sušnik,
tenor, Jaki Jurgec, bariton

30. november 2022, Španska dvorana
Praškega gradu, Praga, Češka

GALA KONCERT OPERNIH ARIJ

Simfonični orkester SNG Maribor

DIRIGENT Simon Krečič

SOLISTA Emily Pogorelc, sopran, Jaka Mihelač,
bariton

27. december 2022, Cankarjev dom, Ljubljana

NAGRADE IN PRIZNANJA

Bivši predsednik Borut Pahor odlikoval Edwarda Cluga EDWARD CLUG PREJEL SREBRNI RED ZA ZASLUGE

Za izjemne umetniške dosežke na področju baletne in koreografske ustvarjalnosti se je bivši predsednik Republike Slovenije Borut Pahor z državnim odlikovanjem za zasluge poklonil svetovno priznanemu plesnemu koreografu in umetniškemu vodji mariborskega Baleta Edwardu Clugu.

»Zaradi njegove ustvarjalne odličnosti, odgovornega dela in spoštljivega odnosa do umetnosti, gledališča in občinstva je Edward Clug v svetu uprizoritvenih umetnosti visoko cenjen in prejema vabila številnih prestižnih in uveljavljenih ustanov, da bi delal z njimi. Njegove plesne predstave so celostna umetnina, v kateri je vsaka podrobnost domišljena. Slovenke in Slovenci smo mu hvaležni, da se je tedaj pred tridesetimi leti ustavil pri nas. Postal je eden naših najzaslužnejših umetnikov, ki so pripomogli k razvoju in odličnosti slovenskega baleta in njegovega ugleda v svetu,« so izpostavili na slovesnosti v predsedniški palači.

»Outstanding« presežki v zunanjem oglaševanju NAGRADA ZA MADAMA BUTTERFLY

Zmagovalno delo v kategoriji Obveščanje in ozaveščanje/video je prejela animacija za napoved opere *Madama Butterfly*, naročnika SNG Maribor, avtorjev Ajde in Marka Samca iz SAMINO Studia.

Na tekmovanju Outstanding so podelili nagrade najbolj izstopajočim dosežkom v zunanjem oglaševanju v Sloveniji. Žirija je skupaj ocenila 426 plakatov, ki so bili na Europlakat Slovenija oglasnih površinah objavljeni v koledarskem letu in so se odlikovali po kreativni plati, bili obrtniško korektni in izstopajoči od povprečja.

Nagrado podeljuje Slovensko komorno glasbeno gledališče NAGRADO SAMA SMERKOLJA PREJEL BARITONIST EMIL BARONIK

Upokojeni solist Opere SNG Maribor, baritonist Emil Baronik, je prejemnik nagrade Sama Smerkolja za leto 2022. Nagradjenca je izbrala strokovna komisija pod vodstvom Simona Dvoršaka.

Emil Baronik je za svoje umetniške dosežke prejel številna priznanja, med njimi nagrado Prešernovega sklada, Glazerjevo listino, Glazerjevo nagrado za življenjsko delo ter naziv ambasadorja Slovenskega narodnega gledališča Maribor.

DOGODKI IN ZANIMIVOSTI, KI SO ZAZNAMOVALE LETO 2022

NA FASADO SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA MARIBOR SO SE VRNILI TRIJE MUZICIRAJOČI DEČKI

V letu 2022 se je zaključilo večletno konservatorsko-restavratorsko delo na kiparskem okrasju pročelja Slovenskega narodnega gledališča Maribor na Slomškovem trgu. Figuralna skupina treh dečkov (»pueri ludere musicam«), ki igrajo na flavto, lutnjo in trobento, je razporejena okoli grba z upodobitvijo lire. Kompozicija, izdelana iz kamna, je krasila vrh čela glavne fasade gledališča iz leta 1864. Otroške figure z glasbili predstavljajo alegorijo glasbe in s tem opominjajo na poslanstvo gledališča. Originalne skulpture treh muzicirajočih dečkov in dve vazi ter sredinski relief so strokovnjaki Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije in njihovega Restavratorskega centra postavili v foyer pred Kazinsko dvorano.

PREIMENOVANJA DVORAN SNG MARIBOR

Velika in Stara dvorana SNG Maribor sta v jubilejni stoti sezoni dobili novi imeni, in sicer po ljudeh, ki so v njihju umetniško ustvarjali in so s svojim delom obogatili mariborsko, slovensko in svetovno kulturo. Velika dvorana je dobila ime DVORANA ONDINE OTTA KLASINC po izredni sopranistki slovensko-italijanskega rodu, ki je od leta 1958 v mariborski Operi po odmevni mednarodni karieri odpela velik del koloraturnega, lirskega in mladodramskega sopranskega repertoarja.

KONCERT OB SKLEPU PLEČNIKOVEGA LETA

Konec novembra smo na Praškem gradu s slavnostnim koncertom sklenili Plečnikovo leto. »Hvaležni smo za pozornost, ki jo urad predsednika Češke republike in praške mestne oblasti namenjate ohranjanju Plečnikove dediščine,« je v govoru poudarila ministrica za kulturo dr. Asta Vrečko. Nastopili so solistke in solisti, Simfonični orkester in Zbor Opere SNG Maribor pod vodstvom dirigenta in umetniškega vodje Simona Krečiča v Španski dvorani Praškega gradu.

BALETNIKI V PODPORO UKRAJINI V ZAGREBŠKI DVORANI VATROSLAV LISINSKI

V Koncertni dvorani Vatroslav Lisinski v Zagrebu so na dobrodelnem baletnem koncertu za Ukrajino naši baletniki izvedli dve koreografiji Edwarda Cluga *Radio and Juliet* na glasbo skupine Radiohead ter *Quatro* na glasbo Milka Lazarja. Dobrodelni koncert, katerega izkupiček je namenjen zbiranju humanitarne pomoči Ukrajini, je še en odličen primer, kako kultura in umetnosti združujeta narode, da si medsebojno pomagajo, ne glede na jezik, etnično pripadnost ali politične poglede.

DRŽAVNO ODLIKOVANJE

Romunski veleposlanik v Sloveniji Anton Niculescu je Edwardu Clugu izročil državno odlikovanje za njegov izjemen prispevek k uprizoritvenim umetnostim. S posebno slovesnostjo smo v Kazinski dvorani obeležili 30-letnico vzpostavitve slovensko-romunskih diplomatskih odnosov in hkrati proslavili tri desetletja, ki jih je koreograf Clug preživel v SNG Maribor.

VELIKA MEDNARODNA GOSTOVANJA BALETA SNG MARIBOR

Z baletnimi uspešnicami Edwarda Cluga se je v letu 2022 nadaljevala serija uspešnih gostovanj v tujini:

- na Mednarodnem zimskem festivalu umetnosti v Sočiju v Rusiji v gledališču Zimniy Teatr je Balet Slovenskega narodnega Maribor z baletom Edwarda Cluga na glasbo Igorja Stravinskega ***Le sacre du printemps*** gostoval že drugič;
- v znameniti operni hiši Gledališče Bonn na nabrežju reke Ren smo uprizoril sodobni balet Edwarda Cluga ***Peer Gynt***;
- na festivalu Dance First v bavarskem Fürstenfeldbrucku v Nemčiji smo uprizorili ***Carmino Burano*** v koreografiji Edwarda Cluga na glasbo Carla Orffa;
- izvedli dve predstavi ***Carmina Burana*** na glasbo Carla Orffa in ***Posvetitev pomladi*** na glasbo Igorja Stravinskega v Gledališču na otoku Margaret v Budimpešti;
- tretje gostovanje mariborskega Baleta v Nemčiji v letu 2022 se je zaključilo v Ludwigsburgu v Nemčiji z uprizoritvijo ***Peer Gynt*** v znameniti dvorani Forum am Schlosspark, ki že desetletja slovi kot center, kjer se predstavljajo vrhunske mednarodne produkcije trenutno najpomembnejših koreografov svetovnega spektra sodobnega plesa.

GOSTOVANJA

SLOVENIJA

**CARMINA BURANA
NANINE PESMI
GALA KONCERT OPERNIH ARIJ
TESLA**

Cankarjev dom, Ljubljana

OPERNA NOČ

Murska Sobota
Park Panorama, Ptuj
Gaj Bresterica

CARMEN

Festival Ljubljana, Cankarjev dom

SVATBA & POSVETITEV POMLADI

Festival Ljubljana, Križanke

SIMFONIČNI ORKESTER SNG MARIBOR

Slovenska filharmonija

**BOŽIČNI KONCERT ZBORA OPERE SNG
MARIBOR**

Dominikanski samostan, Ptuj

TUJINA

LE SACRE DU PRINTEMPS

Mednarodni zimski festival umetnosti, Zimniy Teatr, Soči

PEER GYNT

Gledališče Bonn, Nemčija
Forum am Schlosspark, Ludwigsburg, Nemčija

CARMINA BURANA

HNK Reka, Hrvaška
Festival »Dance First«, Fürstenfeldbruck, Nemčija

CARMINA BURANA IN POSVETITEV POMLADI

Gledališče na Margaretinem otoku (Margitsziget), Budimpešta, Madžarska

KONCERT OB SKLEPU PLEČNIKOVEGA LETA

Španska dvorana Praškega gradu, Praga, Češka

GOSTUJOČI

GOSTOVANJE BALETA NARODNEGA GLEDALIŠČA BRNO 4 ELEMENTS

Koreografi Nacho Duato, Jiří Kylián in Lukáš Timulak
17. junij 2022, Dvorana Ondine Otta Klasinc

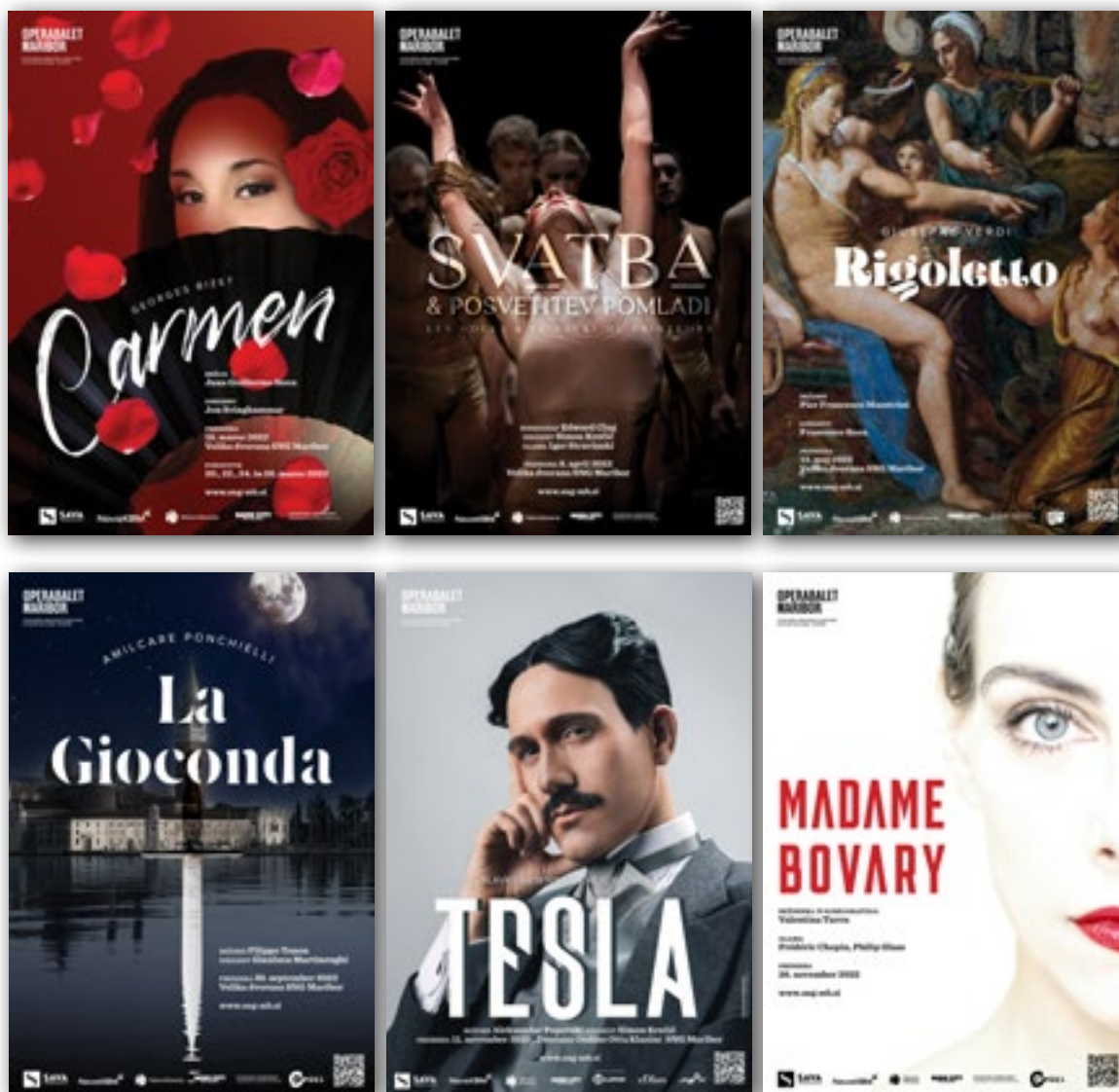

KONSERVATORIJ ZA GLASBO IN BALET MARIBOR

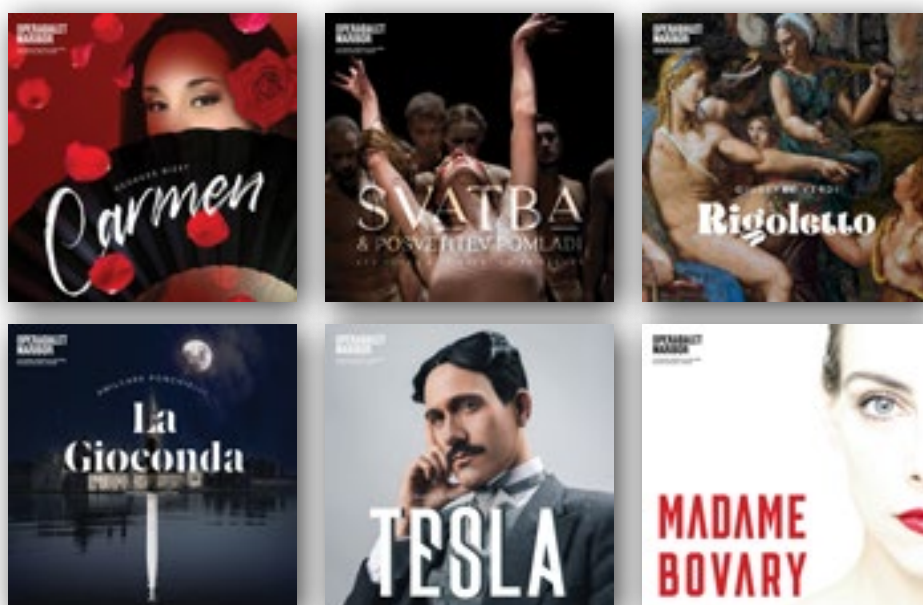
Svečani baletni večer ob 40-letnici baletne šole
22. in 23. april 2022, Dvorana Ondine Otta Klasinc

PUBLIKACIJE

Plakati uprizoritev

Zbirka gledaliških listov

Plakati koncertov

Koncertni listi

STATISTIČNI PREGLED PRODUKCIJE V OBDOBJU 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Skupno število predstav	174	133	68	86	102
na domačem odru	109	90	42	67	77
na gostovanju	65	43	6	14	21
na spletu			20	2	
gostujoči				3	4
Skupno število obiskovalcev	127.265	118.510	79.587	95.912	83.007
na domačem odru	83.610	72.285	21.045	39.047	54.557
na gostovanju	43.655	46.225	5100	8053	25.340
ogledi na družbenih omrežjih			53.442	47.042	
gostujoči				1770	3110
Zasedenost predstav	95,6 %	97 %	97 %	96,7 %	95,4 %

PREGLED PRODUKCIJE LASTNIH PREDSTAV V LETU 2022 PO ENOTAH

	Število predstav	Število obiskovalcev
OPERA		
Predstave	26	20.164
BALET		
Predstave	48	37.347
KONCERTNA DEJAVNOST		
Simfonični cikel	5	1855
Koncerti	13	20.050
Cikel Carpe Artem	6	481
SKUPAJ	98	79.897

*Na odrih Opere in Baleta SNG Maribor smo v letu 2022 zabeležili 43 drugih prireditev, ki si jih je ogledalo 18.200 obiskovalk in obiskovalcev.

OSTALE PRIREDITVE

KONCERTI

FRIŠNO – DAN SLOVENSKE GLASBE – RTV SLOVENIJA
KONCERT PRVONAGRAJENCEV 51. TEKMOVANJA TEMSING
KONCERT ZBORA – KONSERVATORIJ ZA GLASBO IN BALET MARIBOR
KONCERT TABORA – KONSERVATORIJ ZA GLASBO IN BALET MARIBOR
KONCERT MARIBORSKEGA OKTETA
KONCERT BIG BANDA – AKADEMIJA ZA GLASBO UNIVERZE V LJUBLJANI
LETNI KONCERT PEVSKEGA ZBORA – II. GIMNAZIJA MARIBOR
JUBILEJNI KONCERT OB 80-LETNICI TONETA ŽURAJA – KUD RAČE
KONCERT NEJCA ZAVRATNIKA
DOBRODELNI KONCERT MLADIH GLASBENIKOV IZ UKRAJINE
KONCERT PROFESORJEV KONSERVATORIJA ZA GLASBO IN BALET MARIBOR
BUNTASTIČNO – FESTIVAL MARIBOR
KONCERT PEVK LJUDSKIH PESMI MARICE – DRUŠTVO UPOKOJENCEV MARIBOR
KONCERT VOKALNE SKUPINE ALLEGRO
KONCERT PEVCEV VOKALNEGA ATELJEJA R. STOLZ – DRUŠTVO HUGO WOLF
KONCERT FEGUŠ KVARTET

V OKVIRU SNG MARIBOR

NOVINARSKE KONFERENCE
PREDSTAVITEV SEZONE
KLUB LJUBITELJEV OPERE IN BALETA
SPREMLJEVALNI BORŠNIKOV PROGRAM
PREDSTAVITEV OPERNIH PREDSTAV
PREDSTAVITEV OPERNEGA MUZIKALA *TESLA*

OSTALE PRIREDITVE

BOB LETA – ČZP VEČER
KONCERT NINE PUŠLAR
PREDSTAVITEV KNJIGE TONETA VOGRINCA – ZALOŽBA BELETRINA
PREDSTAVITEV ROMANA DRAGA JANČARJA – ZALOŽBA BELETRINA
SLAVNOSTNA AKADEMIJA OB 20-LETNICI DRUŠTVA – DRUŠTVO ZA SRCE IN OŽILJE MARIBOR
INAVGURALNA SLOVESTNOST – FAKULTETA ZA ZDRAVSTVENE VEDE
TUTU – BALETNO TEKMOVANJE DRUŠTVA BALETNIH UMETNIKOV SLOVENIJE
MADŽARSKI MLADINSKI BALETNI ANSAMBEL – MADŽARSKA BALETNA UNIVERZA IZ BUDIMPEŠTE
PRIREDITVE – KUD ŠTUDENT
KONCERT S PODELITVIJO KLASINČEVH NAGRAD – KONSERVATORIJ ZA GLASBO IN BALET MARIBOR
6 MILIJONOV LADJIC – UPORNIK – BORIS KRABONJA
SLOVENSKA VOJSKA – PRIREDITEV
KONCERT JANA PLESTENJAKA
VINDEL 2022 – SLOVINO
SLOVESNOST OB DNEVU UNIVERZE – UNIVERZA V MARIBORU
OBLETNICA PSIHIATRIČNE SLUŽBE ZDRAVSTVENEGA DOMA MARIBOR
PREDSTAVITEV KULTURNEGA ZBORNIKA – JSKD MARIBOR
PODELITEV ŠILIHОВИH NAGRAD 2022 – POSLOVNA SKUPNOST OSNOVNIH ŠOL
KULTURNI VEČER INVALIDOV 2022 – MESTNA OBČINA MARIBOR
72. BRIGADA SLOVENSKE VOJSKE – PRIREDITEV
40-LETNICA DELOVANJA DRUŠTVA ZA BOJ PROTI RAKU
PRIREDITEV – ZAVAROVALNICA SAVA

TUTU
2022

MEDNARODNO
BALETNO & KOREOGRAFSKO
TEKMOVANJE

24. - 27. maj 2022
May 24 to 27 2022

SNG Maribor, Velika dvorana | Great hall

SVEČANI BALETNI KONCERT NAGRAJENCEV
GALA BALLET CONCERT OF THE AWARD WINNERS

27. maj 2022, ob 18.00 | May 27, 2022 at 6 pm

tutubaletnotekmovalje.si

*Madžarski mladinski
baletni ansambel*

*Madžarska
baletna univerza
iz Budimpešte*

Torek,
24. maj 2022
19.30

SNG Maribor
Velika dvorana

**VSI DOGODKI V LETU 2022,
IZVEDENI V SNG MARIBOR**

**ŠTEVILO VSEH DOGODKOV V SNG MARIBOR – DRAMA, OPERA, BALET, FESTIVAL
BORŠNIKOVO SREČANJE (PREDSTAVE, KONCERTI, OSTALE PRIREDITVE) IN ŠTEVILO
OBISKOVALCEV SKUPAJ**

	Število predstav oz. prireditev	Število obiskovalcev oz. spletnih ogledov
DRAMA		
Lastne predstave	208	34.881
Gostujoči	10	1954
FESTIVAL BORŠNIKOVO SREČANJE	84	6516
OPERA IN BALET		
Operne predstave	26	20.164
Baletne predstave	48	37.347
Koncertna dejavnost	24	22.386
Gostujoči	4	3110
OSTALE PRIREDITVE		
Na odrih SNG Maribor	70	20.076
Skupaj	474	146.434

4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV ZA LETO 2022 IN PRIMERJAVA Z DOSEŽENIMI REZULTATI V LETU 2022

4.1 DOSEŽENI REZULTATI V LETU 2022

Cilje, ki smo si jih v SNG zastavili v letu 2022 s programskim načrtom, smo izpolnili in tudi sledili zastavljenemu sanacijskemu načrtu za pokrivanje presežka odhodkov nad prihodki v letih 2022 in 2023.

V naslednji tabeli prikazujemo rezultate poslovanja v letu 2022 v primerjavi z doseženimi rezultati v letu 2021 in s planom za leto 2022.

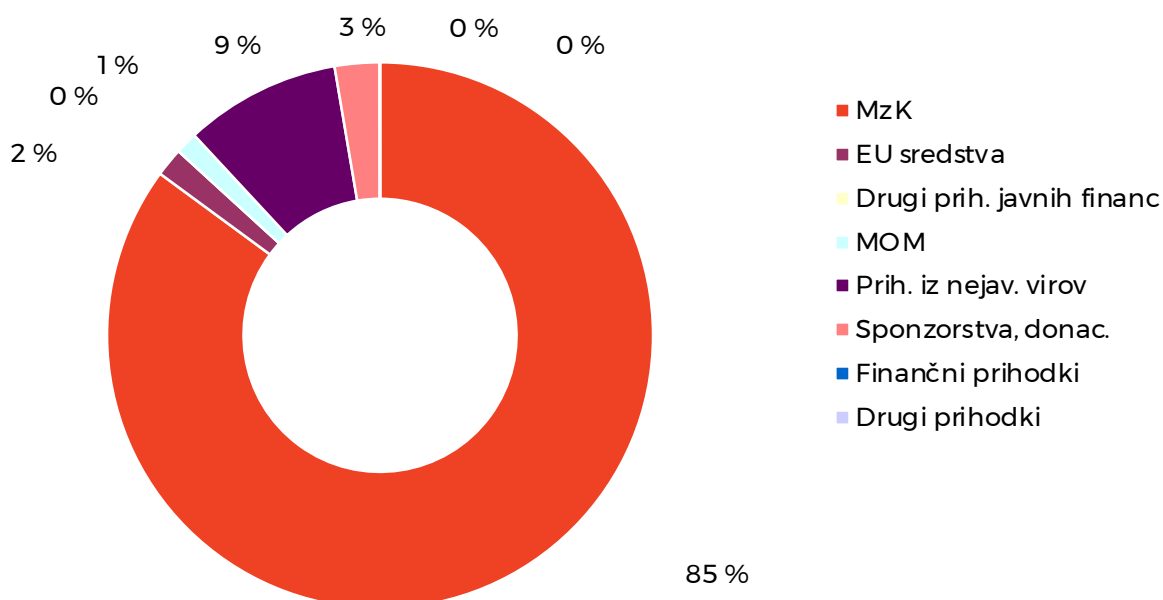
Tabela 1: Poslovni izid SNG Maribor (v EUR)

OPIS	REALIZACIJA 2021	PLAN 2022	REALIZACIJA 2022	Struk. del. v %
1	2	3	4	5
I. PRIHODKI	15.069.947	15.526.792	16.103.304	100
MzK	13.560.012	13.382.792	13.679.036	85
EU sredstva	308.325	260.000	273.057	2
Drugi prih. javnih financ				
MOM	210.000	210.000	210.000	1
Prih. iz nejav. virov	648.819	1.243.000	1.485.578	9
Sponzorstva, donac.	318.515	420.000	426.530	3
Finančni prihodki	458	1000	2806	
Drugi prihodki			2971	
Prevred. posl. prih.	23.818	10.000	23.326	
II. ODHODKI	15.067.270	15.414.500	16.065.137	100
Material	465.206	589.500	574.598	4
Storitve	1.997.878	2.103.000	2.042.405	13
Storitve – AH	924.675	1.163.000	1.511.365	9
Stroški dela	11.620.805	11.530.000	11.899.552	74
Amortizacija				
Rezervacije				
Drugi stroški	24.781	22.000	27.223	
Finančni odhodki	17.659	6000	3689	
Drugi odhodki	14.020		6305	
Prevred. posl. odhodki	2246	1000		
PRESEŽEK PRIH.	2677	112.292	38.167	
PRESEŽEK ODH.				
Davek od dohodka	56	1000	631	
Presežek prihodkov z upoštevanjem davka	2621	111.292	37.536	
Presežek odhodkov z upoštevanjem davka				

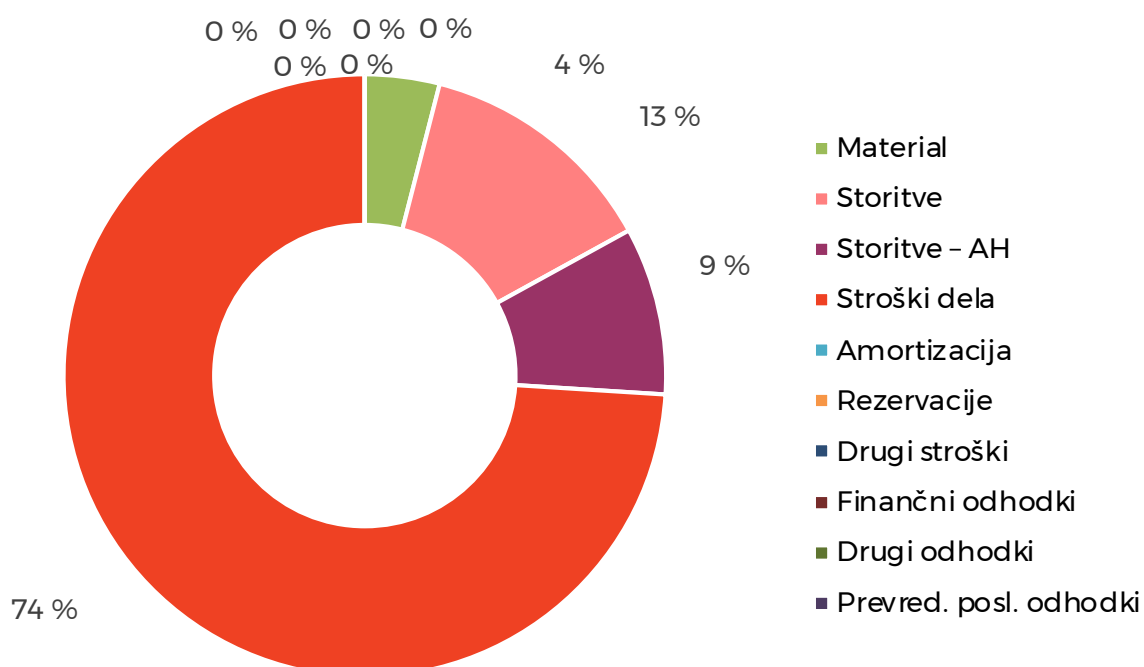
Poslovni izid je pozitiven in z upoštevanjem davka od dohodkov znaša 37.536 EUR. Doseženi prihodki in odhodki presegajo načrtovane. V letu 2022 so bili doseženi prihodki v višini 16.103.304 EUR in presegajo načrtovane za leto 2022.

Odhodki v letu 2022 so bili doseženi v višini 16.065.137 EUR in presegajo načrtovane.

Slika 1: Struktura prihodkov v letu 2022

Slika 2: Struktura odhodkov v letu 2022

4.2 ANALIZA DOSEŽENIH REZULTATOV POSLOVANJA

4.2.1 SPLOŠNE UGOTOVITVE ZA DOSEGANJE PRIHODKOV

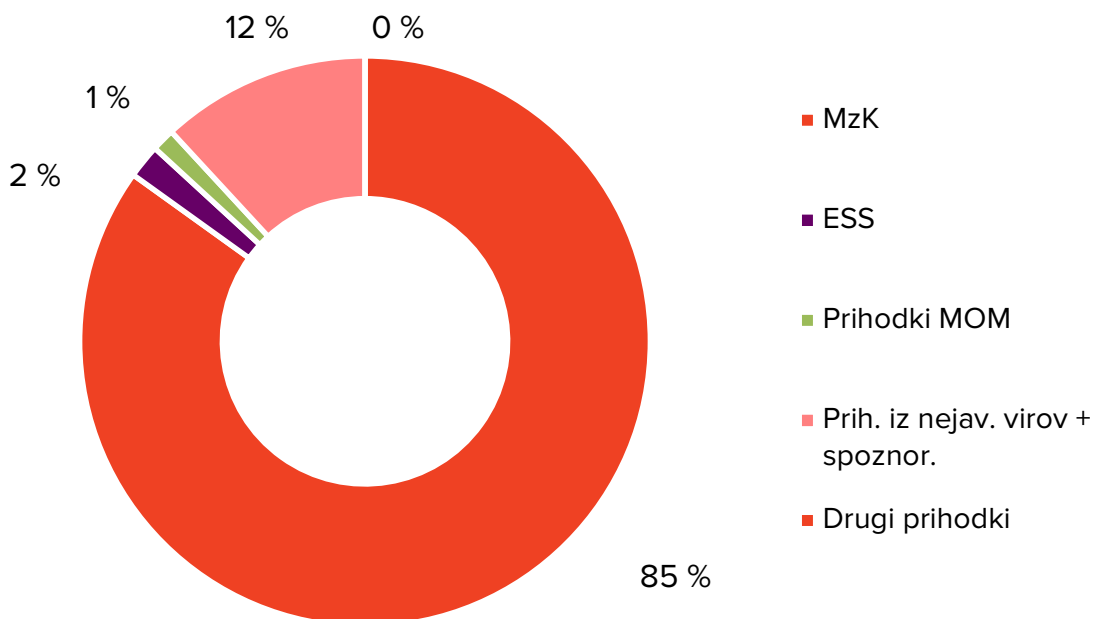
- Poslovni rezultat v letu 2022 je pozitiven, saj je Slovensko narodno gledališče Maribor ustvarilo 37.536 EUR pozitivne razlike med prihodki in odhodki z upoštevanjem davka. Program dela je bil izveden v skladu s finančnim načrtom in programom dela za leto 2022 in v skladu s predvidenimi cilji sanacijskega načrta za pokrivanje presežka odhodkov nad prihodki za leto 2022.
- Ministrstvo za kulturo RS je v letu 2022 financiralo Slovensko narodno gledališče Maribor v višini 13.679.036 EUR oziroma za 0,88 % več kot v letu 2021. V strukturi celotnega prihodka Slovenskega narodnega gledališča Maribor v letu 2022 znaša delež MzK 85 %. Ministrstvo nam je z dodatno odločbo namenilo tudi prepotrebna sredstva za dodatni program in najnujnejša vzdrževalno-investicijska dela.
- V letu 2022 je javni zavod s prihodki iz nejavnih virov in s sponzorskimi sredstvi financiralo stroške plač zaposlenih, ki so financirani iz nejavnih virov, ter del splošnih in programsko materialnih stroškov.
- Vodstvo je z vrhunskim programom in vizijo uspelo povečati sponzorska sredstva. Prihodke iz nejavnih virov, ustvarjene v letu 2022, smo glede na leto 2021 skoraj podvojili in se tako približali ravni prihodkov iz nejavnih virov iz leta 2019.

4.2.2 SPLOŠNE UGOTOVITVE ZA DOSEGANJE ODHODKOV

- Celotni odhodki v letu 2022 so višji za 6,6 % v primerjavi z letom 2021.
- Stroški materiala in storitev so višji v primerjavi z letom 2021, kar je posledica podražitev.
- Najvišji znesek v strukturi odhodkov predstavljajo stroški dela, ki znašajo 74 % vseh odhodkov. Ta strukturni delež je v primerjavi z letom 2021 nižji za 3 %.

4.3 SPLOŠNE UGOTOVITVE

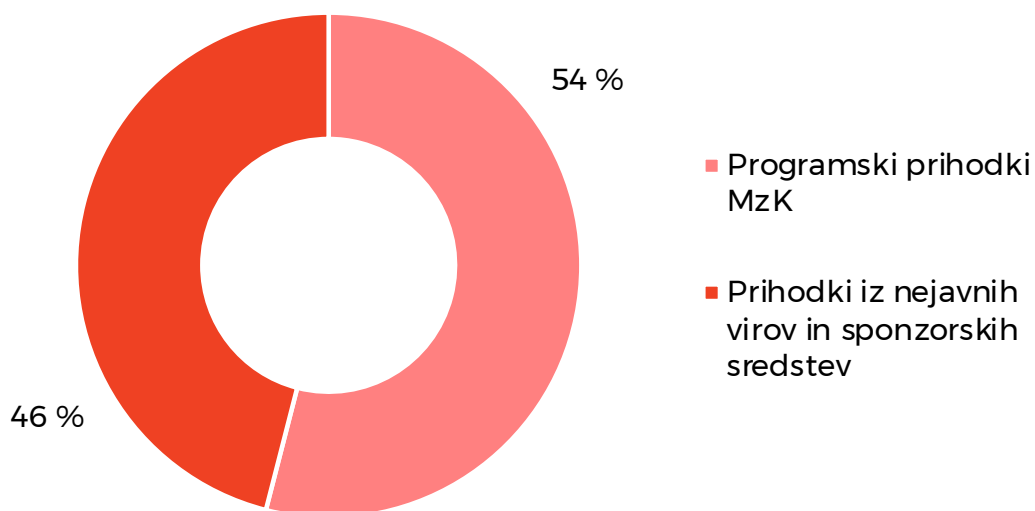
Slika 3: Primerjava celotnih prihodkov v letu 2022

Primerjava prihodkov iz nejavnih virov z deležem programskih prihodkov MzK po letih:

	SNG	:	MzK
• Leto 2009	55 %	:	45 %
• Leto 2010	51 %	:	49 %
• Leto 2011	47 %	:	53 %
• Leto 2012	49 %	:	51 %
• Leto 2013	50 %	:	50 %
• Leto 2014	55 %	:	45 %
• Leto 2015	52 %	:	48 %
• Leto 2016	56 %	:	44 %
• Leto 2017	59 %	:	41 %
• Leto 2018	60 %	:	40 %
• Leto 2019	57 %	:	43 %
• Leto 2020	30 %	:	70 %
• Leto 2021	29 %	:	71 %
• Leto 2022	46 %	:	54 %

Slika 4: Primerjava prihodkov iz nejavnih virov in sponzorskih sredstev s programskimi prihodki MzK v letu 2022

5 NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH IN NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA

V letu 2022 sta se celotni program dela in financiranje delovanja javnega zavoda izvajala po finančnem načrtu in programu dela za to leto in v skladu s sprejetim sanacijskim načrtom za pokrivanje odhodkov nad prihodki za leti 2022 in 2023, za katerega nam je Vlada RS tudi izdala soglasje štev.: 47603-18/2022/3.

6 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA

Izvedeni Program dela 2022 je v skladu s kratkoročnimi načrti in s strateškim načrtom ter v skladu s sanacijskim načrtom za pokrivanje presežka odhodkov nad prihodki za leti 2022 in 2023.

V letu 2022 smo poslovanje racionalizirali na nivoju načrtovanega. V letu 2022 smo izvedli pomembni dramski gostovanji v Ludwigsburgu (*Peer Gynt*), Soči (*Le sacre du printemps*) in v Srbiji (*Farma Orwell*). Zelo odmeven je bil koncert ob sklepu Plečnikovega leta v Pragi – v znameniti Španski dvorani Praškega gradu. Med gostovanji po Sloveniji pa smo ponosni na zelo uspešno gostovanje muzikala *Tesle* v Cankarjevem domu. Naši igralci in plesalci so prepričali tudi komisije za podelitve nagrad, tako je Vladimir Vlaškalič prejel Boršnikovo nagrado za igro, Mateja Pucko Glazerjevo listino, Vili Ravnjak Glazerjevo nagrado za življenjsko delo ter Emil Baronik nagrado Sama Smerkolja za leto 2022.

7 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA OPREDELJENE STANDARDE IN MERILA

V Slovenskem narodnem gledališču Maribor zasledujemo standarde in merila po veljavni zakonodaji, kot jih pričakuje oziroma predpisuje MzK.

Prizadevamo si dosegati vedno višji strukturni delež prihodkov iz nejavnih virov v celotnem prihodku, in sicer z odličnim programom in s pripadnostjo zaposlenih v zadnjih letih kljub energetsko-finančni krizi, predvsem pa kljub krizi duha in vrednot. Ta podatek je pomemben temelj za ocenjevanje naše uspešnosti. Prihodek iz nejavnih virov nam omogoča dodano vrednost pri izvajanju visokega nivoja umetniškega izvajanja zastavljenega programa. Žal pa moramo velik del prihodkov iz nejavnih virov nameniti pokrivanju stroškov plač redno zaposlenih, financiranih s prihodki iz nejavnih virov. V skladu s sprejetim sanacijskim načrtom za pokrivanje odhodkov nad prihodki za leti 2022 in 2023 smo v letu 2022 dosegli zastavljen cilj.

8 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA – izjava (priloga)

V SNG Maribor obstajajo interna pravila in navodila delovanja na vseh področjih poslovanja. Za finančni nadzor sta odgovorna pomočnica direktorja za finančne zadeve in direktor, za nadzor nad poslovanjem pa direktor zavoda.

9 POJASNILA ZA PODROČJA, NA KATERIH ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI, ZAKAJ NISO BILI DOSEŽENI

Zastavljeni cilji, ki niso bili izpolnjeni, so: kadrovske okrepitve; formiranje umetniških ansamblov za repertoarno gledališče – Opera (orkester, zbor) in Balet – ter tehničnega ansambla – kadrovska podhranjenost (tehnično osebje servisira program Drame, Opere, Baleta, Festivala Boršnikovo srečanje in zunanje prireditve; počasno zmanjševanje prekarnega dela, kar je posledica ZUJF-a); nerešena problematika na področju upokojevanja baletnih plesalcev; ureditev formalnosti pravnih aktov: sprememba določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določilih onemogočajo specifičnost procesa v gledališču in njegov nadaljnji razvoj. Plan nujno potrebnega investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme ni dosežen, saj nam ustanovitelj ni uspel zagotoviti vseh sredstev za nabavo tehnološke opreme, ki jo nujno potrebujemo za normalno in brezhibno izvedbo programa SNG Maribor – Drame, Opere, Baleta in Festivala Boršnikovo srečanje.

10 OCENA UČINKOV POSLOVANJA POSREDNEGA UPORABNIKA NA DRUGA PODROČJA

Slovensko narodno gledališče Maribor je s svojo lastno produkcijo Drame, Opere, Baleta in Festivala Boršnikovo srečanje osrednje kulturno središče Severovzhodne Slovenije. V 2022 smo izvedli zastavljene projekte Drame, Opere, Baleta, simfonične koncerte in projekte Festivala Boršnikovo srečanje na naših odrih ter odrih po Sloveniji in v tujini.

11 DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN INVESTICIJSKIH VLAGANJ

11.1 POROČILO O UPORABI SREDSTEV ZA INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUP OPREME

Tabela 2: Nabava opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev po obračunskem toku 2022

NAZIV	PODJETJE	DATUM PLAČILA	ZNESEK
i. LICENCE IN RAČUNALNIŠKI PROGRAMI			
Antivirusni program	Nam-Tek	4. 3. 2022	941,60
SKUPAJ:			941,60
ii. GLASBENA OPREMA			
Projektor Panasonic	LCD medium d. o. o.	2. 12. 2022	23.916,43
Objektiv Panasonic	LCD medium d. o. o.	2. 12. 2022	2657,34
Objektiv za projektor	LCD medium d. o. o.	2. 12. 2022	13.310,99
Zvočna oprema po JN	KSL studio d. o. o.	19. 12. 2022	524.356,11
SKUPAJ:			564.240,87
iii. GLASBILA			
Rog	Hartman d. o. o.	28. 12. 2022	10.048,78
Lok za violino Arcus carbon T5	Hartman d. o. o.	28. 12. 2022	2519,83
Lok za violino Arcus carbon T4	Hartman d. o. o.	28. 12. 2022	1883,58
Klarinet A Buffet	Melodija glasbila d. o. o.	28. 12. 2022	5578,65
Klarinet Bb Buffet	Melodija glasbila d. o. o.	28. 12. 2022	5170,87
Flavta Piccolo	Fratelli Bulgheroni	28. 12. 2022	7231,83
Flavta Piccolo	Fratelli Bulgheroni	28. 12. 2022	7231,90
SKUPAJ:			39.665,44
v. RAČUNALNIŠKA IN DRUGA OPREMA			
Tablični računalnik iPad Apple	Telekom SLO	11. 2. 2022	744,08
GSM Samsung Galaxy	Telekom SLO	11. 5. 2022	777,92
GSM Samsung Galaxy	Telekom SLO	16. 8. 2022	1179,42
GSM Apple iPhone	Istyle d. o. o.	28. 6. 2022	923,98
Dlančniki Urovo z nosilcem	Programski atelje A & Z	30. 9. 2022	15.015,82
GSM Honor	Telekom SLO	16. 11. 2022	446,57
Prenosnik MacBook Pro	Istyle d. o. o.	2. 12. 2022	4216,95
Tablični računalnik iPad Apple	Istyle d. o. o.	2. 12. 2022	431,03
Tablični računalnik iPad Apple	Istyle d. o. o.	2. 12. 2022	431,03
Tablični računalnik iPad Apple	Istyle d. o. o.	2. 12. 2022	431,02
Prenosnik HP	Robert Perger s.p.	2. 12. 2022	932,11
Laserski tiskalnik HP	Robert Perger s.p.	2. 12. 2022	493,63
Prenosnik HP	Robert Perger s.p.	2. 12. 2022	1901,86
Prenosnik HP	Robert Perger s.p.	2. 12. 2022	1873,51
Prenosnik MacBook Pro	Istyle d. o. o.	2. 12. 2022	4253,95
Tablični računalnik iPad Apple	Istyle d.o.o.	2. 12. 2022	904,07
Tablični računalnik iPad Apple	Nam-Tek	19. 12. 2022	665,21
Prenosnik Dell	Nam-Tek	19. 12. 2022	1197,90
Prenosnik Asus	Nam-Tek	19. 12. 2022	855,66
SKUPAJ:			37.675,72
VSE SKUPAJ:			642.523,63

11.2 ANALIZA KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE 2022

Slovensko narodno gledališče Maribor sestavljajo organizacijske enote: Drama, Opera, Balet, Festival Borštnikovo srečanje, Tehnika ter Skupne službe.

Na dan 31. 12. 2022 je bilo v Slovenskem narodnem gledališču Maribor 330 zaposlenih, od tega 292 financiranih iz državnega proračuna in 38 zaposlenih, ki so financirani iz nejavnih sredstev.

V letu 2022 smo po navodilu Ministrstva za kulturo RS ohranili število zaposlenih, ki so financirani iz državnega proračuna, in sicer tako, da smo zaradi 10 prenehanj zaposlitev realizirali 10 nadomestnih zaposlitev, ki so bile nujne za nemoteno delovanje zavoda.

V letu 2022 so se kot že vrsto preteklih let pokazale negativne posledice varčevalnih ukrepov iz prejšnjih let in posledičnega zmanjševanja števila zaposlenih za 1 % na letni ravni. V preteklih letih smo z uveljavitvijo interventne zakonodaje in varčevalnih ukrepov občutno znižali število zaposlenih. Ti ukrepi so tudi negativno posegli v kadrovsko strukturo in kapacitete človeških virov v SNG Maribor, saj so zahtevali po eni strani sistematično zmanjševanje števila zaposlenih in njihovih stroškov, medtem ko je bilo treba zaradi obstoječega obsega in minimalnih izvedbenih standardov umetniške produkcije angažirati dodatne umetniške, strokovne in tehnične kadre iz drugih virov, praviloma s projektnimi zaposlitvami za izvedbo programa ter z angažmajem umetnikov na prostem trgu. Kadrovske primanjkljaje nadomeščamo z 38 zaposlitvami, ki jih SNG Maribor pokriva iz nejavnih virov oziroma lastnih sredstev. Število zaposlitev, ki se financirajo iz prihodkov nejavnih virov, se že vrsto let povečuje. Nadvse problematične razmere v domeni kadrovske strukture rešujemo s sklepanjem pogodb o avtorskem delu z zunanjimi sodelavci, brez katerih ne bi bilo več mogoče izvesti programa. Število zunanjih sodelavcev se z leti zato konstantno zvišuje, kar pa ima izredno negativen učinek na finančno stanje v Slovenskem narodnem gledališču Maribor. Spregledati pa ne moremo tudi dejstva, da se vse pogostejše pojavlja problem »prekarnosti«, ki jo zunanji sodelavci dojemajo kot stanje socialne negotovosti v primerjavi z »institucionalci«, zato so prisotne tendence, da se delo po pogodbah o avtorskem delu primerja s pogodbo o zaposlitvi oziroma se iščejo in dokazujejo elementi rednega delovnega razmerja.

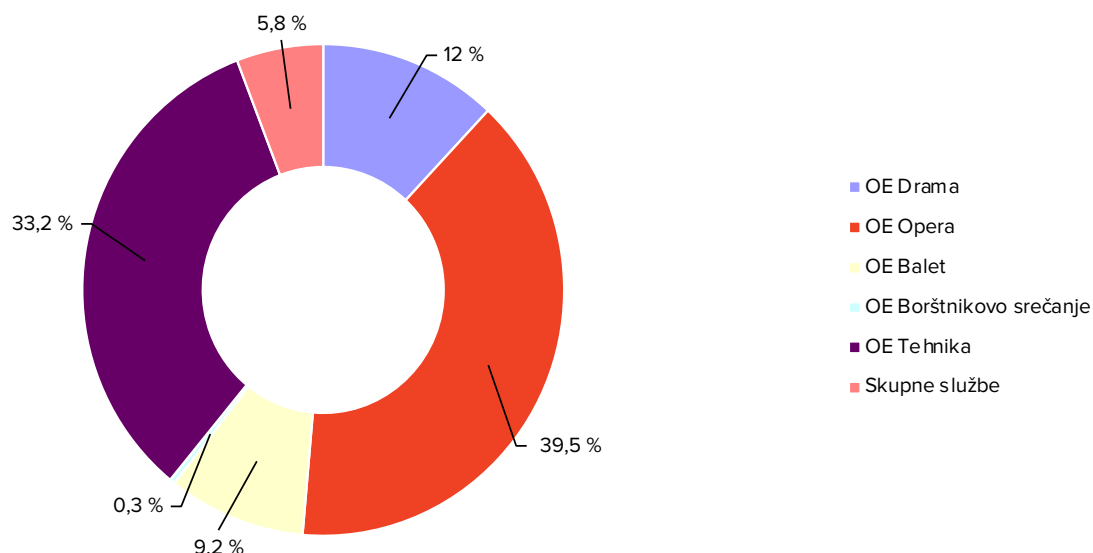
11.2.1 SESTAVA ZAPOSLENIH V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NA DAN 31. 12. 2022

11.2.1.1 ŠTEVILO ZAPOSLENIH PO ORGANIZACIJSKIH ENOTAH

Tabela 3: Število zaposlenih na dan 31. 12. 2022

ORGANIZACIJSKA ENOTA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	ODSTOTEK
OE Drama	35	12,0 %
OE Opera	115	39,5 %
OE Balet	27	9,2 %
OE Borštnikovo srečanje	1	0,3 %
OE Tehnika	97	33,2 %
Skupne službe	17	5,8 %
SKUPAJ	292	100,0 %

Slika 5: Odstotek zaposlenih na dan 31. 12. 2022

V OE Drama je bilo na dan 31. 12. 2022 35 zaposlenih, v OE Opera 115 zaposlenih, v OE Balet 27 zaposlenih, v OE Borštnikovo srečanje 1 zaposlen, v OE Tehnika 97 zaposlenih in v Skupnih službah 17 zaposlenih. Umetniški ansambli predstavljajo 61-% delež vseh zaposlenih.

V primerjavi s preteklim letom se število vseh zaposlenih, ki so financirani iz državnega proračuna, ni spremenilo.

11.2.1.2 SESTAVA ZAPOSLENIH PO STATUSU ZAPOSLOTITVE

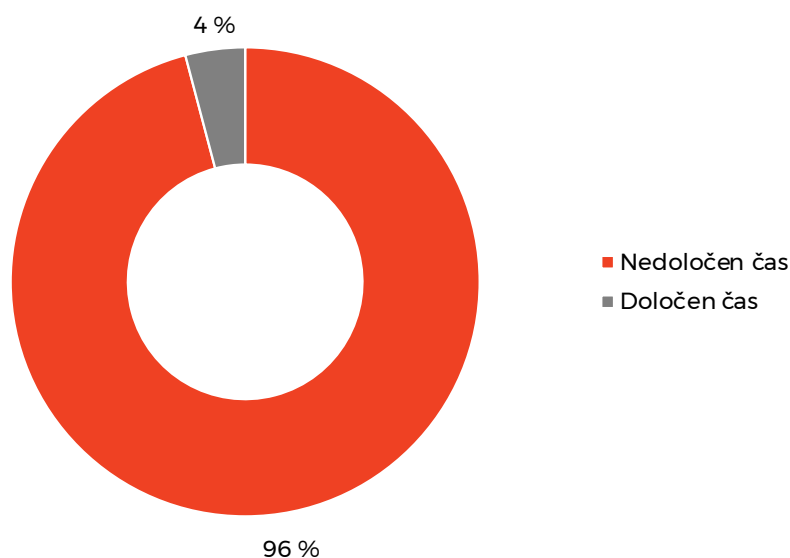
Razlogi za sklenitev delovnega razmerja za določen čas so nadomeščanja odsotnosti zaradi daljših bolezni, porodniškega in starševskega dopusta, zaposlovanja tujcev, opravljanja dela, ki je vezano na izvedbo repertoarja oziroma programa sezone, ter začasno povečan obseg dela.

Tabela 4: Sestava zaposlenih za nedoločen/določen čas na dan 31. 12. 2022

ORGANIZACIJSKA ENOTA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	NEDOLOČEN ČAS	ODSTOTEK	DOLOČEN ČAS	ODSTOTEK
OE Drama	35	33	94,3 %	2	5,7 %
OE Opera	115	109	94,8 %	6	5,2 %
OE Balet	27	27	100,0 %	0	0,0 %
OE Borštnikovo srečanje	1	0	0,0 %	1	100,0 %
OE Tehnika	97	95	97,9 %	2	2,1 %
Skupne službe	17	16	94,1 %	1	5,9 %
SKUPAJ	292	280	95,9 %	12	4,1 %

Največ zaposlenih za določen čas je v OE Opera, kar je posledica zaposlovanja mladih, ki nadomeščajo naše upokojene člane.

Slika 6: Odstotek zaposlenih za nedoločen/določen čas na dan 31. 12. 2022

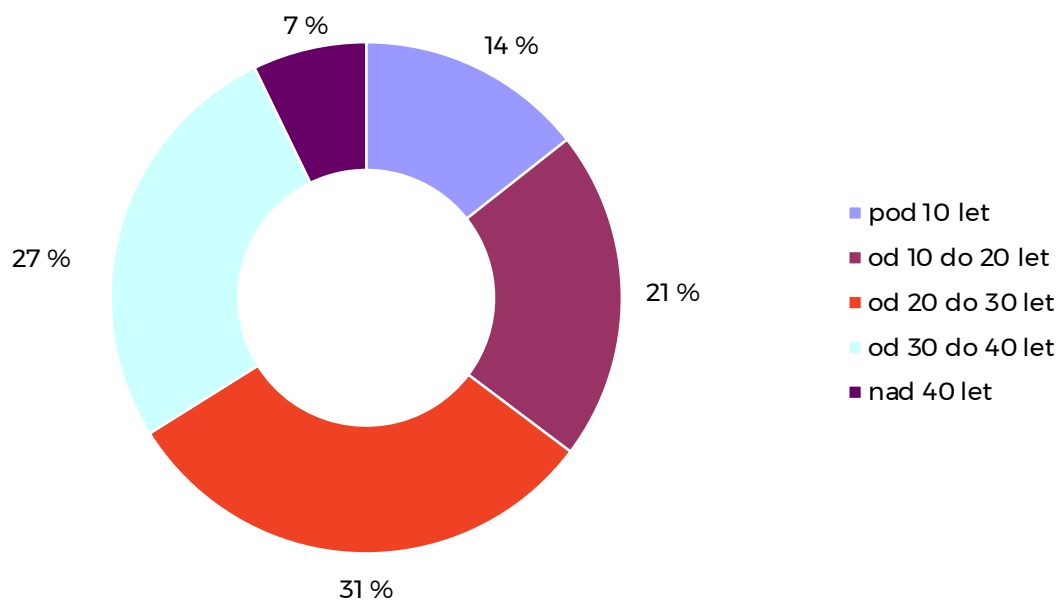
Na dan 31. 12. 2021 je bilo 12 zaposlenih za določen čas, kar predstavlja 4-% delež vseh zaposlenih v Slovenskem narodnem gledališču Maribor. V primerjavi s preteklim letom se je delež zaposlenih za določen čas povečal za 1 odstotek.

11.2.1.3 SESTAVA ZAPOSLENIH PO DELOVNI DOBI

Tabela 5: Sestava zaposlenih po delovni dobi na dan 31. 12. 2022

DELOVNA DOBA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	ODSTOTEK
pod 10 let	42	14,4 %
od 10 do 20 let	61	20,9 %
od 20 do 30 let	90	30,8 %
od 30 do 40 let	78	26,7 %
nad 40 let	21	7,2 %
SKUPAJ	292	100,0 %

Slika 7: Odstotek zaposlenih po delovni dobi na dan 31. 12. 2022

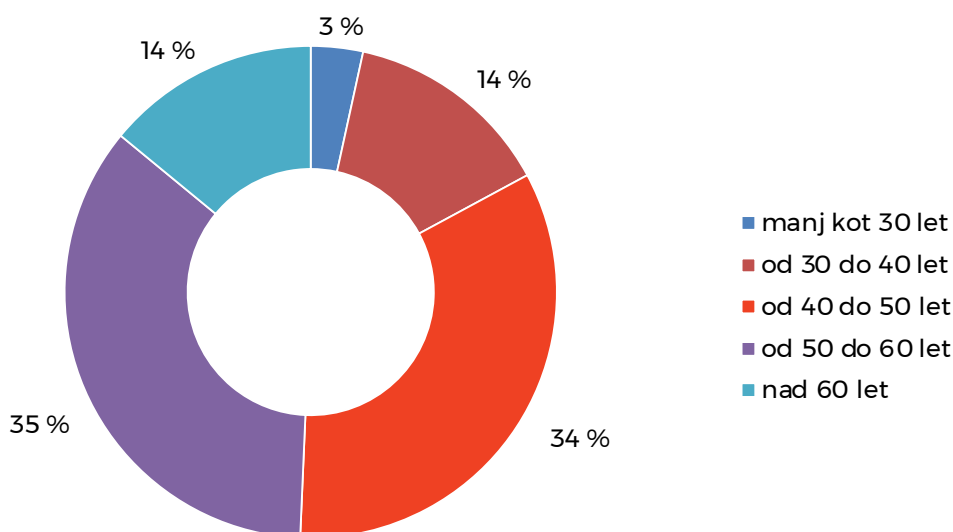
Glede na količino opravljene delovne dobe lahko zaposlene razporedimo v pet skupin. Največji delež zaposlenih predstavljajo zaposleni z delovno dobo od 20 do 30 let ter od 30 do 40 let, pri čemer predstavljajo skupaj kar 58-% delež vseh zaposlenih. V primerjavi s preteklim letom je število zaposlenih, ki imajo več kot 40 let skupne delovne dobe, nespremenjeno, kar je posledica spremembe predpisov oziroma prenehanja veljavnosti ukrepov po ZUJF-u. V letu 2017 so ti zaposleni predstavljali 3-% delež, v letu 2018 in 2019 5-% delež vseh zaposlenih, v letu 2020 6-% delež vseh zaposlenih, medtem ko v letih 2021 in 2022 predstavljajo že 7-% delež vseh zaposlenih.

11.2.1.4 SESTAVA ZAPOSLENIH PO STAROSTI

Tabela 6: Sestava zaposlenih po starosti na dan 31. 12. 2022

STAROST	OE DRAMA	OE OPERA	OE BALET	OE FBS	OE TEHN.	SKUPNE SLUŽBE	VSI	ODST.
manj kot 30 let	2	5	0	0	3	0	10	3,4 %
od 30 do 40 let	3	21	2	0	14	0	40	13,7 %
od 40 do 50 let	14	32	14	1	32	5	98	33,6 %
od 50 do 60 let	11	35	11	0	37	9	103	35,3 %
nad 60 let	5	22	0	0	11	3	41	14,0 %
SKUPAJ	35	115	27	1	97	17	292	100,0 %

Slika 8: Odstotek zaposlenih po starosti na dan 31. 12. 2022

Največji delež zaposlenih predstavlja starostna skupina od 50 do 60 let, in sicer 35-% delež vseh zaposlenih.

V primerjavi s preteklim letom je moč zaznati povečanje števila zaposlenih v starosti nad 60 let. V letu 2021 so ti predstavljali 12-% delež vseh zaposlenih, medtem ko v letu 2022 predstavljajo že 14-% delež vseh zaposlenih.

Zaskrbljujoča je predvsem starost baletnih plesalcev, ki bodo zaradi spremembe zakonodaje o beneficirani delovni dobi baletnih plesalcev in vključitvi v Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja Republike Slovenije pri Kapitalski družbi leta 2001 dosegli pogoje za poklicno in starostno upokožitev pri pozni starosti. Od leta 2001 do vključno leta 2016 se je baletnim plesalcem štela doba s povečanjem 12/15 (prej in od leta 2017 se šteje 12/18). To vmesno šestnajstletno obdobje predstavlja nepopravljivo škodo poklicu baletnih plesalcev, saj bodo dosegali pogoje za upokožitev v starosti, ko tega poklica fizično več nikakor ne bodo mogli več opravljati.

Ker baletni plesalci posledično ne dosegajo pogojev za upokojitev oziroma tega pogoja ne izkoristijo, ostaja stanje zaposlenih v OE Balet nespremenjeno, medtem ko se posledično njihova starost povečuje in je v letu 2022 dosegla že povprečje 48 let.

V preteklih letih smo bili ob pridobitvi in analizi uradnih izračunov od Kapitalske družbe v zvezi z izpolnitvijo pogojev za poklicno upokojitev baletnih plesalcev soočeni z novo nastalo situacijo. Baletni plesalci, ki izpolnijo pogoj za poklicno upokojitev, te pravice ne izkoristijo. V letu 2022 je izpolnjevalo pogoj za poklicno upokojitev 7 baletnih plesalcev, ki pa te pravice niso želeli izkoristiti.

Potrebno bo spremeniti zakonodajo, saj se postavlja vprašanje smiselnosti plačevanja prispevkov za poklicno zavarovanje baletnim plesalcem in pevcem solistom, v kolikor pravice do poklicne upokojitve ne izkoristijo.

S staranjem baletnega ansambla in fizično nezmožnostjo opravljanja dela se povečuje število zunanjih sodelavcev, brez katerih baletni ansambel več ne more delovati.

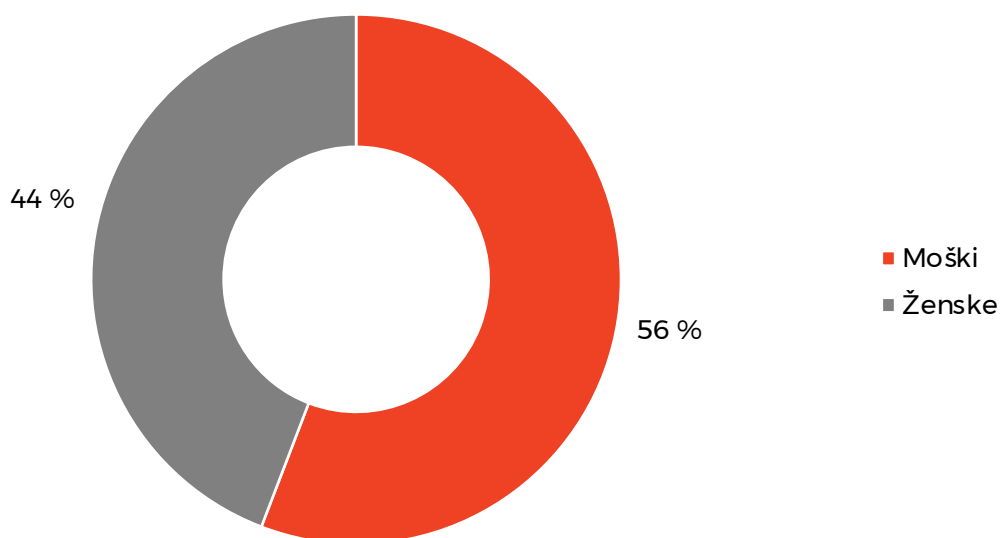
Glede opisane problematike smo v decembru 2022 začeli aktivne pogovore z Ministrstvom za kulturo RS.

11.2.1.5 SESTAVA ZAPOSLENIH PO SPOLU

Tabela 7: Sestava zaposlenih po spolu na dan 31. 12. 2022

ORGANIZACIJSKA ENOTA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	MOŠKI	ODSTOTEK	ŽENSKÉ	ODSTOTEK
OE Drama	35	17	48,6 %	18	51,4 %
OE Opera	115	66	57,4 %	49	42,6 %
OE Balet	27	12	44,4 %	15	55,6 %
OE Borštnikovo srečanje	1	1	100,0 %	0	0,0 %
OE Tehnika	97	64	66,0 %	33	34,0 %
Skupne službe	17	3	17,6 %	14	82,4 %
SKUPAJ	292	163	55,8 %	129	44,2 %

Slika 9: Odstotek zaposlenih po spolu na dan 31. 12. 2022

Iz zgornje slike je razvidno, da predstavljajo moški večji delež (56 %) vseh zaposlenih kot ženske (44 %), kar velja pripisati predvsem razmeroma velikemu številu tehničnih kadrov (OE Tehnika) v SNG Maribor, ki jih praviloma opravljajo moški. V primerjavi s preteklim letom se je delež žensk povečal za 1 %.

11.2.1.6 ZAPOSLENI Z OMEJENO DELOVNO ZMOŽNOSTJO

Tabela 8: Zaposleni z omejeno delovno zmožnostjo na dan 31. 12. 2022

KATEGORIJE INVALIDNOSTI	ŠTEVILO ZAPOSLENIH
Invalid I. kategorije	1
Invalid III. kategorije	11
SKUPAJ	12

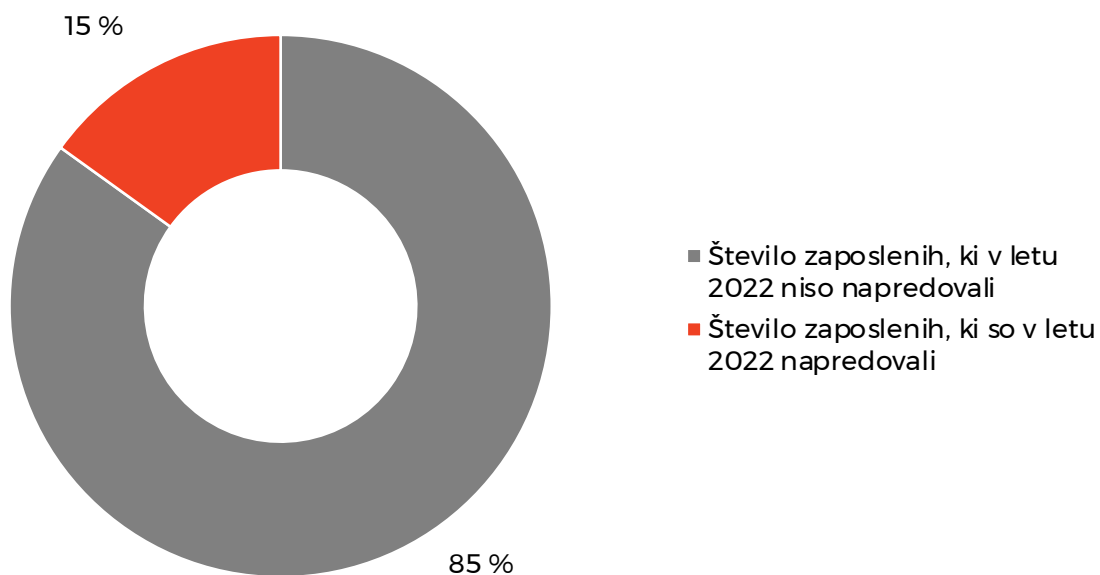
Na dan 31. 12. 2022 je imelo priznano omejeno delovno zmožnost 12 zaposlenih. Od omenjenih 12 posameznikov jih je imelo 11 priznano III. kategorijo invalidnosti, en zaposleni pa I. kategorijo invalidnosti.

11.2.2 NAPREDOVANJA ZAPOSLENIH

Tabela 9: Napredovanje zaposlenih v letu 2022

ORGANIZACIJSKA ENOTA	NAPREDOVANJE	ODSTOTEK
OE Drama	5	11,4 %
OE Opera	26	59,1 %
OE Balet	2	4,5 %
OE Borštnikovo srečanje	0	0,0 %
OE Tehnika	11	25,0 %
Skupne službe	0	0,0 %
SKUPAJ	44	100,0 %

Slika 10: Odstotek zaposlenih, ki so napredovali v letu 2022

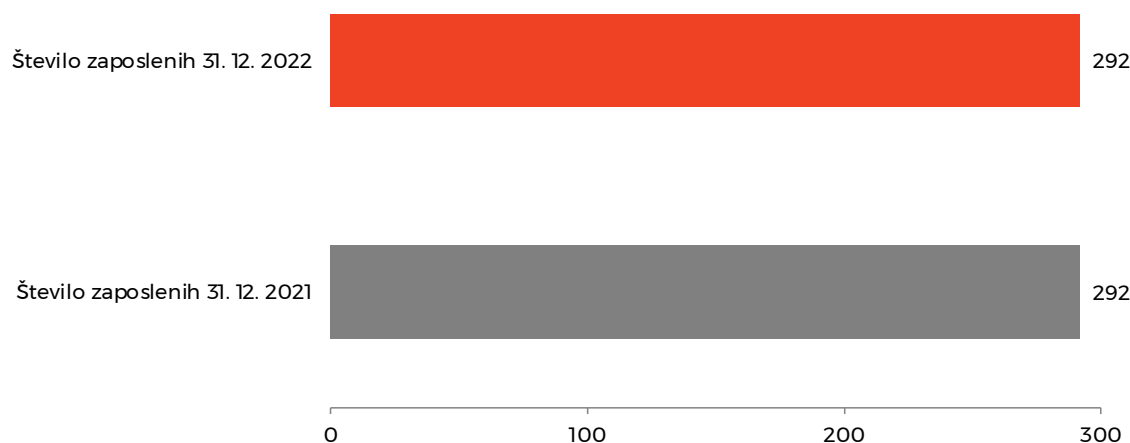
V letu 2022 je napredovalo 44 zaposlenih, kar predstavlja 15-% delež vseh zaposlenih. Največji delež zaposlenih, ki so napredovali, je v OE Opera, saj predstavljajo kar 59 % vseh zaposlenih, ki so napredovali.

11.2.3 FLUKTUACIJA

Tabela 10: Primerjava števila zaposlenih v letih 2021 in 2022

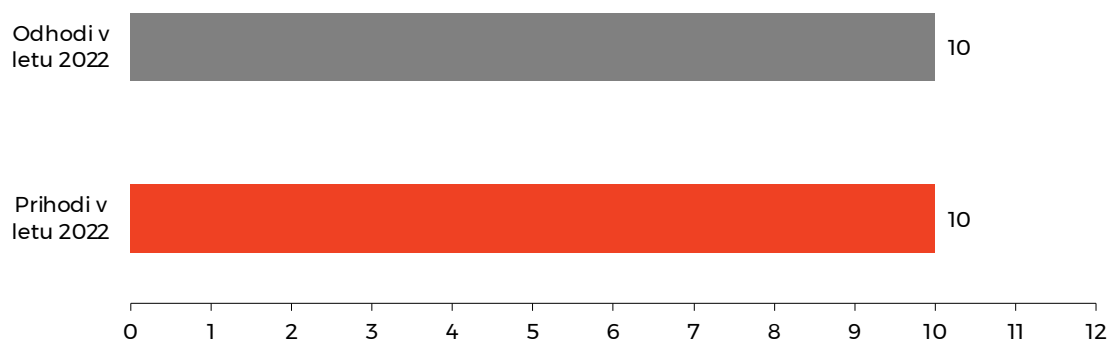
Število zaposlenih 31. 12. 2021	292
Prihodi v letu 2022	10
Odhodi v letu 2022	10
Število zaposlenih 31. 12. 2022	292

Slika 11: Število zaposlenih v letih 2021 in 2022

V letu 2022 smo upoštevali ukrepe in navodila ustanovitelja, da število zaposlenih, financiranih iz državnega proračuna, ne sme presegati dovoljenega števila zaposlenih na dan 1. 1. 2021. Tako ostaja število 292 zaposlenih, financiranih iz državnega proračuna, v primerjavi s preteklim letom nespremenjeno.

Slika 12: Fluktuacija 2022

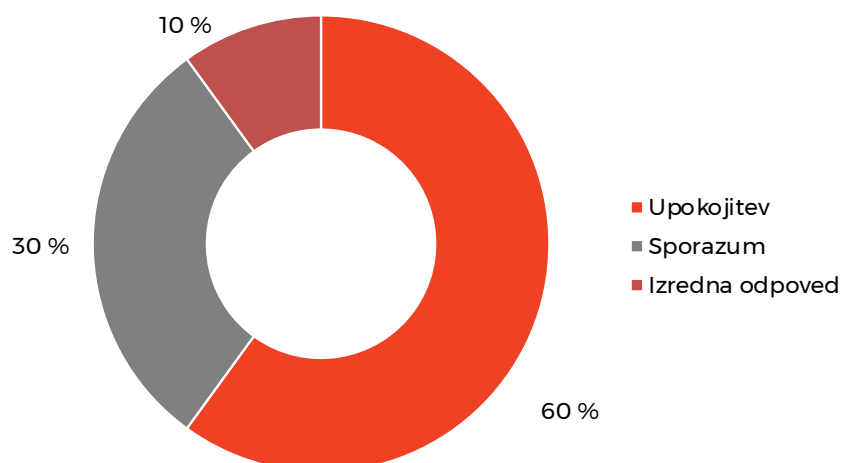
V letu 2022 je prenehalo delovno razmerje 10 zaposlenim. Realizirali smo 10 nadomestnih zaposlitev, ki so bile nepogrešljive za izvedbo programa.

11.2.3.1 PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA PO RAZLOGIH

Tabela 11: Razlogi prenehanja delovnega razmerja v letu 2022

RAZLOGI PRENEHANJA DELOVNEGA RAZMERJA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	ODSTOTEK
Upokojitev	6	60,0 %
Sporazum	3	30,0 %
Izredna odpoved	1	10,0 %
SKUPAJ	10	100,0 %

Slika 13: Razlogi prenehanja delovnega razmerja v letu 2022

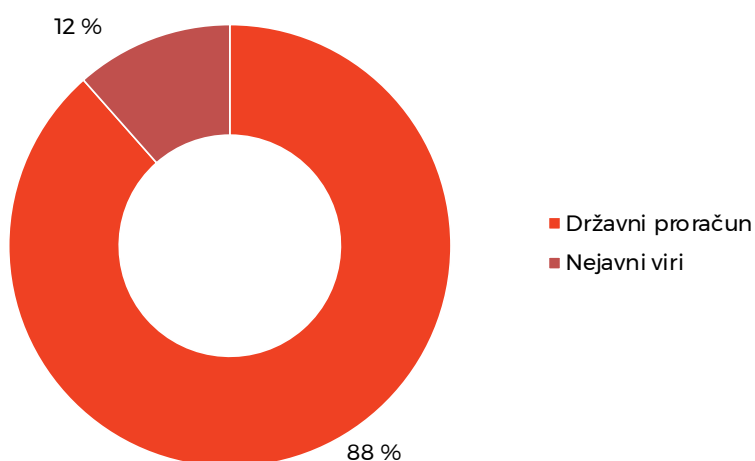
V preglednici je prikazano število odhodov zaposlenih v letu 2022. Razlogi za prenehanje delovnega razmerja so opredeljeni v skladu z določbami Zakona o delovnih razmerjih. V letu 2022 so 60-% delež vseh prenehanj predstavljale upokojitve.

11.2.3.2 ZAPOSLENI PO VIRU FINANCIRANJA NA DAN 31. 12. 2022

Tabela 12: Zaposleni po viru financiranja na dan 31. 12. 2022

VIR FINANCIRANJA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	ODSTOTEK
Državni proračun	292	88,5 %
Nejavni viri	38	11,5 %
SKUPAJ	330	100,0 %

Slika 14: Zaposleni glede na vir financiranja na dan 31. 12. 2022

Na dan 31. 12. 2022 je bilo v Slovenskem narodnem gledališču Maribor 330 zaposlenih, od tega je bilo iz državnega proračuna financiranih 292 zaposlenih in 38 financiranih iz nejavnih virov.

Omejevanje števila zaposlenih in akutni deficit ustrezno izobraženih in usposobljenih človeških virov sta kot posledica javnofinančnih varčevalnih ukrepov iz preteklih let dejansko dosegla skrajni okvir in imata izrazito negativen učinek na kvaliteto in poustvarjalno raven umetniškega programa, ki ga je zaradi močne mednarodne konkurence in pomanjkanja ustreznih kadrov realno izredno težko ohranjati na primerljivi ravni. Kadrovski primanjkljaj nadomeščamo z 38 zaposlitvami, ki jih SNG Maribor krije iz nejavnih virov oziroma iz lastnih sredstev.

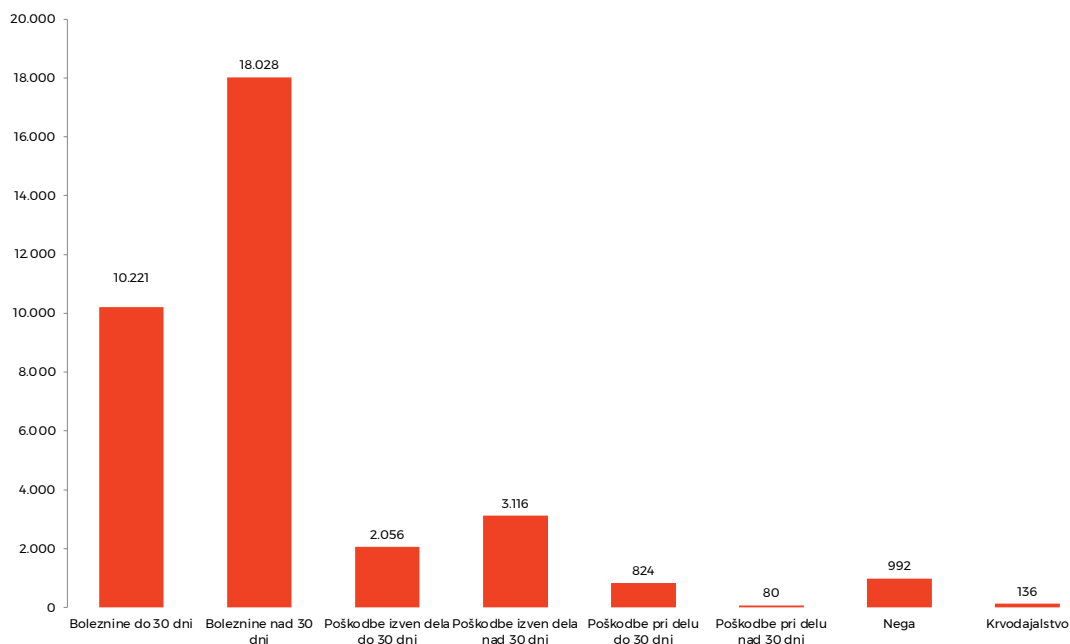
11.2.4 BOLNIŠKE ODSOTNOSTI ZAPOSLENIH

V letu 2022 je bilo v primerjavi z letom 2021 zaznati približno enako zadržanost od dela zaposlenih zaradi bolniške odsotnosti. Leta 2021 je bilo obračunanih 35.817 ur zadržanosti od dela, medtem ko je bilo v letu 2022 obračunanih 35.453 ur zadržanosti od dela. Gre za znatno povečanje zadržanosti v primerjavi z letom 2019, ko je bilo obračunanih 26.272 ur zadržanosti od dela zaposlenih zaradi bolniške odsotnosti. Razlogi tolikšnega povečanja zadržanosti od dela v letih 2021 in 2022 so posledica aktualnih epidemioloških razmer.

Tabela 13: Razlogi zadržanosti zaposlenih v letu 2022

RAZLOG ZADRŽANOSTI	URE	ODSTOTEK
Boleznine do 30 dni	10.221	28,8 %
Boleznine nad 30 dni	18.028	50,9 %
Poškodbe izven dela do 30 dni	2056	5,8 %
Poškodbe izven dela nad 30 dni	3116	8,8 %
Poškodbe pri delu do 30 dni	824	2,3 %
Poškodbe pri delu nad 30 dni	80	0,2 %
Nega	992	2,8 %
Krvodajalstvo	136	0,4 %
SKUPAJ	35.453	100,0 %

Slika 15: Razlogi zadržanosti zaposlenih v letu 2022

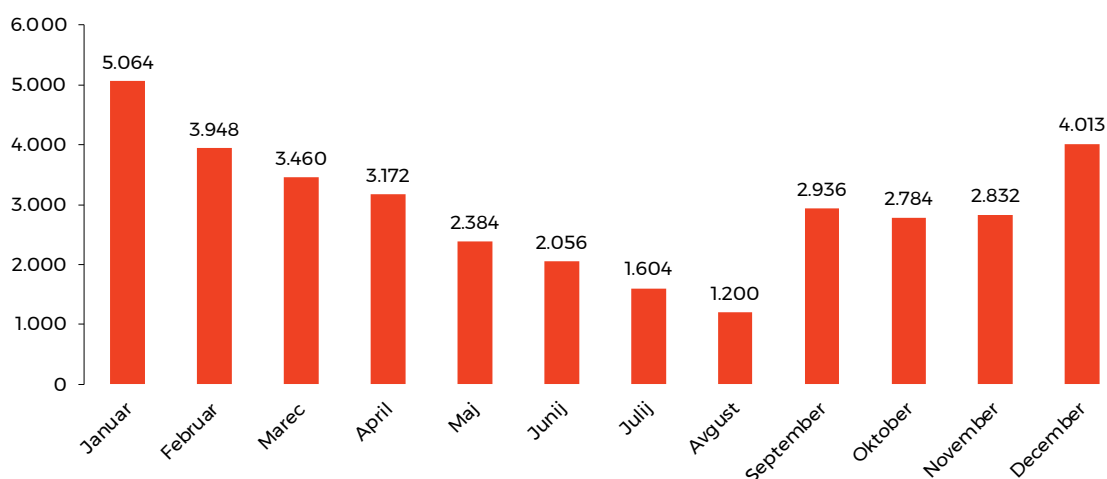

V letu 2022 je bilo skupaj obračunanih 35.453 ur zadržanosti od dela zaradi bolniške odsotnosti. Od tega predstavljajo največji delež – kar 50 % vseh zadržanosti od dela bolezni nad 30 dni, kar ustreza 18.028 obračunanim delovnim uram. V primerjavi s preteklim letom je zaznati povečanje zadržanosti od dela zaradi bolezni nad 30 dni. Medtem ko je bilo v letu 2021 takšnih zadržanosti 12.978 ur, je bilo v letu 2022 obračunanih kar 18.028 ur bolezni nad 30 dni. Najmanjši delež predstavljajo zadržanosti od dela iz razloga poškodb pri delu nad 30 dni – 80 ur, kar predstavlja zgolj 0,2 % vseh zadržanosti od dela.

Tabela 14: Bolniške odsotnosti po mesecih v letu 2022

MESEC	URE	Odstotek
Januar	5064	14,3 %
Februar	3948	11,1 %
Marec	3460	9,8 %
April	3172	8,9 %
Maj	2384	6,7 %
Junij	2056	5,8 %
Julij	1604	4,5 %
Avgust	1200	3,4 %
September	2936	8,3 %
Oktober	2784	13,5 %
November	2832	8,0 %
December	4013	11,3 %
SKUPAJ	35.453	100,0 %

Slika 16: Bolniške odsotnosti po mesecih v letu 2022

Iz histograma je razvidno, da je bilo največ bolniških odsotnosti meseca januarja 2022. Najmanj bolniških odsotnosti je bilo v mesecu avgustu.

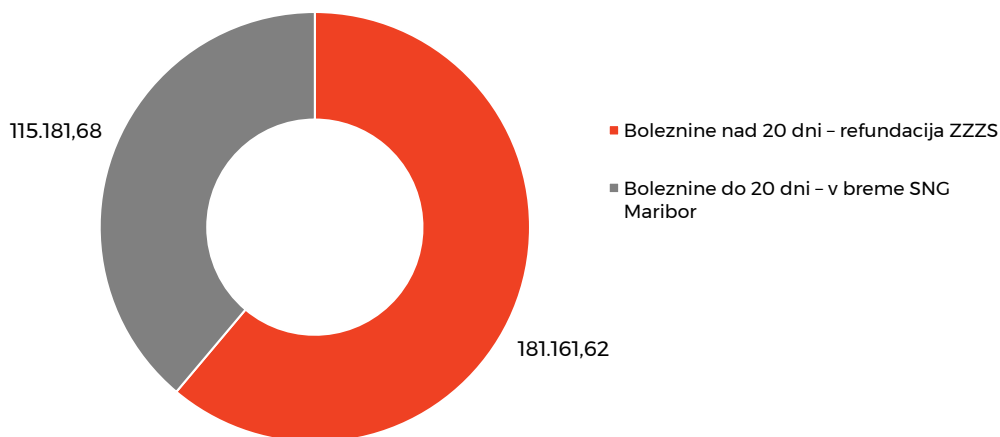
11.2.4.1 NADOMESTILA BOLNIŠKIH ODSOTNOSTI

V letu 2022 je bilo v primerjavi z letom 2021 izplačanih več nadomestil bolniških odsotnosti. V letu 2021 je bilo izplačanih skupaj 279.751,32 EUR nadomestil, medtem ko je bilo v letu 2022 izplačanih skupaj 296.343,30 EUR nadomestil. V letu 2022 je v primerjavi z letom 2021 zaznati povečanje tako izplačanih refundacij ZZSZ kot nadomestil v breme SNG Maribor. Letno povečanje izplačil nadomestil bolniških odsotnosti je zaznati že šesto leto zapored, od leta 2017.

Tabela 15: Nadomestila bolniških odsotnosti v letu 2022

ORGANIZACIJSKA ENOTA	BOLEZNINE NAD 30 DNI – REFUNDACIJA ZZSZ	BOLEZNINE DO 30 DNI – V BREME SNG MARIBOR	SKUPAJ
OE Drama	15.457,11	10.274,31	25.731,42
OE Opera	74.585,72	60.869,64	135.455,36
solisti	12.056,28	15.611,03	27.667,31
orkester	43.182,33	24.929,94	68.112,27
zbor	19.347,11	20.328,67	39.675,78
OE Balet	2904,97	1483,96	4388,93
OE TEHNIKA	80.194,00	38.608,53	118.802,53
Skupne službe	8019,82	3945,24	11.965,06
SNG – SKUPAJ	181.161,62	115.181,68	296.343,30

Slika 17: Nadomestila bolniških odsotnosti v letu 2022

V letu 2022 je bilo izplačanih 296.343,30 EUR nadomestil bolniških odsotnosti, od tega je bilo 115.181,68 EUR izplačanih nadomestil v breme SNG Maribor. Nadomestila v višini 181.161,62 EUR, ki izhajajo iz bolezni nad 30 dni, smo dobili povrnjena od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije.

Slovensko narodno gledališče Maribor je moralo z namenom ohranjanja minimalnih standardov umetniškega programa ustrezno prilagoditi obseg dela v posameznih organizacijskih enotah Drama, Opera, Balet, Festival Borštnikovo srečanje, Tehnika in Skupne službe, pri čemer se zaradi večstranskega in kompleksnega prepletanja dela umetniških, tehničnih in strokovnih kadrov srečujemo z vedno večjimi problemi, saj ostaja osnovni problem – zagotavljanje zadostnih kapacitet specifično usposobljenih in ustrezno izobraženih človeških virov – še vedno nerešen in ga bo treba v karseda kratkem času odpraviti s sprejetjem ustreznih ukrepov in s spremembo delovne zakonodaje.

Drastično omejevanje števila zaposlenih – potencialnih izvajalcev umetniškega programa različnih profesionalnih profilov – ima tako zaradi uresničevanja zelo negativen učinek na raven kvalitete izvedbe umetniškega programa. Omenjeno problematiko ustreznega upravljanja s človeškimi viri in z implementacijo kadrovske strukture, ki bi dejansko ustrezala vse višjim sodobnim umetniškim, strokovnim in tehničnim standardom, bo zato treba nemudoma reševati v konstruktivnem dialogu z Ministrstvom za kulturo RS. V nasprotnem primeru lahko zelo kmalu pričakujemo upad tako ustvarjalne kot poudarjalne ravni izvedbe repertoarno raznolikega in zahtevnega umetniškega programa, s tem pa se pod vprašaj postavlja tudi uresničevanje javnega interesa na področju kulture in ne nazadnje tudi ustreznega nemotenega izvrševanja poslanstva SNG Maribor (Drama, Opera, Balet in Festival Borštnikovo srečanje), ki bi ustrezalo minimalnim izvedbenim standardom.

Danilo Rošker
direktor SNG Maribor

Letno poročilo 2022 je Svet zavoda potrdil na svoji
_____ seji dne _____.

Suzana Žilič Fišer
predsednica Sveta SNG Maribor

LETNO POROČILO SO PRIPRAVILI

Danilo Rošker
Aleksandar Popovski
Simon Krečič
Edward Clug
Aleš Novak
Aleksandra Hojnik
Maja Borin
Darja Čížek
Karin Frešer Pišek
Andreja Hictaler
Alan Kavčič
Metka Lipovž
Mojca Marič
Nina Novkovič
Sandra Požun
Alenka Smole
Daša Špričnik
Ana Vogrin
Benjamin Virc

FOTOGRAFIJE

Peter Giodani
Marko Knehtl
Tiberiu Marta
Slavko Rajh
Damjan Švarc
Ivan Vinovrški
Miran Waldhütter
Arhiv FBS
Arhiv SNG Maribor
Mediaspeed.net

PROGRAM FINANCIRA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

ZLATA POKROVITELJICA

POKROVITELJICA SEZONE

POKROVITELJ BALETA

VEČER

s.Oliver

CVETLIČARNA
TYRŠEVA ULICA 14

